

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2025. július 22., kedd

Tartalomjegyzék

212/2025. (VII. 22.) Korm. rendelet	Az anyakönyvvezető és az anyakönyvi szervek eljárásáról és kijelöléséről, valamint az anyakönyvezéshez szükséges képzési feltételekről szóló 174/2017. (VI. 30.) Korm. rendelet módosításáról	5585
213/2025. (VII. 22.) Korm. rendelet	A külföldről hazatérő tanuló nemzeti köznevelési rendszerben való felzárkóztatásához nyújtható kiegészítő támogatás megállapításáról, igényléséről, elszámolásáról	5586
214/2025. (VII. 22.) Korm. rendelet	A sportakadémiák látvány-csapatsport támogatásáról	5587
215/2025. (VII. 22.) Korm. rendelet	A sportakadémiák működésével összefüggő kormányrendeletek módosításáról	5590
216/2025. (VII. 22.) Korm. rendelet	A digitális állammal összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról	5594
217/2025. (VII. 22.) Korm. rendelet	Az Uniós fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti és központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet módosításáról	5599
22/2025. (VII. 22.) MNB rendelet	A kötelező jegybanki tartalék kapcsán alkalmazandó kamatmértékekről szóló 49/2023. (X. 24.) MNB rendelet és a kötelező tartalékrata mértékéről szóló 52/2023. (XI. 20.) MNB rendelet módosításáról	5600
29/2025. (VII. 22.) AM rendelet	A szociális feltételeesség rendszerének bevezetéséről	5601
30/2025. (VII. 22.) AM rendelet	A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet módosításáról	5616
31/2025. (VII. 22.) AM rendelet	Az agrárminiszter által adományozható díjakról és más elismerésekről szóló 6/2021. (II. 27.) AM rendelet módosításáról	5624
22/2025. (VII. 22.) ÉKM rendelet	Az útdíjszedő által az útdíjszolgáltatóknak, valamint az egyetemes útdíjszolgáltató által a bevallási közreműködők és a viszonteladók részére fizetendő átalány-költségtérítés számításáról és mértékéről szóló 29/2013. (VI. 12.) NFM rendelet, valamint a használati díj megfizetése ellenében használható autópályákról, autótutakról, főutakról és azok díjáról szóló 45/2020. (XI. 28.) ITM rendelet módosításáról	5625
8/2025. JEH határozat	A bírósághoz fordulás jogának személyiségi jogi összefüggéseiről	5627
9/2025. JEH határozat	Az ingatlan elbirtoklása iránt indított perben hozott jogerős ítéletnek a perben nem állt személyekre kiterjedő hatályáról	5636
10/2025. JEH határozat	Az Európai Unió Bírósága C-630/23. számú ítéletének értelmezéséről	5645
1265/2025. (VII. 22.) Korm. határozat	A pénzügyi számlákkal kapcsolatos információk automatikus cseréjéről szóló, illetékes hatóságok közötti többoldalú Megállapodás kiegészítése szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról	5662

1266/2025. (VII. 22.) Korm. határozat	Egyes kormányhatározatoknak a kormányzati célú hírközlési szolgáltató cégnevének megváltozásával összefüggő módosításáról	5662
1267/2025. (VII. 22.) Korm. határozat	A Térségi fejlesztési feladatokhoz szükséges kötelezettségvállalásokról szóló 1023/2022. (I. 27.) Korm. határozat, valamint a Szeged Ipari Park közcélú infrastrukturális fejlesztésének támogatásáról és a szükséges források biztosításáról szóló 1595/2023. (XII. 21.) Korm. határozat módosításáról	5663
1268/2025. (VII. 22.) Korm. határozat	A hazatelepülő családok gyermekeinek felzárkóztatása és beilleszkedése érdekében szükséges forrásbiztosításról	5666

III. Kormányrendeletek

A Kormány 212/2025. (VII. 22.) Korm. rendelete az anyakönyvvezető és az anyakönyvi szervek eljárásáról és kijelöléséről, valamint az anyakönyvezéshez szükséges képzési feltételekről szóló 174/2017. (VI. 30.) Korm. rendelet módosításáról

- [1] A rendelet célja – összhangban az anyakönyvi eljárásról szóló törvény módosításával – a magyar utónévjegyzék tekintetében a szabályozás pontosítása, az utónévjegyzékbe felvenni kért utónevekkel kapcsolatos eljárás egyszerűbbé tétele.
- [2] A Kormány az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 94. § a) és c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:
- 1. §** Az anyakönyvvezető és az anyakönyvi szervek eljárásáról és kijelöléséről, valamint az anyakönyvezéshez szükséges képzési feltételekről szóló 174/2017. (VI. 30.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az érintett az általa választott, azonban a magyar utónévjegyzékben (a továbbiakban: utónévjegyzék) nem szereplő utónév utónévjegyzékbe történő felvételét az anyakönyvi szerv által rendszeresített, a 2. mellékletben meghatározott adattartalmú kérelemmel – írásban vagy elektronikus úton – kezdeményezheti.”
- 2. §** Az anyakönyvvezető és az anyakönyvi szervek eljárásáról és kijelöléséről, valamint az anyakönyvezéshez szükséges képzési feltételekről szóló 174/2017. (VI. 30.) Korm. rendelet 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„8. § (1) Az anyakönyvi szerv a Nyelvtudományi Kutatóközpont megkeresését mellőzi, ha az utónévjegyzékbe felvenni kért utónevet a benyújtást megelőző fél éven belül már kérelmezték.
(2) Az anyakönyvi szerv a kezdeményezés továbbításának mellőzéséről tájékoztatja az érintettet.”
- 3. §** Az anyakönyvvezető és az anyakönyvi szervek eljárásáról és kijelöléséről, valamint az anyakönyvezéshez szükséges képzési feltételekről szóló 174/2017. (VI. 30.) Korm. rendelet 2. melléklet címében az „A Nyelvtudományi Kutatóközpont utónév anyakönyvezhetőségére vonatkozó nyilatkozata” szövegrész helyébe az „Az utónév utónévjegyzékbe történő felvétele” szöveg lép.
- 4. §** Ez a rendelet 2025. augusztus 19-én lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 213/2025. (VII. 22.) Korm. rendelete
a külföldről hazatérő tanuló nemzeti köznevelési rendszerben való felzárkóztatásához nyújtható kiegészítő támogatás megállapításáról, igényléséről, elszámolásáról**

- [1] A Kormány elkötelezett a külföldön élő magyar állampolgárok és családtagjaik hazatérésének megkönnyítése iránt.
- [2] E rendelet célja a külföldről hazaköltöző magyar gyermekek nemzeti köznevelési rendszerben való felzárkóztatásának támogatása.
- [3] A Kormány a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. § (4) bekezdés z) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti külföldről hazatérő tanuló (a továbbiakban: tanuló) száma alapján a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi és magániskola fenntartója (a továbbiakban együtt: fenntartó) részére az adott hónapban az alapellátáson felül heti öt óra egyéni felkészítés biztosítása esetén havonta 130 000 forint/hó/tanuló fajlagos összeg (a továbbiakban: kiegészítő támogatás) kerül megállapításra 2025. szeptember 1-jétől a Kormány határozatában megállapított keretösszeg kimerüléséig.
- (2) A fenntartó egy tanuló után a felkészítéshez szükséges kiegészítő támogatást a tanítási év időszakában, tanulónként legfeljebb 10 hónapig veheti igénybe.
- (3) Az (1) bekezdéstől eltérően, ha a tanuló részére kevesebb, mint heti öt óra felkészítés szükséges, a kiegészítő támogatást a fenntartó a szükséges óraszámmal részarányosan igényelheti, a (4) bekezdésben meghatározott számítás alapján, figyelemmel arra is, ha egy tanuló nem a teljes hónapban részesül egyéni felkészítésben.
- (4) A kiegészítő támogatás részarányos igénylésekor a tanulók havi átlagléttségét egy tizedesre kerekítve úgy kell megállapítani, hogy a havi összes teljesített óraszámot osztani kell 5-tel, majd az így kapott összeget osztani kell 4,33-mal, ahol az első osztószám a legfeljebb biztosítható heti óraszám, a második osztószám az egy hónapra jutó átlagos hetek száma.
- 2. §** A fenntartó a kiegészítő támogatás összegét havonta igényelheti az általa fenntartott iskolával jogviszonyban álló, 1–8. évfolyamra járó tanulók havi átlagléttszáma alapján.
- 3. §** (1) A fenntartó a kiegészítő támogatást a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 37/C. § (1) bekezdésétől eltérően havonta, az adott hónap átlagléttszáma alapján, az egyéni felkészítést követő hónap ötödik napjáig igényelheti, azzal, hogy a november, december hónapra vonatkozó támogatási igényt november 5. napjáig, az októberi tényléttszámmal együtt, a novemberi és decemberi becsült létszám alapján kell benyújtania a Magyar Államkincstár fenntartó székhelye szerint illetékes vármegyei igazgatóságához (a továbbiakban: igazgatóság). A fenntartó a kérelem benyújtásakor igazolja, hogy az általa fenntartott köznevelési intézménnyel a tanuló jogviszonyban áll.
- (2) A kiegészítő támogatás iránti igény elbírálásának ügyintézési határideje 10 nap. Az igazgatóság a kérelemnek jogszerű hallgatással is helyt adhat.
- (3) A fenntartót megillető kiegészítő támogatást havonta, utólag, az igénylés hónapját követő hónap hetedik napjáig kell folyósítani. Az október, november és december havi támogatásokat egy összegben, december hónapban kell folyósítani.
- 4. §** (1) A kiegészítő támogatás megállapítása – a fenntartó kérelme alapján – a tárgyév december 31-éig történik.
- (2) A kiegészítő támogatás elszámolására, ellenőrzésére és visszafizetésére a Vhr. szabályait kell alkalmazni. A fenntartó a támogatás iránti igényét a tárgyévre vonatkozó elszámolása keretében is érvényesítheti.
- 5. §** Ez a rendelet 2025. szeptember 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 214/2025. (VII. 22.) Korm. rendelete a sportakadémiák látvány-csapatsport támogatásáról

- [1] A fiatal tehetségek magasszintű sportneveléséhez a sportakadémiai képzési rendszer a látvány-csapatsport területén is nagymértékben hozzájárul. A sportakadémiák nemcsak az akadémiai növendékek felkészítéséről, versenyztetéséről gondoskodnak, hanem a tankötelezettség és az élsport közötti összhang megtalálásában is segítik a fiatal sportolókat.
- [2] A Kormány a látvány-csapatsportokban tevékenykedő sportakadémiák által megvalósított, ezen magas szintű utánpótlás-nevelési munkát kiemelten támogatja, ezért a látvány-csapatsportban érintett sportakadémiák számára a támogatási eljárást egyszerűsíti, hogy a sportakadémiák a lehető leggyorsabban és lehető legnagyobb intenzitással fel tudják használni az igényelt látvány-csapatsport támogatást.
- [3] A Kormány a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 30. § (10) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

- 1. §**
- (1) E rendelet hatálya a sportakadémiák látvány-csapatsport támogatásának igénybevételére és felhasználására terjed ki.
  - (2) A látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: látvány-csapatsport támogatásáról szóló kormányrendelet) a sportakadémiák támogatásának igénybevétele és felhasználása tekintetében az e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
  - (3) A sportakadémiák látvány-csapatsport támogatása elszámolására, ellenőrzésére és visszafizetésére a látvány-csapatsport támogatásáról szóló kormányrendelet előírásait kell alkalmazni.
  - (4) A sportakadémiák látvány-csapatsport támogatásának uniós versenyjogi szabályoknak való megfelelését a látvány-csapatsport támogatásáról szóló kormányrendelet 5/D. és 5/E. alcímében foglaltak szerint kell biztosítani.

2. § E rendelet alkalmazásában

1. *igazolás iránti kérelem*: az igazolás vagy támogatási igazolás kiállítására vonatkozó kérelem,
2. *látvány-csapatsport támogatása*: a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao. törvény) 4. § 44. pontja szerinti támogatás,
3. *sportakadémia*: a Tao. törvény 4. § 47a. pontja szerinti szervezet,
4. *támogatás igénybevétele*: a támogatás biztosításához szükséges sportfejlesztési program benyújtásától az igazolás, támogatási igazolás kiállításáig terjedő eljárási folyamat.

2. A sportfejlesztési program jóváhagyása

- 3. §**
- (1) A sportpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) mint jóváhagyást végző szervezet az e §-ban foglaltakra tekintettel bírálja el a sportakadémia sportfejlesztési programját.
  - (2) A sportakadémia az igazolás és a támogatási igazolás kiállításának előzetes feltételeként – a támogatás igénybevételéhez – sportfejlesztési programot nyújt be a miniszter által vezetett minisztérium honlapjáról letölthető formanyomtatványon jóváhagyás céljából, legkésőbb a tárgyév július 1. napjáig, amely jogvesztő határidő.
  - (3) A sportfejlesztési program jóváhagyására irányuló kérelem (a továbbiakban: kérelem) kizárólag a jóváhagyást végző szervezet által erre a célra rendszeresített felületen nyújtható be.
  - (4) A kérelem benyújtásakor csatolni kell a sportakadémia képviselőjének a közjegyzői aláírás-hitelesítéssel ellátott aláírási címpéldányát, az ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett aláírásmintáját vagy a számlavezető pénzforgalmi intézmény által vezetett aláírási kartonja másolatának a számlavezető pénzforgalmi intézmény által hitelesített eredeti példányát.
  - (5) A sportakadémia a kérelemben nyilatkozik arról, hogy a látvány-csapatsport támogatásáról szóló kormányrendelet
    - a) 4. § (2) bekezdés b)–f) pontjában foglaltaknak megfelel,
    - b) 4. § (2) bekezdés b)–f) pontjában foglalt igazolásokkal, nyilatkozatokkal, engedélyekkel rendelkezik, és

c) 4. § (2) bekezdés b)–f) pontjában előírt kötelezettségeket teljesíti, azzal, hogy a szükséges dokumentumok meglétét a jóváhagyást végző szervezet a sportfejlesztési program jóváhagyása során ellenőrzi.

- 4. §** (1) A jóváhagyást végző szervezet a kérelem benyújtását követően a sportról szóló 2004. évi I. törvény (a továbbiakban: Stv.) 51. § (5) bekezdésében a sportfejlesztési program jóváhagyására meghatározott ügyintézési határidőn belül, a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdésében foglaltakra és a sportág utánpótlás-fejlesztési koncepciójára tekintettel a kérelmet
- a) jóváhagyja,
  - b) részben jóváhagyja vagy
  - c) elutasítja,
- és az erről szóló döntést közli a sportakadémiával.
- (2) A jóváhagyást végző szervezet a jóváhagyás során arra figyelemmel dönt a tervezett támogatás egyes jogcímeinek elfogadásáról, hogy az egyes jogcímeken igénybe vehető támogatás nem lehet nagyobb, mint az egyes jogcímek esetén a kérelemben feltüntetett összegek Tao. tv. 22/C. § (4)–(4c) bekezdésében meghatározott legnagyobb mértéke.
- (3) A sportakadémia honlapján köteles közzétenni a jóváhagyást végző szervezet által jóváhagyott sportfejlesztési programját, annak költségtervét és a jóváhagyott támogatás összegét.
- (4) A (3) bekezdésben meghatározott adatokról a jóváhagyást végző szervezet nyilvántartást vezet, és azt a honlapján közzéteszi.
- 5. §** Az e rendelet alapján benyújtott és jóváhagyott vagy részben jóváhagyott sportfejlesztési programok nem módosíthatók és nem hosszabbíthatók meg.

3. Az igazolás és a támogatási igazolás kiállítása

- 6. §** (1) A sportakadémia a sportfejlesztési program jóváhagyását vagy részbeni jóváhagyását tartalmazó döntés közlését követően válik jogosulttá az igazolás iránti kérelem jóváhagyást végző szervezet részére történő benyújtására.
- (2) Az igazolás iránti kérelem kizárólag a jóváhagyást végző szervezet által erre a célra rendszeresített felületen nyújtható be.
- (3) A támogatás teljes összegének igénybevétele érdekében a sportakadémia több igazolás vagy támogatási igazolás kiállítását is kérelmezheti, továbbá a jóváhagyás során elfogadott valamennyi támogatási jogcím alapján jogosult igazolás vagy támogatási igazolás kiállítását kérelmezni.
- 7. §** (1) Az igazolás iránti kérelem teljesítése nem tagadható meg, ha
- a) a sportakadémia megfelel a Tao. tv. 22/C. § (5) és (6) bekezdésében foglalt feltételeknek,
  - b) az igazolás és a támogatási igazolás kiállítása az egyes jogcímek esetén nem eredményezi a sportfejlesztési programban feltüntetett összegek Tao. tv. 22/C. § (4)–(4c) bekezdésében meghatározott legnagyobb mértékének túllépését,
  - c) a sportakadémia képviselője nyilatkozik arról, hogy az igazolás iránti kérelme benyújtását megelőző lezárt üzleti évre vonatkozó beszámolójának közzétételre történő megküldési kötelezettségét teljesítette,
  - d) az igazolás iránti kérelemhez csatolásra kerül
    - da) a sportakadémia képviselőjének nyilatkozata arról, hogy a jogszabály által előírt számviteli szabályzatokkal a sportakadémia rendelkezik,
    - db) a sportakadémia képviselőjének nyilatkozata az önrész rendelkezésre állásáról,
    - dc) a Tao. tv. 22/C. § (5) bekezdés i) pontja szerinti szándéknyilatkozat,
    - dd) a 9. § szerinti támogatási szerződés, amennyiben a sportakadémia a támogatás továbbadására vonatkozó igényt sportfejlesztési programjában feltüntette, és
  - e) a sportakadémia eleget tett az előrehaladási jelentés benyújtási kötelezettségének.
- (2) Ha az (1) bekezdés c) pontjában foglaltak igazolása egy korábbi, az igazolás iránti kérelem benyújtását megelőző eljárásban megtörtént, és időközben a sportakadémia újabb üzleti évre vonatkozó beszámolójának közzétételre történő megküldési kötelezettségének határideje még nem járt le, az (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat nem kell újból igazolni.

- 8. §**
- (1) A jóváhagyást végző szervezet az igazolást vagy a támogatási igazolást három példányban állítja ki.
  - (2) A jóváhagyást végző szervezet az igazolás iránti kérelemről annak beérkezésétől számított 8 napon belül dönt.
  - (3) Az igazolás iránti kérelemmel kapcsolatban hiánypótlásnak van helye, ha a kérelem nem felel meg a 7. § (1) bekezdésében foglaltaknak.
  - (4) A (3) bekezdésben foglalt esetben a sportakadémia a hiánypótlásra történő felhívás kézbesítésétől számított 8 napon belül a 7. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő kérelmet nyújthat be a jóváhagyást végző szervezet részére.
  - (5) A jóváhagyást végző szervezet az igazolás vagy támogatási igazolás 1-1 példányát közli a sportakadémiával és a támogatóval, továbbá gondoskodik 1 példány megőrzéséről.
  - (6) A jóváhagyást végző szervezet az (5) bekezdésben foglaltaknak megfelelően jár el az igazolás iránti kérelem elutasítása esetén, ebben az esetben azonban az igazolás iránti kérelem elutasításának tényét közli a sportakadémiával és a támogatóval.

4. A támogatás továbbadása

- 9. §**
- (1) A sportakadémia a támogatást szerződéssel, a jóváhagyott sportfejlesztési programban meghatározott céllal egyezően és azonos feltételekkel továbbadhatja az állami támogatási szabályok figyelembevételével, ha
    - a) az igazolásban vagy a támogatási igazolásban foglalt jogcím építési beruházásra irányuló tárgyi eszköz beruházás, felújítás vagy egyébként ingatlanfejlesztést érintő tárgyi eszköz beruházás, felújítás, az edzésen, versenyen, mérkőzésen használt sportfelszerelést, sporteszközt érintő tárgyi eszköz beruházás, képzési támogatás vagy versenyeztetéssel, utánpótlás-neveléssel összefüggő feladatok támogatása,
    - b) a támogatás továbbadását a támogató nem zárta ki,
    - c) a támogatás végső kedvezményezettje megfelel a (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek.
  - (2) A támogatás végső kedvezményezettjének az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:
    - a) nincs lejárt köztartozása,
    - b) a korábban kapott állami támogatással megfelelő módon elszámolt,
    - c) a bíróság nem rendelte el a csődeljárását vagy a felszámolását, továbbá nem áll végelszámolás, kényszer-végelszámolás vagy kényszersztörlési eljárás alatt,
    - d) működését a bíróság nem függesztette fel, valamint megszüntetésére eljárás nincs folyamatban,
    - e) nem áll a látvány-csapatsport támogatásáról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint alkalmazott támogatásból kizárás hatálya alatt,
    - f) a támogatással érintett tárgyi eszköz beruházást, felújítást a saját tulajdonában vagy vagyonkezelésében lévő ingatlanon valósítja meg, vagy az igazolás kiállítására jogosult szerv felé előzetesen benyújtja a tárgyi eszköz beruházással, felújítással érintett ingatlan tulajdonosával vagy vagyonkezelőjével megkötött, az ingatlan-hasznosításra vonatkozó megállapodást, azzal, hogy állami vagy helyi önkormányzati tulajdon esetén vagyonhasznosításra vonatkozó megállapodás versenyeztetés mellőzésével is megköthető.
  - (3) A támogatás továbbadására vonatkozó igényt a sportfejlesztési programban külön fel kell tüntetni, azzal, hogy a támogatás továbbadására irányuló támogatási szerződés megkötéséhez a miniszter előzetes jóváhagyása szükséges.
  - (4) A támogatás továbbadására irányuló támogatási szerződés jóváhagyása iránti kérelemhez csatolni kell a sportakadémia nyilatkozatát arról, hogy a támogatás végső kedvezményezettje megfelel a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek, azzal, hogy az ezt alátámasztó szükséges dokumentumok meglétét a jóváhagyást végző szervezet a sportfejlesztési program jóváhagyása során ellenőrzi. A továbbadott támogatás felhasználására a látvány-csapatsport támogatásáról szóló kormányrendeletben foglaltakat kell alkalmazni.
  - (5) Ha a támogatás végső kedvezményezettje nem a sportakadémia, a továbbadott támogatásról és a sportfejlesztési program megvalósítását biztosító saját forrás összegének felhasználásáról a támogatás végső kedvezményezettje a miniszter által az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett nyomtatványon számol el, és azt a sportakadémián keresztül küldi meg az ellenőrző szervezetnek.

5. Ellenőrzési költség

- 10. §**
- A látvány-csapatsport támogatásáról szóló kormányrendelet 2. § (6a) bekezdése alapján fizetendő, a látvány-csapatsport támogatásáról szóló kormányrendelet szerinti ellenőrzési feladatok ellátásával összefüggő költséget sportakadémia támogatása esetén a támogató a miniszter által közzétett fizetési számlára fizeti meg.

6. Záró rendelkezések

- 11. §** (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) E rendelet 10. §-át az e rendelet hatálybalépését követően kiállított támogatási igazolás alapján fizetendő, az ellenőrzési feladatok ellátásával összefüggő költségek esetében kell alkalmazni.
- 12. §** A sportakadémia sportfejlesztési programot a 3. § (2) bekezdésétől eltérően a jóváhagyást végző szervezet részére a 2025. évben az e rendelet kihirdetését követő 30. napjáig nyújthat be.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 215/2025. (VII. 22.) Korm. rendelete a sportakadémiák működésével összefüggő kormányrendeletek módosításáról

- [1] A fiatal tehetségek magas szintű sportneveléséhez a sportakadémiai képzési rendszer a látvány-csapatsport területén is nagymértékben hozzájárul. A sportakadémiák nemcsak az akadémiai növendékek felkészítéséről, versenyztetéséről gondoskodnak, hanem a tankötelezettség és az élsport közötti összhang megtalálásában is segítik a fiatal sportolókat.
- [2] A Kormány a látvány-csapatsportokban tevékenykedő sportakadémiák által megvalósított, ezen magas szintű utánpótlás-nevelési munkát kiemelten támogatja, ezért a sportakadémiák sportfejlesztési programjának jóváhagyását, a támogatási igazolások és igazolások kiállítását, valamint a sportfejlesztési program végrehajtásának ellenőrzését minden esetben közvetlenül a sportpolitikáért felelős miniszter hatáskörébe helyezte, továbbá ennek érdekében lehetővé teszi, hogy ezen sportakadémiák az éves meghatározott keretösszegegen felül fogadhassanak látvány-csapatsport támogatást.
- [3] A Kormány fenti céljának megvalósulása érdekében kiterjeszti a sportakadémiák által a látvány-csapatsport támogatás keretében benyújtható sportfejlesztési programok körét, továbbá az utánpótlás korosztály alsó korhatárának megszüntetésével a látvány-csapatsportágakban is lehetőséget nyújt a teljes utánpótlás-szekció támogatására.
- [4] A Kormány
a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 30. § (10) bekezdésében,
a 2. alcím tekintetében a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 30. § (14) bekezdésében,
a 3. alcím tekintetében a sportról szóló 2004. évi I. törvény 79. § (1) bekezdés b) pont bp) alpontjában
kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva
a következőket rendeli el:

1. A látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „1. § (1) A rendelet hatálya – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao. tv.) 22/C. §-a szerinti látvány-csapatsport egyes támogatási jogcímein nyújtható támogatás igénybevételének részletes feltételeire, a támogatás feltételét képező sportfejlesztési program jóváhagyásának, a Tao. tv. 22/C. és 24/A. §-a szerinti támogatási igazolás és igazolás kiállításának, a támogatási igazolás és az igazolás alapján igénybe vehető egyes jogcímeken nyújtott, a Tao. tv. 4. § 44. pontjában meghatározott támogatás felhasználásának, elszámolásának, ellenőrzésének részletes szabályaira terjed ki.
- (2) A Tao. tv. 4. § 47a. pontja szerinti sportakadémiák tekintetében a Tao. tv. 4. § 44. pontjában meghatározott támogatás igénybevételére, felhasználására, elszámolására és ellenőrzésére e rendeletben megállapított szabályokat a sportakadémiák látvány-csapatsport támogatásáról szóló 214/2025. (VII. 22.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Slt. Korm. rendelet) foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

- 2. §** Az R1. 2. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
(A rendelet alkalmazásában)
„1. *ellenőrző szervezet*: a látvány-csapatsportok támogatásával összefüggő, a sportról szóló 2004. évi I. törvényben (a továbbiakban: Stv.) meghatározott illetékes ellenőrzési feladatokat ellátó sportpolitikáért felelős miniszter, valamint a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott támogatás igénybevételére jogosult szervezet – a Tao. tv. 4. § 47a. pontja szerinti sportakadémia (a továbbiakban: sportakadémia) kivételével – támogatása esetén az illetékes ellenőrzési feladatokat ellátó látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége;
2. *jóváhagyást végző szervezet*: a támogatás igénybevételére jogosult szervezet tervezett támogatással érintett sportfejlesztési programjának jóváhagyásáról döntő, a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés a) és e) pontjában meghatározott támogatás és a sportakadémia esetén a sportpolitikáért felelős miniszter, valamint a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott támogatás esetén – a sportakadémia kivételével – a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége;”
- 3. §** (1) Az R1. 7. § (1) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
[A támogató a jóváhagyást végző szervezet által kiállított támogatási igazolásban szereplő összegű támogatást, valamint a Tao. tv. 22/C. § (3a) bekezdése szerinti kiegészítő sportfejlesztési támogatást utófinanszírozással megvalósuló támogatás esetén a támogatási igazolás kézhezvételét követően]
„ba) a támogatás tekintetében a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés a) és e) pontjában meghatározott támogatás igénybevételére jogosult szervezet, valamint sportakadémia esetén a sportpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium forintban vezetett fizetési számlájára, a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott támogatás igénybevételére jogosult szervezet – a sportakadémia kivételével – esetén a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége elkülönített fizetési számlájára történő átutalással,
bb) a kiegészítő sportfejlesztési támogatás esetén – a támogató döntése szerint – a látvány-csapatsport országos szakszövetsége, az e látvány-csapatsport keretében vagy érdekében a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés b)–d) pontjában meghatározottak – ideértve a sportakadémiát is – szerint működő sportszervezet (sportiskola), a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött alapítvány vagy a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott sportköztestület támogatása esetén a sportköztestület önálló fizetési számlájára történő átutalással”
[teljesíti.]
- (2) Az R1. 7. § (2a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2a) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatás esetén az adott támogatási időszakra vonatkozó elszámolás vagy részelszámolás ellenőrző szervezethez történő benyújtását és az elszámolásnak, részelszámolásnak az ellenőrző szervezet részéről történő elfogadását követően
a) a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés a) és e) pontjában meghatározott támogatott szervezet, valamint a sportakadémia esetén a sportpolitikáért felelős miniszter vagy
b) a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatott szervezet – a sportakadémia kivételével –, továbbá a Tao. tv. 22/C. § (9a) bekezdésében foglaltak szerinti esetben a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés b) és d) pontjában meghatározott támogatott szervezet – a sportakadémia kivételével – tekintetében az erről szóló értesítés alapján, a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés b) és d) pontja szerinti támogatott szervezet esetében – kivéve a Tao. tv. 22/C. § (9a) bekezdése szerinti esetet és a sportakadémiát – az elszámolás saját hatáskörben történő lezárása alapján a szakszövetség
az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott elkülönített pénzforgalmi számláról bocsátja a támogatást vagy annak az elszámolásban, részelszámolásban elfogadott részét a támogatott szervezet rendelkezésére.”
- 4. §** Az R1. 10. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:
„(4a) Amennyiben a támogatott szervezet országos sportági szakszövetség, és a (4) bekezdésben meghatározott átcsoportosítás vagy módosítás esetén az egyes szakmai programelemekhez tartozó tervezett támogatási összegek közötti eltérés nem haladja meg pozitív irányban külön-külön a 20%-ot, az országos sportági szakszövetségnek nem kell kérelmeznie a jóváhagyást végző szervezetnél a sportfejlesztési program módosítását, az átcsoportosítást vagy módosítást a szöveges szakmai beszámolóban kell indokolni.”
- 5. §** (1) Az R1. 11. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A támogatott szervezet a támogatás felhasználásáról negyedévente előrehaladási jelentést nyújt be az ellenőrző szervezet részére. Nem kell előrehaladási jelentést benyújtani mindaddig, amíg a jóváhagyott sportfejlesztési programmal kapcsolatban igazolás vagy támogatási igazolás kiállítására nem került sor. A 9. § (2) bekezdésében

és az Slt. Korm. rendelet 9. § (1) bekezdésében meghatározott továbbadott támogatás esetén az előrehaladási jelentést a sportszövetség, illetve a sportakadémia nyújtja be az ellenőrző szervezet részére. Az előrehaladási jelentést a negyedévet követő 8 napon – a 9. § (2) bekezdésében és az Slt. Korm. rendelet 9. § (1) bekezdésében meghatározott továbbadott támogatás esetén 15 napon – belül kell benyújtani. Az előrehaladási jelentésben tájékoztatni kell az ellenőrző szervezetet a jóváhagyott sportfejlesztési program megvalósulásának állásáról.”

(2) Az R1. 11. §-a a következő (13) bekezdéssel egészül ki:

„(13) A (8)–(12) bekezdést a sportakadémiák esetében is alkalmazni kell.”

6. § Az R1. 14. § (12) és (13) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(12) Ha a támogatott szervezet országos sportági szakszövetség vagy sportakadémia, a tárgyidőszakra vonatkozó sportfejlesztési program megvalósítása során fel nem használt támogatás összegét, de legfeljebb a támogatás értékének 20%-át kamatozó tartalékként a sportfejlesztési program megvalósulásának időszakát követő legfeljebb 5 évben felhasználhatja az e rendeletben meghatározottakkal azonos célra.

(13) A (12) bekezdésben foglalt kamatozó tartalék szövetségi stratégiával összhangban történő felhasználását a szakszövetség, illetve a sportakadémia a felhasználás évét követő év június 30. napjáig – a felhasználás évére vonatkozó – éves beszámolójának az ellenőrző szervezet részére történő megküldésével igazolja.”

7. § Az R1. 16. §-a a következő (57)–(60) bekezdéssel egészül ki:

„(57) E rendeletnek a sportakadémiák működésével összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 215/2025. (VII. 22.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr19.) megállapított 2. § (1) bekezdés 1. és 2. pontját, 7. § (1) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontját és (2a) bekezdését, 14. § (12) és (13) bekezdését a Módr19. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban, továbbá a folyamatban lévő sportfejlesztési programok megvalósítása és ellenőrzése során is alkalmazni kell.

(58) E rendeletnek a Módr19.-cel megállapított 4. § (2) bekezdés g) pontját, 6. § (1) bekezdés g) pontját, valamint 14. § (4f) bekezdés a) pontját a Módr17. hatálybalépését követően indult közigazgatási hatósági eljárásokban is alkalmazni kell.

(59) E rendeletnek a Módr19.-cel megállapított 10. § (4a) bekezdését első alkalommal a 2026–2027-es támogatási időszakra jóváhagyott sportfejlesztési programokra vonatkozóan kell alkalmazni.

(60) E rendeletnek a Módr19.-cel megállapított 11. § (13) bekezdését a Módr19. hatálybalépését követően benyújtott elszámolásokra kell alkalmazni.”

8. § Az R1. 4. § (2) bekezdés g) pontjában, 6. § (1) bekezdés g) pontjában és 14. § (4f) bekezdés a) pontjában az „, az előírt benyújtási határidők figyelembevételével legutóbbi” szövegrész helyébe a „lezárt” szöveg lép.

9. § Hatályát veszti az R1. 11. § (7) bekezdésében az „és módszertan alapján” szövegrész.

2. A látvány-csapatsportok támogatására nyújtható támogatási keretösszeg megállapításáról szóló 39/2019. (III. 7.) Korm. rendelet módosítása

10. § A látvány-csapatsportok támogatására nyújtható támogatási keretösszeg megállapításáról szóló 39/2019. (III. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) a következő 1/A. §-sal egészül ki:

„1/A. § Amennyiben a kiállított igazolások és támogatási igazolások összege az 1. § a) és b) pontja szerinti összeget eléri, a sportakadémiákról szóló 303/2019. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti sportakadémiák számára további igazolások és támogatási igazolások kiállíthatóak.”

11. § Az R2. 1/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1/A. § A sportakadémiákról szóló 303/2019. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti sportakadémiák részére kiállított igazolás és támogatási igazolás összege az 1. § szerinti keretösszegbe nem számít bele.”

12. § Hatályát veszti az R2. 1. § b) pontjában az „a Tao. tv. 22/C. § (1a) bekezdése szerinti jogcímre, valamint” szövegrész.

3. A sportakadémiákról szóló 303/2019. (XII. 12.) Korm. rendelet módosítása

- 13. §** A sportakadémiákról szóló 303/2019. (XII. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R3.) 2/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„2/A. § E rendelet alkalmazásában utánpótlás korosztályok:
a) kézilabda sportágban: 21 éves korosztályig,
b) kosárlabda sportágban: 23 éves korosztályig,
c) labdarúgás sportágban: 19 éves korosztályig,
d) jégkorong sportágban: 23 éves korosztályig,
e) kajak-kenu sportágban: 23 éves korosztályig,
f) birkózás sportágban: 23 éves korosztályig,
g) vízilabda sportágban: 21 éves korosztályig.”
- 14. §** Az R3. 9. § (2) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:
(A miniszter a Tao. tv. szerint látvány-csapatsportágnak minősülő)
„e) vízilabda sportágban legfeljebb 1”
(sportakadémiával köthet keretmegállapodást.)
- 15. §** Az R3. 12. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A keretmegállapodás hatályának időtartama alatt a 2/A. § a)–d) és g) pontjában foglaltaknak megfelelő utánpótlás korosztályok esetében a sportakadémiai támogatás biztosítása nem zárja ki a Tao. tv. szerinti látvány-csapatsport támogatás igénybevételével összefüggő sportfejlesztési program benyújtását a miniszter részére. A keretmegállapodással rendelkező sportakadémiák a 2/A. § a)–d) és g) pontjának megfelelő utánpótlás korosztályok számára kiírt és szervezett korosztályos versenyrendszerekben sportolók sporttevékenységével összefüggésben a Tao. tv. szerinti támogatást – működési formájuktól függően – a Tao. tv. 22/C. § (1) bekezdés b) pontjában, (1) bekezdés c) pont ca) alpontjában vagy (1) bekezdés d) pontjában meghatározott célokra használhatják fel a Tao. tv.-ben, a sportakadémiák látvány-csapatsport támogatásáról szóló 214/2025. (VII. 22.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Slt. Korm. rendelet) és – az Slt. Korm. rendeletben nem szabályozott esetekben – a látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően.”
- 16. §** Az R3. 15/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Módszertani központként
a) látvány-csapatsportágban a Nemzeti Sportfejlesztési és Módszertani Intézet,
b) kajak-kenu sportágban a Kovács Katalin Nemzeti Kajak-Kenu Akadémia Alapítvány,
c) birkózás sportágban a Kozma István Magyar Birkózó Akadémia Alapítvány jár el.”
- 17. §** Hatályát veszti az R3. 12. § (5) bekezdése.

4. Záró rendelkezések

- 18. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) E rendelet 11. §-a 2026. január 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 216/2025. (VII. 22.) Korm. rendelete a digitális állammal összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról

- [1] A mai digitalizált környezetben elengedhetetlen, hogy az állampolgárok az állammal kapcsolatos ügyeiket kényelmesen, egyszerűen és gyorsan intézhessék el. A fejlődés egyik legfontosabb eszköze az okostelefon, ezért a központi Digitális Állampolgár mobilalkalmazásban már most is számos funkció érhető el. A digitális államhoz kapcsolódó kormányrendeletek módosításának célja a digitális szolgáltatásokkal kapcsolatos rendelkezések pontosítása, a szolgáltatás igénybevételével, nyújtásával kapcsolatos megfelelőségértékelési és más eljárások, valamint egyes részletes műszaki követelmények pontosítása.
- [2] A Kormány
a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 47. § (1) bekezdés a) és g) pontjában kapott felhatalmazás alapján,
a 2. alcím, a 4. alcím és az 1. melléklet tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében,
a 3. alcím tekintetében a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 198. § (1) bekezdés 5. pontjában kapott felhatalmazás alapján,
az 5. alcím tekintetében a Magyarország 2023. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2022. évi XXIV. törvény 252. § a) és b) pontjában kapott felhatalmazás alapján,
a 6. alcím tekintetében a megfelelőségértékelő szervezetek tevékenységéről szóló 2009. évi CXXXIII. törvény 13. § (1) bekezdés e) pont eb) alpontjában és 13. § (1) bekezdés f) pont fb) alpontjában kapott felhatalmazás alapján,
a 7. alcím és a 2. melléklet tekintetében a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 113. § (1) bekezdés 1. pontjában kapott felhatalmazás alapján,
a 8. alcím tekintetében a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 113. § (1) bekezdés 1., 3., 4., 8. és 21. pontjában kapott felhatalmazás alapján,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A személyazonosító igazolvány kiadása és az egységes arcképmás- és aláírás-felvételezés szabályairól szóló 414/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A személyazonosító igazolvány kiadása és az egységes arcképmás- és aláírás-felvételezés szabályairól szóló 414/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 414/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet] 17. alcím címe helyébe a következő alcím cím lép:
„17. A tanúsítvány közzététele”
- 2. §** A 414/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. alcím címe helyébe a következő alcím cím lép:
„18. A tanúsítvány felfüggesztése, visszavonása”
- 3. §** Hatályát veszti a 414/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet
a) 50. § (2) bekezdés b) pont bc) alpontjában, 50. § (2a) bekezdés c) pontjában, valamint 50. § (3) bekezdés c) pontjában az „és a visszavonási jelszó” szövegrész,
b) 55. § (2) bekezdése.

2. Az okos város központi platformszolgáltatás létrehozásáról és működtetéséről szóló 252/2018. (XII. 17.) Korm. rendelet módosítása

- 4. §** Hatályát veszti az okos város központi platformszolgáltatás létrehozásáról és működtetéséről szóló 252/2018. (XII. 17.) Korm. rendelet
a) 1. § 3. pontjában az „az IdomSoft Informatikai Zártkörűen Működő Részvénytársaság,” szövegrész,
b) 3. § d) pontja,
c) 1. mellékletében foglalt táblázat 5. sora.

3. A Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanácsról, valamint a Digitális Kormányzati Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a kormányzati informatikai beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 301/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet módosítása

- 5. §** A Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanácsról, valamint a Digitális Kormányzati Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a kormányzati informatikai beszerzések központosított közbeszerzési rendszeréről szóló 301/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 5. § (12) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(12) Alkalmazás esetén az egységes Állami Alkalmazás-fejlesztési Környezetről és az Állami Alkalmazás-katalógusról, valamint az egyes kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról szóló 314/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: ÁAFK Kr.) hatálya alá tartozó szervezet esetében az ÁAFK Kr. szerinti fejlesztést támogató döntés, valamint a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 341/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet alapján a központi szolgáltató kötelező igénybevétele tárgyában hozott hatósági határozat nélkül nincs helye a 7. § (1) bekezdés b) pontja szerinti megküldésnek.”

4. Az egységes Állami Alkalmazás-fejlesztési Környezetről és az Állami Alkalmazás-katalógusról, valamint az egyes kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról szóló 314/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet módosítása

- 6. §** (1) Az egységes Állami Alkalmazás-fejlesztési Környezetről és az Állami Alkalmazás-katalógusról, valamint az egyes kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról szóló 314/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 314/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet] 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) E rendelet hatálya – a (2)–(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel –
- a) a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek,
  - b) az a) pont szerinti költségvetési szerv irányítása vagy felügyelete alá tartozó központi, területi és helyi költségvetési szervek vagy intézmények,
  - c) a Kormány által alapított, illetve a Kormány vagy a Kormány tagja alapítói joggyakorlása alá tartozó alapítványok és közalapítványok,
  - d) – a Magyar Nemzeti Bank, valamint a Magyar Nemzeti Banknak a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:2. §-a szerinti többségi befolyása alatt álló és az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 42/A. § (1) bekezdése szerinti kivezetésre szánt állami vagyon körébe tartozó gazdasági társaság kivételével – azon gazdasági társaságok, amelyekben az állam a Ptk. 8:2. §-a szerinti többségi befolyást gyakorol, által kezdeményezett, a közfeladatok ellátása, támogatása vagy kiszolgáltatása érdekében szükséges, valamint az adott közfeladat ellátásához közvetlenül kapcsolódó, a közfeladat ellátását nem önállóan biztosító, de azt közvetve támogató informatikai alkalmazásfejlesztésekre és alkalmazás-továbbfejlesztésekre terjed ki.”
- (2) A 314/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(5) E rendelet hatálya abban az esetben terjed ki az (1) bekezdés alá nem tartozó költségvetési szerv mint megrendelő szerv által kezdeményezett alkalmazásfejlesztésekre, ha a szerv vezetője az e rendeletben foglalt szolgáltatások igénybevételét a Digitális Magyarország Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaságnál (a továbbiakban: DMÜ) kezdeményezi.

- 7. §** A 314/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

- 8. §** A 314/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet
- a) 1. § 16. pontjában az „az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 1. § 16. pontjában meghatározott” szövegrész helyébe az „a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény szerinti” szöveg,
  - b) 2. § (4) bekezdésében az „a nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartások adatfeldolgozásának biztosításáról szóló 38/2011. (III. 22.) Korm. rendelet mellékletében” szövegrész helyébe az „a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség feladatairól és az adathasznosítás-támogatási szolgáltatásokról szóló 250/2024. (VIII. 15.) Korm. rendelet 2. mellékletében” szöveg,
  - c) 2. § (6) bekezdésében a „(2) bekezdése” szövegrész helyébe az „(1a) bekezdése” szöveg lép.

5. A Digitális Magyarország Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság kijelöléséről és egyes feladatainak meghatározásáról, valamint a nemzeti informatikai és e-közigazgatási tevékenység összehangolt biztosításával összefüggő részletszabályokról szóló 307/2022. (VIII. 11.) Korm. rendelet módosítása

9. § A Digitális Magyarország Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság kijelöléséről és egyes feladatainak meghatározásáról, valamint a nemzeti informatikai és e-közigazgatási tevékenység összehangolt biztosításával összefüggő részletszabályokról szóló 307/2022. (VIII. 11.) Korm. rendelet 10/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A DMÜ és az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló miniszteri rendelet szerint a DMÜ tulajdonosi joggyakorlása alatt álló gazdasági társaságok, valamint azok tulajdonosi joggyakorlása alatt álló gazdasági társaságok részére a működésükhöz szükséges informatikai szolgáltatásokat az IdomSoft Informatikai Zártkörűen Működő Részvénytársaság, a NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság, valamint a Pro-M Professzionális Mobil és Hálózati Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban együtt: szolgáltató) is nyújthatja.”

6. A minősített elektronikus aláírást és minősített elektronikus bélyegzőt létrehozó eszközök megfelelőségértékelési tevékenységére irányuló kijelöléséről, valamint a kijelölt szervezetek tevékenységének különös szabályairól szóló 227/2023. (VI. 8.) Korm. rendelet módosítása

10. § A minősített elektronikus aláírást és minősített elektronikus bélyegzőt létrehozó eszközök megfelelőségértékelési tevékenységére irányuló kijelöléséről, valamint a kijelölt szervezetek tevékenységének különös szabályairól szóló 227/2023. (VI. 8.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 227/2023. (VI. 8.) Korm. rendelet] 3. § (2) bekezdése a következő g) és h) ponttal egészül ki:

(A kérelmező szervezet alkalmassága és felkészültsége tekintetében a következő feltételeket kell vizsgálni:)

„g) a megfelelőségértékelő tevékenység végzéséhez szükséges szakmai folytonosság biztosítása érdekében rendelkezzen megfelelő számú tanúsítást végző személyzettel, amely esetében a munkaviszonyban álló alkalmazottak száma – ide nem értve a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban lévőket – eléri vagy meghaladja a két főt,

h) a megfelelőségértékelő szervezet alkalmazottai a legnagyobb szakmai önállósággal és műszaki hozzáértéssel legyenek képesek elvégezni azokat a feladatokat, amelyekre a tanúsító szövet kijelölték, és mentesek legyenek minden olyan, különösen pénzügyi nyomástól és ösztönzéstől, amely befolyásolhatná döntéseiket vagy bármely ellenőrzésük eredményét, különösen az ilyen eredményekben érdekelt személyek vagy csoportok részéről.”

11. § A 227/2023. (VI. 8.) Korm. rendelet 4. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A kijelölési kérelem elutasítása esetén ismételt kijelölési kérelem az elutasító döntést követő egy éven belül nem nyújtható be.”

12. § A 227/2023. (VI. 8.) Korm. rendelet 7. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A kijelölt tanúsító szervezetek kijelölést követő ellenőrzése során a 315/2009. (XII. 28.) Korm. rendelet 19–22. §-át is alkalmazni kell, azzal, hogy a bizalmi felügyelet kezdeményezi a kijelölő hatóságnál a kijelölési engedélyekkel kapcsolatos eljárások lefolytatását, és javaslatot tesz a kijelöléssel kapcsolatos döntések meghozatalára.”

7. A digitális állampolgárság egyes szabályairól szóló 321/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet módosítása

13. § A digitális állampolgárság egyes szabályairól szóló 321/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Dápvhr.) 1. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

14. § A Dápvhr. 3. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.

15. § A Dápvhr.

a) 51. § (1) bekezdés nyitó szövegrészében a „dap.gov.hu honlapon” szövegrész helyébe a „honlapján” szöveg,

- b) 53. § (5) bekezdésében az „a dap.gov.hu-n” szövegrész helyébe az „az 51. § (1) bekezdése szerinti honlapon” szöveg lép.

8. A digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárság szolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló 322/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet módosítása

- 16. §** A digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárság szolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló 322/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 42/B. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:
„(4a) A (4) bekezdés szerinti tájékoztatás elektronikus információs rendszerek útján történik, közvetlen hozzáférés biztosításával.”
- 17. §** A digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárság szolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló 322/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 43. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A költségvetési szervnek, köztisztületnek, nonprofit szervezetnek vagy helyi önkormányzatnak minősülő együttműködő szervek, a köznevelési intézmények és fenntartói, a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar, a nemzetiségi önkormányzatok, valamint a költségvetési szervnek minősülő, adószámmal nem rendelkező gazdálkodó szervezetek, továbbá a közjegyzők és az önálló bírósági végrehajtók számára a hivatali tárhely létesítése és fenntartása díjmentes.”
- 18. §** A digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárság szolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló 322/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 91. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A Dáptv. 65. § (1) bekezdés b) pontja szerinti szervezet, valamint a Dáptv. 80. §-a szerinti szervezet a Dáptv. 80. § (2)–(6) bekezdésében a rá vonatkozóan nem említett szolgáltatások esetében, a piaci szereplők részére nyújtható központi állami szolgáltatást (a továbbiakban: PKASZ) e §-ban meghatározottak szerint igényelhet.”
- 19. §** A digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárság szolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló 322/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet XIX. Fejezete a következő 138/A. §-sal egészül ki:
„138/A. § (1) A címkézésért felelős szerv – szükség szerint a közreműködő szerv igénybevételével – felülvizsgálja az illetékességi területén található, a központi címregiszter kialakításához szükséges adatellenőrzési feladatokról szóló 216/2014. (VIII. 28.) Korm. rendeletben foglaltak alapján elvégzett adatellenőrzés során „felülvizsgálandó” megjelöléssel ellátott címek megfelelését e rendelet előírásainak, és szükség esetén az érintett ingatlanok vonatkozásában a címkezelést lefolytatja. A címkézésért felelős szerv szükség esetén egyeztet az ingatlan azonosítása céljából az illetékes ingatlanügyi hatósággal az erre a célra rendszeresített elektronikus alkalmazás útján.
(2) Az (1) bekezdésben meghatározott felülvizsgálathoz a központi címregiszter működtetéséért felelős szerv a címkézésért felelős szerv részére erre a célra rendszeresített elektronikus úton biztosítja a címadatokat és a helyrajzi számot.”
- 20. §** A digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárság szolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló 322/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 152. §-a a következő (14) bekezdéssel egészül ki:
„(14) Az elektronikus aláírás-ellenőrző alkalmazások 2025. december 1-jétől a közigazgatási gyökér-hitelesítésszolgáltatótól induló bizalmi lánc helyett az eIDAS Rendelet 22. cikke szerinti bizalmi lista alapján ellenőrzik az elektronikus aláírások érvényességét.”
- 21. §** Hatályát veszti a digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárság szolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló 322/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 94. § a) pontja.

9. Záró rendelkezések

- 22. §** (1) Ez a rendelet – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 7. alcím és a 16–19. § 2025. szeptember 30-án lép hatályba.
(3) A 20. § és a 21. § 2025. december 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 216/2025. (VII. 22.) Korm. rendelethez

1. A 314/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. melléklet 14. pontja helyébe a következő pont lép:
„14. Amennyiben az adott alkalmazás elektronikus dokumentumot állít elő, biztosítani kell, hogy a készített elektronikus dokumentum más szoftverrel is olvasható, illetve szerkeszthető legyen. A dokumentum elektronikus előállítására a digitális állampolgárság egyes szabályairól szóló 321/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 21. alcímében a dokumentumformátumokra vonatkozó rendelkezések az irányadóak.”
2. A 314/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. melléklet 2. pontja helyébe a következő pont lép:
„2. A fejlesztésekbe be kell építeni az ÁAFK által biztosított, a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló törvény szerinti támogató szolgáltatások és a digitális állampolgárság szolgáltatások (keretszolgáltatások) komponensek használatát.”
3. A 314/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. melléklet 3. pontja helyébe a következő pont lép:
„3. A fejlesztések eredménytermékeiben kötelezően biztosítani kell a támogató szolgáltatások és a digitális állampolgárság szolgáltatások (keretszolgáltatások) igénybevételét, az általuk lefedett szolgáltatási elemekre és funkciókra egyéb megoldások nem alakíthatóak ki a fejlesztett alkalmazásokban.”

2. melléklet a 216/2025. (VII. 22.) Korm. rendelethez

A Dápvhr. 1. melléklete a következő 2.1.4. ponttal egészül ki:
„2.1.4. állampolgárság”

3. melléklet a 216/2025. (VII. 22.) Korm. rendelethez

A Dápvhr. 3. melléklete a következő 2. és 3. ponttal egészül ki:
„2. A 23/D. § (2) bekezdése szerinti, a felhasználó hozzájárulása alapján az úti okmány nyilvántartásból információátadási szolgáltatás útján átadható adatok:
2.1. viselt név,
2.2. születési név,
2.3. születési hely, születési idő,
2.4. neme adat,
2.5. állampolgárság,
2.6. arckép,
2.7. aláírás,
2.8. nemzetiségi név,
2.9. úti okmány adatok.

3. A 23/D. § (2) bekezdése szerinti, a felhasználó hozzájárulása alapján a közúti közlekedési nyilvántartás engedélynyilvántartásából információátadási szolgáltatás útján átadható adatok:

- 3.1. viselt név,
- 3.2. születési név,
- 3.3. születési hely, születési idő,
- 3.4. állampolgárság,
- 3.5. arckép,
- 3.6. aláírás,
- 3.7. vezetői engedély okmány adatok.”

**A Kormány 217/2025. (VII. 22.) Korm. rendelete
az Unió fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti és központi kezelésű előirányzatok felhasználásának
rendjéről szóló 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet módosításáról**

- [1] Magyarország Kormánya számára kiemelt cél az európai uniós források hatékony és eredményes felhasználása, amely – többek között – a jogalkalmazás során szerzett gyakorlati tapasztalatok szabályozásba történő beépítésével érhető el.
- [2] További cél, hogy a fejlesztéspolitikai intézményrendszer hatékony működése érdekében megtörténjen a megváltozott hazai jogszabályi környezettel, valamint az uniós joganyaggal való összhang megteremtése.
- [3] A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (1) bekezdés 15a–15c. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § Az Unió fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti és központi kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet] 9. § (1) bekezdés k) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az európai uniós forrást megelőlegező előirányzatok társfinanszírozáson felüli felhasználása a következő esetekben lehetséges:)

„k) a 126/2016. (VI. 7.) Korm. rendelet 4. § (9) bekezdés b)–d) pontjában, a 83/2018. (IV. 20.) Korm. rendelet 24. §-ában, az 512/2022. (XII. 13.) Korm. rendelet 4/A. § (2) bekezdés a), c), d) és e) pontjában, valamint a 241/2023. (VI. 20.) Korm. rendelet 14. § b) és c) pontjában meghatározott esetekben,”

2. § Az 590/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 14. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 530/K. §-a szerint újraértékelt, hazai finanszírozásúvá vált projekteket az (1) bekezdés alkalmazásában részben európai uniós forrásból finanszírozott projekteknak kell tekinteni.”

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeletei

A Magyar Nemzeti Bank elnökének 22/2025. (VII. 22.) MNB rendelete a kötelező jegybanki tartalék kapcsán alkalmazandó kamatmértékekről szóló 49/2023. (X. 24.) MNB rendelet és a kötelező tartalékráta mértékéről szóló 52/2023. (XI. 20.) MNB rendelet módosításáról

- [1] E rendelet célja, hogy a Magyar Nemzeti Bank a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (1) bekezdésében meghatározott monetáris politikai feladatkörében eljárva – a kötelező tartalék rendszer egyéb feltételeinek változatlansága mellett – csökkentse a kötelező tartalékráta mértékét.
- [2] A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 171. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Monetáris Tanács döntésére tekintettel, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) A kötelező jegybanki tartalék kapcsán alkalmazandó kamatmértékekről szóló 49/2023. (X. 24.) MNB rendelet 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „1. § (1) A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) a kötelező jegybanki tartalék kiszámításáról, illetve képzésének és elhelyezésének módjáról szóló 10/2005. (VI. 11.) MNB rendelet (a továbbiakban: Tartalékrendelet) 3. § (2) bekezdése szerinti kötelező tartalék összege után, a Tartalékrendelet 3. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott tartalékköteles forrás 2,5%-ának megfelelő mértékéig kamatot nem fizet.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltakat meghaladó kötelezőtartalék-teljesítés után az MNB a jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatot fizet.
- (3) A Tartalékrendelet 5. § (1) bekezdés d) pontja szerinti eszközben elhelyezett kötelező tartalék összege – annak a Tartalékrendelet 3. § (2) bekezdése szerinti kötelező tartalék összegéhez viszonyított arányában – csökkenti az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kötelező tartalék összegét.
- (4) Az MNB a Tartalékrendelet 5. § (1) bekezdés d) pontja szerinti eszközben elhelyezett kötelező tartalék után – a betétre fizetendő kamaton túl – kamatot nem fizet.”
- (2) A kötelező jegybanki tartalék kapcsán alkalmazandó kamatmértékekről szóló 49/2023. (X. 24.) MNB rendelet 2. §-ában az „(1) bekezdését meghaladó mértéke” szövegrész helyébe az „(1) bekezdését meghaladó mértéke, illetve a Tartalékrendelet 5. § (1) bekezdés d) pontja szerinti eszközben való kötelezőtartalék-teljesítés esetén e teljesítést, valamint az 1. § (1) bekezdése alapján számított, az 1. § (3) bekezdése szerint csökkentett kötelező tartalék összegét meghaladó mértéke” szöveg lép.
- 2. §** A kötelező tartalékráta mértékéről szóló 52/2023. (XI. 20.) MNB rendelet 1. § b) pontjában a „10%” szövegrész helyébe a „8%” szöveg lép.
- 3. §** E rendelet 2. §-a tervezetének a nemzeti hatóságoknak az Európai Központi Bankkal a jogszabálytervezetekről folytatott konzultációjáról szóló, 1998. június 29-i 98/415/EK tanácsi határozat 2. cikk (2) bekezdése szerinti előzetes bejelentése megtörtént.
- 4. §** Ez a rendelet 2025. augusztus 1-jén lép hatályba.

Varga Mihály s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az agrárminiszter 29/2025. (VII. 22.) AM rendelete a szociális feltételeesség rendszerének bevezetéséről

- [1] A Közös Agrárpolitikára vonatkozó hatályos európai uniós előírások értelmében az Európai Unió tagállamainak, így Magyarországnak is létre kell hoznia egy rendszert, amely arányos közigazgatási szankciók alkalmazásáról rendelkezik a Közös Agrárpolitika keretében nyújtott egyes támogatások azon kedvezményezettjei esetében, akik nem tartják be a legalapvetőbb foglalkoztatási és munkavédelmi szabályokat.
- [2] Az új, a társadalmi szempontokat integráló feltételeességi rendszer keretében a meghatározott foglalkoztatási és munkavédelmi előírásokat be nem tartó azon munkáltatóknak, akik részesülnek a Közös Agrárpolitika keretében nyújtott, terület- és állatalapú támogatásokból, hatékony és visszatartó erejű, de egyben arányos támogatáscsökkentésekkel kell számolniuk.
- [3] Az európai uniós előírások alapján 19 foglalkoztatási és 82 munkavédelmi, valamint 7 egyéb előírás került súly, mérték és tartósság szerint besorolásra. Az előírások megszegése, amelyeket a szociális feltételeesség rendszerében meg nem feleléseknek nevezünk, súly szerint lehetnek elhanyagolhatóak, enyhék, közepesek vagy súlyosak; mérték szerint lehetnek gazdaságon belüliek vagy gazdaságon kívüliek, tartósság tekintetében pedig rövid távon helyrehozhatók vagy hosszú távon helyrehozhatók. A jogkövetkezmények meghatározásakor mindezek mellett figyelembe kell venni a meg nem felelések ismétlődését is.
- [4] A szociális feltételeesség rendszere a foglalkoztatás-felügyeleti hatóságok ellenőrző tevékenységére épül, ugyanis az e hatóságok által hozott elmarasztaló döntések adatai alapján folytatja le a Nemzeti Kifizető Ügynökség az e rendelet szerinti eljárást.
- [5] A Nemzeti Kifizető Ügynökség a meg nem felelések adatai és besorolásai alapján számítja ki az alkalmazandó jogkövetkezményt. A támogatáscsökkentés mértékét minden meg nem felelés esetén önállóan kell kiszámítani, azonban ha ugyanazon évben több meg nem felelés is megállapításra kerül, akkor csak a legmagasabb mértékű támogatáscsökkentést kell alkalmazni.
- [6] Ha a meg nem felelés miatt alkalmazandó teljes támogatáscsökkentés a tárgyévben nem haladja meg a 100 eurónak megfelelő forintösszeget, a Nemzeti Kifizető Ügynökség a támogatáscsökkentés kiszabásától eltekint.
- [7] A rendelet melléklete tartalmazza a súly, mérték és tartósság szerint besorolt egyes esetköröket és a hozzájuk tartozó jogkövetkezményeket.
- [8] A Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény 48. § (3) bekezdés 10. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *mezőgazdasági üzem*: az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások eljárási szabályairól szóló 15/2024. (IV. 19.) AM rendelet [a továbbiakban: 15/2024. (IV. 19.) AM rendelet] 1. § 47. pontja szerinti terület;
2. *nyilvántartást vezető hatóság*: az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nyilvántartást, valamint 15. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető hatóság;
3. *tárgyév*: a 15/2024. (IV. 19.) AM rendelet 1. § 63. pontja szerinti időszak.

2. A rendelet hatálya

- 2. §** (1) E rendelet meghatározza a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP I rendelet) II. fejezete szerinti közvetlen kifizetésekben, valamint 70–72. cikke szerinti éves kifizetésekben részesülő kedvezményezett (a továbbiakban: Kedvezményezett) által betartandó, a KAP I rendelet IV. mellékletében meghatározott jogszabályban foglalt foglalkoztatási és munkavédelmi követelményeket, valamint az alkalmazandó jogkövetkezményekre vonatkozó előírásokat.
- (2) E rendeletet a Kedvezményezettre mint munkáltatóra kell alkalmazni, feltéve, hogy az (1) bekezdés szerinti követelmények vagy előírások nemteljesítése
- a mezőgazdasági üzeméhez kapcsolódik,
  - az irányítása alá tartozó, Magyarország területén található területhez kapcsolódik, illetve
  - a mezőgazdasági tevékenységével függ össze.

3. A jogkövetkezmények alkalmazása

- 3. §** (1) A Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: NKÜ) évente legalább egy alkalommal tájékoztatást kér a nyilvántartást vezető hatóságtól az 1. és 2. mellékletben meghatározott előírások be nem tartása miatt a tárgyévben véglegessé vált munkaügyi vagy munkavédelmi döntéssel elmarasztalt Kedvezményezettekéről.
- (2) A hatáskörrel rendelkező foglalkoztatás-felügyeleti hatóság és munkavédelmi hatóság ellenőrzése során megállapított és a Korm. rendelet szerint nyilvántartott meg nem feleléseket a nyilvántartást vezető hatóság az 1. és 2. melléklet szerint besorolja.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti megkeresés alapján a nyilvántartást vezető hatóság tájékoztatást ad azon Kedvezményezettekéről, akiknél foglalkoztatás-felügyeleti vagy munkavédelmi ellenőrzés alapján véglegessé vált döntéssel lezárt meg nem felelés került megállapításra, valamint a meg nem felelés 1. és 2. melléklet szerinti besorolásáról.
- 4. §** (1) Az NKÜ a 3. § szerinti tájékoztatás alapján a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP II rendelet) 88. és 89. cikkében és a (2)–(7) bekezdésben foglaltak alkalmazásával döntést hoz az érintett Kedvezményezett esetében alkalmazandó jogkövetkezményről.
- (2) A jogkövetkezmény mértéke – meg nem felelésenként önállóan – a 3. és 4. melléklet szerint kerül megállapításra.
- (3) Ha a tárgyév vonatkozásában több meg nem felelés is megállapításra kerül, a Kedvezményezettel szemben kizárólag az a jogkövetkezmény kerül alkalmazásra, amelynek a százalékos mértéke a legmagasabb.
- (4) Ha a tárgyévben vagy két egymást követő évben több elhanyagolható vagy enyhe súlyosságú meg nem felelés kerül megállapításra, az érintett évre vagy évekre az elhanyagolható és az enyhe súlyosságú meg nem felelések vonatkozásában mindösszesen 1% támogatáscsökkentést kell kiszabni.
- (5) Ha két egymást követő évben ugyanazon enyhe súlyosságúnál súlyosabb meg nem felelés megállapítására kerül sor, az adott meg nem felelés tekintetében a meg nem felelés megállapításának második évétől 3 százalékponttal növelni kell a 3. melléklet szerint megállapított, százalékban kifejezett jogkövetkezményt. Az így megállapított jogkövetkezmény nem lehet több 10%-nál.
- (6) Ha a meg nem felelés miatt alkalmazandó teljes támogatáscsökkentés a tárgyévben nem haladja meg a 100 eurónak megfelelő forintösszeget, az NKÜ a jogkövetkezmény kiszabásától eltekint, és a Kedvezményezettet erről, valamint a meg nem felelés jövőbeni elkerülése miatt szükséges intézkedésekről tájékoztatja.
- (7) A KAP II rendelet 88. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az NKÜ az e rendelet szerinti jogkövetkezmények megállapításától eltekint.

4. Záró rendelkezések

- 5. §** (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) E rendeletet először a 2025. évben benyújtott egységes kérelmekre indult eljárásokban kell alkalmazni, azzal, hogy a 2025. január 1. és 2025. december 31. között megvalósult meg nem felelések esetében a Kedvezményezetteket az NKÜ azok megállapításáról tájékoztatja, de a jogkövetkezményeket nem alkalmazza.

- 6. §** Ez a rendelet
- a) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 14. cikke, valamint
  - b) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet 87–89. cikke
- végrehajtását szolgálja.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

Foglalkoztatási követelmények és meg nem felelések besorolása

		A	B	C	D	E
1.	Követelmény		Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	(EU) 2019/1152 irányelv szerinti egyes foglalkoztatási követelmények	Hazai jogszabályok				
3.	3. cikk A foglalkoztatási feltételekről írásban tájékoztatást kell nyújtani.	A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 46. § (1) bekezdés: munkaviszony létesítésével kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség	munkaviszony létesítésével kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
4.	4. cikk Biztosítani kell, hogy a mezőgazdasági foglalkoztatásra munkaszerződés alapján kerüljön sor. A mezőgazdasági munkavégzés során	Mt. 23. § (1)–(2) bekezdés: munkaszerződés írásba foglalásának kötelezettsége	írásos munkaszerződés nélküli foglalkoztatás; alakí hibás munkaszerződés (a munkáltató nem adja át a munkaszerződét a munkavállalónak)	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
5.	biztosítani kell, hogy a munkavállaló a munkaviszony alapvető szempontjairól tájékoztatást kapjon.	Mt. 45. § (1)–(3) és (5) bekezdés: munkaszerződés kötelező tartalmi elemei	tartalmilag hiányos munkaszerződés	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
6.		Mt. 46. §: munkaviszony létesítésével kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség	munkaviszony létesítésével kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
7.		Mt. 97. § (4)–(5) bekezdés: munkaidő-beosztás közlésére és szükség esetén a szabályszerű módosításra vonatkozó kötelezettség	a munkaidő beosztására vonatkozó szabályok megszegése	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
8.		Mt. 135. § (7) bekezdés: munkaidő-beosztás módosítása kollektív szerződés rendelkezése esetén	a munkaidő beosztására vonatkozó szabályok megszegése	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
9.		Mt. 192. § (1) bekezdés: határozott idejű munkaviszony tartamának meghatározása	tartalmilag hiányos munkaszerződés	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
10.		Mt. 201. §: egyszerűsített foglalkoztatásra vagy alkalmi munkára irányuló munkaviszony Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény 3. § (1) bekezdés és 11. § (1) bekezdés: egyszerűsített jogviszony a bejelentési kötelezettség teljesítésével keletkezik Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 1. melléklet 3. pont	egyszerűsített foglalkoztatásra irányuló jogviszonnyal kapcsolatos bejelentési kötelezettség megsértése	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
11.		Mt. 218. § (3) bekezdés a) pont: kölcsönbeadó tájékoztatási kötelezettsége	kölcsönbeadó tájékoztatási kötelezettségének elmulasztása	Gazdaságon belüli	Elhanyagolható	Rövid távon helyrehozható
12.	5. cikk A tájékoztatást át kell adni a munkavállalás első hét napja során.	Mt. 45. §: munkaszerződés kötelező tartalmi elemei	tartalmilag hiányos munkaszerződés	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
13.		Mt. 46. § (1) bekezdés: munkaviszony létesítésével kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség	munkaviszony létesítésével kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható

14.	6. cikk A munkaviszony módosításáról dokumentum formájában tájékoztatást kell nyújtani.	Mt. 38. § (1) bekezdés [Mt. 46. § (1) bekezdése]: munkáltatói jogutódlás esetén tájékoztatási kötelezettség	munkafeltételek változásával kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
15.		Mt. 46. § (5) bekezdés: munkafeltételeket érintő változással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség	munkafeltételek változásával kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
16.		Mt. 47. § (3) bekezdés: tájékoztatási kötelezettség külföldön történő munkavégzés esetén	tájékoztatási kötelezettség elmulasztása külföldön történő munkavégzés esetén	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
17.	10. cikk A munka minimális kiszámíthatóságával kapcsolatos feltételek	Mt. 46. § (1) bekezdés e) pont: munkaviszony létesítésével kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség (napi munkaidő)	munkaviszony létesítésével kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása (napi munkaidő)	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
18.		Mt. 97. §. a munkaidő jogszerű beosztásának kötelezettsége	a munkaidő beosztására vonatkozó szabályok megszegése	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
19.		Mt. 135. § (7) bekezdés: munkaidő-beosztás módosítása kollektív szerződés rendelkezése esetén	a munkaidő beosztására vonatkozó szabályok megszegése	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
20.		Mt. 147. §: munkabér-fizetési kötelezettség állásidő esetén	munkabér-fizetési kötelezettség elmulasztása állásidő esetén	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
21.		Mt. 193. § (2) bekezdés: munkavégzés behívás alapján (a munkaidő jogszerű beosztásának kötelezettsége)	a munkaidő beosztására vonatkozó szabályok megszegése	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható

Munkavédelmi és munkaeszközökre vonatkozó követelmények és meg nem felelések besorolása

1.	A	B	C	D	E	F	G
		Követelmény		Meg nem felelés	Mérték	Súly	Tartósság
2.	A 89/391/EGK irányelv szerinti egyes, a munkavállalók biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések	5. cikk A munkáltató azon kötelezettségét megállapító általános rendelkezés, hogy biztosítani kell a munkavállalók biztonságát és egészségük védelmét	A munkáltató felel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításáért.	A munkáltató az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit nem teljesítette.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
3.				A munkáltató az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit nem teljesítette, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
4.				6. cikk A munkáltatók arra vonatkozó általános kötelezettsége, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a biztonság és az egészség védelmében, beleértve a kockázatok megelőzését, a tájékoztatást és az oktatást	A munkáltató a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak megfelelően tartsa be a biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírásokat.	A munkavédelmi előírásokat a munkáltató nem tartotta be maradéktalanul, a munkavédelmi kötelezettségeinek nem tett eleget.	Gazdaságon belüli
5.		A munkavédelmi előírásokat a munkáltató nem tartotta be maradéktalanul, a munkavédelmi kötelezettségeinek nem tett eleget, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli			Súlyos	Rövid távon helyrehozható
6.		A munkáltatónak minden szükséges intézkedést meg kell tennie a munkavállalók biztonsága és egészségvédelme érdekében, figyelembe véve a változó körülményeket is, valamint törekedve a munkakörülmények folyamatos javítására.	A munkáltatónak minden szükséges intézkedést meg kell tennie a munkavállalók biztonsága és egészségvédelme érdekében, figyelembe véve a változó körülményeket is, valamint törekedve a munkakörülmények folyamatos javítására.	A munkáltató nem tette meg a szükséges intézkedéseket az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
7.				A munkáltató nem tette meg a szükséges intézkedéseket az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
8.		A munkáltatónak rendszeresen meg kell győződnie arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik, illetve megtartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket.	A munkáltatónak rendszeresen meg kell győződnie arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik, illetve megtartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket.	A munkáltató elmulasztja a rendszeres ellenőrzési kötelezettségét.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
9.				A munkáltató elmulasztja a rendszeres ellenőrzési kötelezettségét, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható

10.	7. cikk Védő és megelőző szolgáltatások: munkavállaló(ka)t kell kijelölni az egészségvédelmi és biztonsági tevékenységek elvégzésére, vagy kompetens külső szolgáltatókat kell igénybe venni.	A biztonságos munkavégzéshez elegendő számú, megfelelő ismeretekkel, készségekkel és – ha jogszabály előírja – szakmai képesítéssel rendelkező munkavállalót kell biztosítani.	A munkavállalók létszáma vagy szakismerete nem elegendő a biztonságos munkavégzéshez.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható	
11.			A munkáltató nem biztosított elegendő létszámú vagy megfelelő szakismerettel rendelkező munkavállalót, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható	
12.			Ha a munkahelyen különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak, a munkavégzést úgy kell összehangolni, hogy az ott dolgozókra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra az veszélyt ne jelentsen. A kockázatokról és a megelőzési intézkedésekről az érintett munkavállalókat, munkavédelmi képviselőiket, és a munkavégzés hatókörében tartózkodókat tájékoztatni kell.	Az összehangolási kötelezettség elmulasztása.	Gazdaságon kívüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
13.				Az összehangolási kötelezettség elmulasztása miatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon kívüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
14.			Gondoskodni kell a munkabiztonsági szaktevékenységnek, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített feladatok ellátásáról. A szaktevékenységek ellátására jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező személyt kell foglalkoztatni vagy megbízni.	A munkáltató megszegi a szaktevékenységekhez tartozó munkavédelmi feladatok ellátásával kapcsolatos előírásokat.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
15.				A munkáltató nem gondoskodik a munkabiztonsági szaktevékenységnek, illetve munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített feladatok ellátásáról, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
16.			A munkáltató a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott veszélyességi osztályhoz, munkavállalói létszámhoz igazodóan elegendő, de legalább a rendeletben megjelölt időtartamra és képesítési feltételekkel köteles munkavédelmi szakmai képesítéssel rendelkező személyt kijelölni vagy foglalkoztatni.	Az előírt munkavédelmi szakember(ek) hiánya.	Gazdaságon belüli	Elhanyagolható	Rövid távon helyrehozható

17.			A munkáltató a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt feladatainak ellátásához foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást köteles biztosítani.	Nincs biztosítva a foglalkozás-egészségügyi ellátás.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható	
18.	8. cikk A munkáltatóknak intézkedéseket kell hozniuk az elsősegély, a tűzoltás és a munkavállalók evakuálása tekintetében.		A munkahelyen biztosítani kell a munkahelyi elsősegélynyújtás feltételeit.	A munkáltató megszegi az elsősegélynyújtás megszervezésének, elsősegélyhelyek kialakításának, felszerelésének szabályait. Képzett elsősegélynyújtó személy hiánya.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható	
19.					Gazdaságon belüli	Elhanyagolható	Rövid távon helyrehozható	
20.			A mezőgazdasági üzemben előforduló veszélyt jelentő rendellenesség, üzembiztos esetén a munkáltatónak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket, az érintett munkavállalókat tájékoztatnia kell, és közvetlen veszély esetén a munkavégzést le kell állítania, a munkahelyt ki kell ürítenie.	A rendellenes körülmények ellenére a munkáltató a szükséges intézkedéseket nem tette meg.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható	
21.				A munkáltató a szükséges intézkedéseket nem tette meg a rendellenes körülmények bekövetkezésekor, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható	
22.			A mezőgazdasági üzemben a rendellenes körülmények kialakulása esetére mentési tervet kell készíteni, és a mentéshez szükséges személyeket ki kell jelölni.	Mentési terv nem készült.	Gazdaságon belüli	Elhanyagolható	Rövid távon helyrehozható	
23.		9. cikk A munkáltatókra vonatkozó kötelezettségek a kockázatok értékelése, a védintézkedések és a védőeszközök, a foglalkozási balesetek nyilvántartása és azok bejelentése terén.		A munkáltatónak rendelkeznie kell kockázatértékeléssel, amelyben köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és keverékekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására.	A munkáltató nem rendelkezik kockázatértékeléssel.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
24.					A kockázatértékelés tartalmilag rossz vagy hiányos.	Gazdaságon belüli	Elhanyagolható	Rövid távon helyrehozható
25.			A munkáltató a kockázatértékelés alapján meghatározza a védekezés leghatékonyabb módját, a kollektív, műszaki egyéni védelem módozatait, illetve az alkalmazandó szervezési és egészségügyi megelőzési intézkedéseket.	A munkáltató nem határozza meg a védekezés módját.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható	

26.			A sérülékeny csoportba tartozó munkavállalókat a külön jogszabályban foglaltak szerint óvni kell az őket különösen érintő egészségkárosító kockázatoktól.	A sérülékeny csoportba tartozó munkavállaló foglalkoztathatóságával kapcsolatos munkavédelmi előírásokat megszegi a munkáltató.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
27.				A sérülékeny csoportba tartozó munkavállaló foglalkoztathatóságával kapcsolatos munkavédelmi előírásokat megszegi a munkáltató, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
28.			A munkáltatónak írásban kell meghatároznia az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendjét.	A munkáltató nem rendelkezik egyéni védőeszköz juttatási renddel, vagy az nem megfelelő tartalmú.	Gazdaságon belüli	Elhanyagolható	Rövid távon helyrehozható
29.			A veszélyes munkafolyamatoknál az egyéni védőeszközöket meg kell határozni, azokkal a munkavállalókat el kell látni, rendeltetésszerű használatukra a munkavállalókat ki kell oktatni, és az egyéni védőeszközök rendeltetésszerű használatát meg kell követelni.	A munkáltató nem biztosít egyéni védőeszközt a munkavállalók részére.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
30.				A munkáltató nem biztosít egyéni védőeszközt a munkavállaló részére, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
31.				Az egyéni védőeszköz védelmi képessége nem megfelelő (sérült, elhasználódott, szennyezett, lejárt felhasználhatósági idejű).	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
32.				A munkáltató nem megfelelő védelmi képességű védőeszközt biztosított, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
33.				A munkáltató nem ellenőrzi az egyéni védőeszközök használatát.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
34.				A munkáltató az egyéni védőeszközök használatát nem ellenőrzi, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
35.			A munkáltatónak írásban kell meghatároznia a munkaköri alkalmassági vizsgálatok rendjét.	A munkáltató nem rendelkezik munkaköri alkalmassági vizsgálatok rendjével vagy tartalmilag rossz, hiányos.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható

36.			A munkáltató köteles munkába lépés előtt valamennyi munkavállalót előzetes, továbbá a jogszabályban meghatározott esetekben időszakos vizsgálatra küldeni.	A munkavállaló(k) esetében nem áll rendelkezésre érvényes előzetes munkaköri alkalmassági vélemény.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
37.				A munkáltató előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálatra nem küldte el a munkavállalót, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
38.				A munkavállaló(k) esetében nem áll rendelkezésre érvényes időszakos munkaköri alkalmassági vélemény.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
39.				A munkáltató időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálatra nem küldte el a munkavállalót, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
40.			A munkáltatónak be kell jelenteni, ki kell vizsgálni és nyilvántartásba kell venni a munkabaleseteket, a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírtak szerint.	A munkáltató elmulasztja a baleset kivizsgálását vagy nem megfelelően vizsgálja ki a balesetet.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
41.				A munkáltató nem minősíti a balesetet, elmulasztja a baleset bejelentését, nyilvántartásba vételét.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
42.				A munkabaleseti jegyzőkönyvet hiányosan, nem megfelelően tölti ki a munkáltató.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
43.			A munkáltatónak a jogszabályi előírásoknak megfelelően be kell jelentenie a foglalkozási megbetegedéseket és a fokozott expozíciós eseteket.	A munkáltató a foglalkozási megbetegedés, illetve fokozott expozíciós eset bejelentését elmulasztja.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
44.			A munkáltatónak a jogszabályi előírásoknak megfelelően részt kell vennie a foglalkozási megbetegedés körülményeinek kivizsgálásában. A munkáltatónak a fokozott expozíciós esetet ki kell vizsgálnia.	A munkáltató a foglalkozási megbetegedés, illetve fokozott expozíció kivizsgálásával kapcsolatos kötelezettségeket megszegi.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
45.		10. cikk A munkavállalók tájékoztatása a biztonságot és az egészséget érintő kockázatokról, valamint a véd- és megelőző intézkedésekről.	A munkáltatónak megfelelő intézkedéseket kell tennie annak érdekében, hogy a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt tájékoztatási kötelezettségének eleget tegyen.	A tájékoztatási kötelezettségnek nem tett eleget a munkáltató.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható

46.	11. cikk Konzultáció a munkavállalókkal és a munkavállalók részvétele minden, a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó kérdéssel kapcsolatos vitában.	A munkáltatónak a jogszabályban meghatározottak szerint biztosítania kell a munkavédelemmel kapcsolatos érdekegyeztetést.	A munkavállalók tanácskozási joga a munkavédelmi kérdésekben nincs biztosítva.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
47.		A munkáltató a munkavédelmi képviselőt a jogszabályban biztosított jogainak gyakorlásában nem akadályozhatja. A munkáltatónak biztosítania kell a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározott feltételeket (munkaidő-kedvezmény, szükséges eszközök), annak érdekében, hogy a munkavédelmi képviselő az érdekegyeztetéssel kapcsolatos tevékenységét el tudja látni.	A munkáltató akadályozza a munkavédelmi képviselőt a jogai gyakorlásában, a munkavédelmi képviselővel szemben hátrányos intézkedéseket tesz meg.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
48.	12. cikk A munkáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy a munkavállalók megfelelő biztonsági és egészségvédelmi képzésben részesüljenek.	Munkavédelmi oktatás keretében gondoskodni kell arról, hogy a munkavállaló elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat. Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a részt vevők aláírásával ellátva, írásban kell rögzíteni.	A munkáltató a munkavédelmi oktatást igazolható módon nem tartotta meg.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
49.			A munkáltató munkavédelmi oktatást nem tartott a munkavállalónak, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
50.			Nem készült munkavédelmi oktatási tematika, vagy hiányos a tartalma.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
51.		A munkáltatónak a jogszabályban előírt óraszámú alapképzést és továbbképzést biztosítania kell a munkavédelmi képviselők számára.	A munkavédelmi képviselők képzésben való részvételét nem biztosította a munkáltató.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható

52.	A 2009/104/EK irányelv szerinti egyes, a munkavállalók által használt munkaeszközökre vonatkozó biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelmények	3. cikk Általános kötelezettségek annak szavatolására, hogy a munkaeszközök megfelelőek legyenek a munkavállalók által elvégzendő munkához, lehetővé téve ezáltal a munkavállalók biztonságának és egészségének biztosítását.	A munkaeszköznek meg kell felelnie a biztonsági és egészségvédelmi követelményeknek, és rendelkezni kell az adott munkaeszközre mint termékre külön jogszabályban meghatározott EK-megfelelőségi nyilatkozattal, illetve a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentummal (pl. tanúsítvány).	A munkaeszköz nem elégíti ki az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
53.				A munkaeszköz nem elégíti ki az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
54.				A munkaeszköz CE jelölése hiányzik, vagy tartalma nem megfelelő.	Gazdaságon belüli	Elhanyagolható	Rövid távon helyrehozható
55.				A munkaeszköz nem rendelkezik megfelelőséget igazoló dokumentummal, vagy annak tartalma nem megfelelő.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
56.				A munkaeszköznek nincs magyar nyelvű kezelési (használati), karbantartási utasítása, kísérő dokumentációja, vagy a dokumentációk tartalma nem megfelelő.	Gazdaságon belüli	Elhanyagolható	Rövid távon helyrehozható
57.		4. cikk A munkaeszközökre vonatkozó szabályok: a munkaeszközöknek meg kell felelniük az irányelvnek és az előírt minimumkövetelményeknek, és azokat megfelelően karban kell tartani.	A munkáltatónak a munkavégzés körülményeihez igazodó, illetve az azzal összefüggő veszélyek figyelembevételével olyan munkaeszközt kell a munkavállaló részére biztosítania, amely kialakításában, felépítésében és az alkalmazott védelmi megoldások tekintetében megfelel a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, és alkalmas az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatra.	A munkaeszköz üzemeltetésével kapcsolatos hiányosság áll fenn (például védőburkolat, biztonsági berendezés hiánya, vészleállító berendezés működésképtelensége vagy kiiktatása).	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
58.				A munkaeszköz üzemeltetésével kapcsolatos hiányosság áll fenn (például védőburkolat, biztonsági berendezés hiánya, vészleállító berendezés működésképtelensége vagy kiiktatása), és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
59.				Munkaeszköz érintésvédelmi szempontból nem megfelelő.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
60.				Munkaeszköz érintésvédelmi szempontból nem megfelelő, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
61.				A munkaeszközön a figyelmeztető, funkciójelölések hiányoznak.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható

62.			A karbantartáshoz szükséges intézkedéseket meg kell határozni, és biztosítani kell a karbantartási feladatok elvégzéséhez szükséges feltételeket annak érdekében, hogy a munkaeszköz teljes élettartalma alatt megfeleljen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek.	A munkaeszköz nem megfelelő állapota, a karbantartás hiánya.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható	
63.				A munkaeszköz nem megfelelő állapota, a karbantartás hiánya miatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Hosszú távon helyrehozható	
64.	5. cikk A munkaeszközök vizsgálata – a munkaeszközöket a beszerelésüket követően ellenőrizni kell, valamint képzett személyeknek időszakos ellenőrzéseket kell végrehajtaniuk.		A veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz esetében az ellenőrző felülvizsgálatot el kell végezni.	Veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz ellenőrző felülvizsgálatának elmaradása.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható	
65.				Veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz ellenőrző felülvizsgálatának elmaradása miatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható	
66.			A veszélyesnek nem minősülő munkaeszközökön az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot el kell végezni.	Veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz időszakos ellenőrző felülvizsgálatának elmaradása.	Gazdaságon belüli	Elhanyagolható	Rövid távon helyrehozható	
67.					Veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz időszakos ellenőrző felülvizsgálatának elmaradása miatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
68.			A munkaeszközöket érintésvédelmi szempontból a külön jogszabályban előírtaknak megfelelően kell ellenőrizni.	A kifeszültségű erősáramú villamos berendezés, az érintésvédelmi berendezés ellenőrző felülvizsgálatának elmaradása.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható	
69.					A kifeszültségű erősáramú villamos berendezés, az érintésvédelmi berendezés ellenőrző felülvizsgálatának elmaradása miatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Hosszú távon helyrehozható
70.			A munkáltató a veszélyesnek minősülő munkaeszköz üzemeltetését írásban rendeli el, melynek feltétele a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat elvégzése.	A munkavédelmi üzembe helyezés elmulasztása.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható	
71.					A munkavédelmi üzembe helyezés elmulasztása miatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható

72.			A biztonságos műszaki állapot megőrzése érdekében időszakos biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni a veszélyes munkaeszközt, továbbá azt a munkaeszközt, amelynek időszakos biztonsági felülvizsgálatát jogszabály, szabvány vagy a rendeltetésszerű és biztonságos üzemeltetésre, használatra vonatkozó dokumentáció előírja.	Az időszakos biztonsági felülvizsgálat elmulasztása.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
73.				Az időszakos biztonsági felülvizsgálat elmulasztása miatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
74.			A munkaeszközt soron kívül ellenőrizni kell, ha az a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be, illetve rendkívüli körülmények (különösen átalakítás, baleset, természeti jelenségek vagy műszaki okból 30 napot meghaladó használaton kívüli időszak) következtek be.	Soron kívüli ellenőrzés elmulasztása.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
75.				A soron kívüli ellenőrzés elmulasztása miatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
76.		6. cikk A különös veszélyt jelentő munkaeszközök használatát az erre kijelölt személyekre kell korlátozni, és valamennyi javítást átalakítást, karbantartást a kijelölt munkavállalóknak kell végezniük.	Amennyiben a munkaeszköz használata a kockázatértékelés szerint veszélyt jelent a munkavállalók, illetve a hatókörben tartózkodók biztonságára vagy egészségére, akkor a munkaeszközt kizárólag annak kezelője használhatja.	A munkaeszközt használó személy nem rendelkezik kezelői jogosultsággal.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
77.				A munkaeszközt használó személy nem rendelkezik kezelői jogosultsággal, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Hosszú távon helyrehozható
78.			A munkaeszköz javítását, átalakítását, karbantartását csak külön oktatásban részesített megbízott személy végezheti el.	A munkaeszköz javítását, átalakítását, karbantartását arra jogosulatlan személy végzi el.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
79.				A munkaeszköz javítását, átalakítását, karbantartását arra jogosulatlan személy végzi el, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható
80.		7. cikk Ergonómia és foglalkozás-egészségügy	A munkaeszközt úgy kell megválasztani, hogy a munkavállaló testtartása megfeleljen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek; a munkaeszköz elégítse ki az ergonómiai követelményeket.	A munkaeszköz az ergonómiai követelményeknek nem felel meg.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható

81.	8. cikk A munkavállalóknak megfelelő tájékoztatást és adott esetben írásbeli tájékoztató útmutatásokat kell kapniuk a munkaeszközök használatáról.	A munkavállalóknak a munkaeszköz használatával összefüggésben tájékoztatást kell kapniuk legalább a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet [a továbbiakban: 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet] 23. § (1) bekezdésében meghatározott tudnivalókról. A tájékoztatást az érintett munkavállaló részére az általa értett nyelven, érthetően, ahol szükséges, írásban kell megadni.	A munkavállaló a munkaeszköz használatával kapcsolatban megfelelő tájékoztatást nem kapott a munkáltatótól.	Gazdaságon belüli	Enyhe	Rövid távon helyrehozható
82.	9. cikk A munkavállalóknak megfelelő képzésben kell részesülniük.	A munkavállalót munkába állásakor, a munkaeszköz átalakításakor, új munkaeszköz használatba vételekor vagy üzembe helyezésekor munkavédelmi oktatás keretében, a munkaeszközök használatával összefüggésben tájékoztatni kell legalább a 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 24. §-ában meghatározott ismeretekről.	A munkavállaló nem kapott megfelelő oktatást a munkaeszköz biztonságos használatához szükséges ismeretekről.	Gazdaságon belüli	Közepes	Rövid távon helyrehozható
83.			A munkavállaló nem kapott megfelelő oktatást a munkaeszköz biztonságos használatához szükséges ismeretekről, és emiatt munkavédelmi bírság kiszabására került sor.	Gazdaságon belüli	Súlyos	Rövid távon helyrehozható

3. melléklet a 29/2025. (VII. 22.) AM rendelethez

Az egyes meg nem felelések 1. és 2. melléklet szerinti besorolása alapján a következő osztályozást kell elvégezni:

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.	Súlyosság szerint				Mérték szerint		Tartósság szerint	
2.	Elhanyagolható	Enyhe	Közepes	Súlyos	Gazdaságon belüli	Gazdaságon kívüli	Rövid távon helyrehozható	Hosszú távon helyrehozható
3.	0	1	3	5	1	3	1	3

4. melléklet a 29/2025. (VII. 22.) AM rendelethez

Az adott meg nem felelés esetében a támogatáscsökkentést a 3. melléklet szerinti osztályozásnak megfelelően, az alábbi kombinációk alkalmazásával kell meghatározni:

	A	B	C	D
1.	Kombinációk (súlyosság szerint, mérték szerint, tartósság szerint)			Támogatáscsökkentés
2.	0	1	1	0%
3.	1	1	1	0%
4.	1	3	1	1%
5.	3	1	1	1%
6.	5	1	1	3%
7.	5	1	3	8%
8.	5	3	1	8%

Az agrárminiszter 30/2025. (VII. 22.) AM rendelete a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet módosításáról

- [1] A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelme érdekében a kijelölt veszélyeztetett területek tekintetében Magyarország is kidolgozta a tagállami cselekvési programját.
- [2] A cselekvési program jelen módosításával a gazdálkodók számára lehetővé válik, hogy területükön – a szármagadványok lebontásának elősegítése érdekében – a betakarítást követően, vetés hiányában is juttathassanak ki nitrogéntrágyát.
- [3] Magyarország versenyképességének javítása érdekében a papír alapon vezetett nyilvántartás őrzési kötelezettségével kapcsolatos rendelkezés deregulációs célú törlésére is sor kerül.
- [4] A fentiek alapján a rendelet módosításának alapvető célja tehát a mezőgazdasági tevékenységek rentabilitásának segítése, illetve a termelők számára a napi gyakorlatban jól alkalmazható és a versenyképességet is elősegítő szabályozási környezet biztosítása.
- [5] A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (14) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 160. § 10. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró energiaügyi miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet [a továbbiakban: 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet] 6. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) Tilos könnyen oldódó nitrogéntrágyát kijuttatni betakarítás után, kivéve, ha
a) vetés történik, és a következő feltételek mindegyike teljesül:
aa) a trágyázás és vetés közötti időszak a 15 napot nem haladja meg,
ab) a kijuttatott hatóanyag nem haladja meg a csírázáshoz és az őszi-téli növekedéshez szükséges mennyiséget, és
ac) a vetett növény megfelelő talajfedettséget biztosít, vagy
b) azt – amennyiben nem történik vetés – a 3. számú melléklet C) pontjában meghatározott mennyiség figyelembevételével, a szármadarványok lebomlásának elősegítéséhez alkalmazzák.”
- 2. §** Az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet 3. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 3. §** Hatályát veszti az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet
a) 6. § (10) bekezdése,
b) 10. § (8) bekezdése.
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
- 5. §** Ez a rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelv II. mellékletének való megfelelést szolgálja.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

1. melléklet a 30/2025. (VII. 22.) AM rendelethez

Az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet 3. számú melléklet A) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„A) Nitrátérzékeny területen a tápanyag-gazdálkodási számításoknál a főbb növények esetében figyelembe vehető maximális N hatóanyag (kg/ha) értékek

1. Őszi búza

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőszégi talajok (csernozjomok)	230	210	190
3.	II. barna erdőtalajok	210	200	180
4.	III. réti és öntés talajok	210	200	180
5.	IV. laza és homoktalajok	170	160	150

2. Kukorica

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőszégi talajok (csernozjomok)	230	210	180
3.	II. barna erdőtalajok	230	190	180
4.	III. réti és öntés talajok	220	190	170
5.	IV. laza és homoktalajok	180	160	150

3. Őszi árpa

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	190	170	120
3.	II. barna erdőtalajok	180	150	110
4.	III. réti és öntés talajok	160	130	110
5.	IV. laza és homoktalajok	130	120	100

4. Napraforgó

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	120	110	90
3.	II. barna erdőtalajok	110	95	80
4.	III. réti és öntés talajok	100	85	60
5.	IV. laza és homoktalajok	85	80	70

5. Burgonya

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	180	170	160
3.	II. barna erdőtalajok	190	160	150
4.	IV. laza és homoktalajok	180	150	140

6. Repce

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	230	210	200
3.	II. barna erdőtalajok	210	200	180
4.	III. réti és öntés talajok	200	190	170

7. Cukorrépa

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	200	180	140
3.	II. barna erdőtalajok	180	160	130
4.	III. réti és öntés talajok	180	160	130

8. Borsó

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	120	100	80
3.	II. barna erdőtalajok	110	90	70
4.	III. réti és öntés talajok	110	90	70

9. Szója

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	110	100	80
3.	II. barna erdőtalajok	100	90	75
4.	III. réti és öntés talajok	100	90	80

10. Silókukorica

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	220	200	180
3.	II. barna erdőtalajok	210	190	170
4.	III. réti és öntés talajok	200	180	160
5.	IV. laza és homoktalajok	175	160	140

11. Lucernaszéna

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	120	100	70
3.	II. barna erdőtalajok	100	85	70
4.	III. réti és öntés talajok	80	70	60
5.	IV. laza és homoktalajok	80	60	50

12. Tavaszai árpa

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	130	110	100
3.	II. barna erdőtalajok	130	110	100
4.	III. réti és öntés talajok	120	100	90

13. Triticále

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	130	110	100
3.	II. barna erdőtalajok	120	100	90
4.	III. réti és öntés talajok	120	100	90
5.	IV. laza és homoktalajok	120	100	90

14. Zab

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	190	160	150
3.	II. barna erdőtalajok	180	150	140
4.	III. réti és öntés talajok	160	140	130
5.	IV. laza és homoktalajok	130	110	100

15. Cirok

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	300	260	250
3.	II. barna erdőtalajok	190	180	160
4.	III. réti és öntés talajok	240	200	180
5.	IV. laza és homoktalajok	240	200	180

16. Rozs

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	IV. laza és homoktalajok	100	90	80

17. Vöröshere

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	II. barna erdőtalajok	100	80	60

18. Dohány

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	140	120	110
3.	II. barna erdőtalajok	130	110	100
4.	III. réti és öntés talajok	130	110	100
5.	IV. laza és homoktalajok	120	100	90

19. Fűszerpaprika

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	260	230	220
3.	II. barna erdőtalajok	260	230	220
4.	III. réti és öntés talajok	270	240	230
5.	IV. laza és homoktalajok	240	220	200

20. Energiafű

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	240	210	200
3.	II. barna erdőtalajok	230	200	190
4.	III. réti és öntés talajok	230	200	190
5.	IV. laza és homoktalajok	190	160	150

21. Karfiol

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	270	230	210
3.	II. barna erdőtalajok	250	210	190
4.	III. réti és öntés talajok	220	180	170
5.	IV. laza és homoktalajok	180	150	140

22. Káposzta

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	240	190	170
3.	II. barna erdőtalajok	210	170	150
4.	III. réti és öntés talajok	200	160	140
5.	IV. laza és homoktalajok	200	160	140

23. Spárga

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	270	250	240
3.	II. barna erdőtalajok	250	230	220
4.	III. réti és öntés talajok	250	230	220
5.	IV. laza és homoktalajok	220	200	190

24. Paradicsom

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	280	250	230
3.	II. barna erdőtalajok	230	200	190
4.	III. réti és öntés talajok	250	220	200
5.	IV. laza és homoktalajok	230	200	190

25. Uborka

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	250	240	230
3.	II. barna erdőtalajok	250	240	230
4.	III. réti és öntés talajok	230	220	210
5.	IV. laza és homoktalajok	200	190	190

26. Görögdinnye

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	290	270	260
3.	II. barna erdőtalajok	280	270	260
4.	III. réti és öntés talajok	280	270	260
5.	IV. laza és homoktalajok	260	250	240

27. Paprika

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	240	220	210
3.	II. barna erdőtalajok	230	210	200
4.	III. réti és öntés talajok	200	180	180
5.	IV. laza és homoktalajok	230	210	200

28. Sárgarépa

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	200	170	160
3.	II. barna erdőtalajok	170	150	140
4.	III. réti és öntés talajok	170	150	140
5.	IV. laza és homoktalajok	170	150	140

29. Hagyma

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	180	170	160
3.	II. barna erdőtalajok	130	120	110
4.	III. réti és öntés talajok	130	120	110
5.	IV. laza és homoktalajok	160	140	130

30. Zöldborsó

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	150	120	110
3.	II. barna erdőtalajok	140	110	100
4.	III. réti és öntés talajok	120	100	90
5.	IV. laza és homoktalajok	100	90	80

31. Zöldbab

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	170	150	140
3.	II. barna erdőtalajok	150	120	110
4.	III. réti és öntés talajok	150	120	110
5.	IV. laza és homoktalajok	130	110	100

32. Csemege kukorica

	A	B	C	D
1.	termőhelyi kategória	gyenge N ellátottságú talajon	közepes N ellátottságú talajon	jó N ellátottságú talajon
2.	I. mezőiségi talajok (csernozjomok)	270	260	250
3.	II. barna erdőtalajok	260	240	230
4.	III. réti és öntés talajok	260	240	230
5.	IV. laza és homoktalajok	240	230	220

Az agrárminiszter 31/2025. (VII. 22.) AM rendelete az agrárminiszter által adományozható díjakról és más elismerésekről szóló 6/2021. (II. 27.) AM rendelet módosításáról

- [1] A rendelettel új szakmai elismerés, a Hutýra Ferenc Elismerő Oklevél kerül bevezetésre, amelyet a járványos állatbetegségek elleni védekezés területén végzett kimagasló, példamutató tevékenység elismeréseként adományoz az agrárminiszter.
- [2] 2025-ben a módosítás további 30 Miniszteri Dicséret adományozását teszi lehetővé. Emellett az elismerés átadására az agrárminiszter egyedi döntése alapján október 23-a mellett más alkalommal is sor kerülhet.
- [3] Az elmúlt években az Agrárminisztériumhoz érkezett kitüntetési javaslatok egyre növekvő száma miatt az Életfa Emlékplakett ezüst fokozatának évente adományozható maximális száma 21-ről 30 darabra nő, valamint a Termelői Közösségek Napja alkalmából legfeljebb 5 darab Miniszteri Elismerő Oklevél lesz adományozható.
- [4] A hatályos jogszabályok szerint a Kormány környezetvédelemért felelős tagja az energiaügyi miniszter, amelyre figyelemmel kizárólag az agrártudomány területén végzett kiemelkedő szakmai tevékenység elismeréséül adományozható Darányi Ignác Díj az agrárminiszter részéről.
- [5] A Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 24. § (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 1–12. pontjában meghatározott feladat- és hatáskörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az agrárminiszter által adományozható díjakról és más elismerésekről szóló 6/2021. (II. 27.) AM rendelet [a továbbiakban: 6/2021. (II. 27.) AM rendelet] 1. § (3) bekezdés d) pontja a következő dc) alponttal egészül ki:
(A miniszter által adományozható szakmai elismerések a következők:
Oklevél!)
- „dc) Hutýra Ferenc Elismerő Oklevél;”
- 2. §** A 6/2021. (II. 27.) AM rendelet 3. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A 11. §-ban és a 20. §-ban megnevezett díj, a 30. §-ban megnevezett emlékplakett, valamint a 32. §-ban és a 33/A. §-ban megnevezett oklevél jogi személy és jogi személyiség nélküli szervezet részére is adományozható.”
- 3. §** A 6/2021. (II. 27.) AM rendelet 8. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Évente legfeljebb egy díj adományozható.”
- 4. §** A 6/2021. (II. 27.) AM rendelet 26. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Az elismerésben részesített névre szóló, zöld színű tollat, valamint az adományozást igazoló oklevelet kap.”
- 5. §** A 6/2021. (II. 27.) AM rendelet 27. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Az emlékplakett ezüst és bronz fokozatából évente legfeljebb harminc-harminc darab adományozható.”
- 6. §** A 6/2021. (II. 27.) AM rendelet 32. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(2) Az elismerés átadására március 15-e, az Erdők Világnapja, a Föld Napja, a Pedagógusnap, augusztus 20-a, október 23-a, a Termelői Közösségek Napja, valamint kiemelkedő szakmai alkalom, esemény, évforduló alkalmából kerül sor.
(3) Évente legfeljebb kettőszázötven elismerés adományozható. Nemzeti ünnepen legfeljebb húsz, szakmai napon legfeljebb tizenöt oklevél adományozható egy alkalommal. A Termelői Közösségek Napja alkalmából legfeljebb öt oklevél adományozható.”
- 7. §** A 6/2021. (II. 27.) AM rendelet 33. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az agrárminiszter egyedi döntése alapján a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérő alkalommal is sor kerülhet az elismerés átadására.
(5) A 2025. évben – a (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően – további harminc elismerés adományozható.”
- 8. §** A 6/2021. (II. 27.) AM rendelet 7. alcíme a következő 33/A. §-sal egészül ki:
„33/A. § (1) Hutýra Ferenc Elismerő Oklevél adományozható a járványos állatbetegségek elleni védekezés területén végzett kimagasló, példamutató tevékenység elismeréseként.

(2) Az elismerés átadására március 15-e, augusztus 20-a, október 23-a, valamint kiemelkedő szakmai alkalom, esemény, évforduló alkalmából kerül sor.”

- 9. §** (1) Hatályát veszti a 6/2021. (II. 27.) AM rendelet
6. § (1) bekezdés c) és f) pontja,
  8. § (1) bekezdésében a „vagy a környezettudomány” szövegrész.
- (2) Hatályát veszti a 6/2021. (II. 27.) AM rendelet 33. § (5) bekezdése.
- 10. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) A 9. § (2) bekezdése 2026. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

Az építési és közlekedési miniszter 22/2025. (VII. 22.) ÉKM rendelete az útdíjszedő által az útdíjszolgáltatóknak, valamint az egyetemes útdíjszolgáltató által a bevallási közreműködők és a viszonteladók részére fizetendő átalány-költségtérítés számításáról és mértékéről szóló 29/2013. (VI. 12.) NFM rendelet, valamint a használati díj megfizetése ellenében használható autópályákról, autótutakról, főutakról és azok díjáról szóló 45/2020. (XI. 28.) ITM rendelet módosításáról

- [1] A rendeletben felülvizsgálatra kerül az útdíjszedő által az útdíjszolgáltatók részére fizetendő átalány-költségtérítés mértéke.
- [2] A használati díjak viszonteladói értékesítési rendszerében kivezetésre kerül a viszonteladói átalány-költségtérítés.
- [3] Az egyes szervezeteknek a közlekedési infrastruktúra fejlesztési feladataival összefüggő kijelöléséről szóló kormányrendelettel való összhang érdekében a használati díj-rendszerrel összefüggő közfeladatokat ellátó szervezet megnevezésére az útdíjszolgáltatási gazdasági társaság megnevezés kerül bevezetésre.
- [4] Az autópályák, autótutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény 28. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 95. § 9. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 22. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben –,
- a 2. alcím tekintetében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés g) pont 2–4. alpontjában és s) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 95. § 8. és 9. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdés 22. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszterrel egyetértésben –
- a következőket rendelem el:

1. Az útdíjszedő által az útdíjszolgáltatóknak, valamint az egyetemes útdíjszolgáltató által a bevallási közreműködők és a viszonteladók részére fizetendő átalány-költségtérítés számításáról és mértékéről szóló 29/2013. (VI. 12.) NFM rendelet módosítása

- 1. §** Az útdíjszedő által az útdíjszolgáltatóknak, valamint az egyetemes útdíjszolgáltató által a bevallási közreműködők és a viszonteladók részére fizetendő átalány-költségtérítés számításáról és mértékéről szóló 29/2013. (VI. 12.) NFM rendelet 2. § (2) bekezdésében a „2%-a” szövegrész helyébe az „1,7%-a” szöveg lép.

2. A használati díj megfizetése ellenében használható autópályákról, autótutakról, főutakról és azok díjáról szóló 45/2020. (XI. 28.) ITM rendelet módosítása

- 2. §** A használati díj megfizetése ellenében használható autópályákról, autótutakról, főutakról és azok díjáról szóló 45/2020. (XI. 28.) ITM rendelet [a továbbiakban: 45/2020. (XI. 28.) ITM rendelet]
- a) 2. § (7) bekezdésében az „a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt. (a továbbiakban: NÚSZ Zrt.)” szövegrész helyébe az „az útdíjszolgáltatói gazdasági társaság” szöveg,
  - b) 2. § (7) bekezdésében, 16. § (1) bekezdésében, valamint 17. § (2) bekezdés záró szövegrészében az „a NÚSZ Zrt.-nek” szövegrész helyébe az „az útdíjszolgáltatói gazdasági társaságnak” szöveg,
  - c) 3. § (6) bekezdés a) pontjában, 4. § (4) bekezdésében, 8. § (4)–(4b) bekezdésében, 9. § (6) bekezdés b) pontjában, 12. § (2) bekezdésében, 13/A. § (1)–(3) bekezdésében, 14. § (2) bekezdésében, 15. § (3) és (5) bekezdésében, 16. § (1) bekezdésében, 18. § (1) bekezdés a) pontjában, 19. § (1) bekezdésében, 20. § (3) bekezdésében, valamint 22. § (5) és (10) bekezdésében az „a NÚSZ Zrt.” szövegrész helyébe az „az útdíjszolgáltatói gazdasági társaság” szöveg,
  - d) 3. § (6) bekezdés b) pontjában és 14. § (2) bekezdésében az „a NÚSZ Zrt.-vel” szövegrész helyébe az „az útdíjszolgáltatói gazdasági társasággal” szöveg,
  - e) 4. § (1) bekezdésében, 7. § (4) bekezdésében, 8. § (4a) és (4b) bekezdésében, 10. § (4) bekezdésében, 12. § (1) bekezdésében, 16. § (2) bekezdésében, 20. § (4) bekezdésében és 22. § (10) bekezdésében az „A NÚSZ Zrt.” szövegrész helyébe az „Az útdíjszolgáltatói gazdasági társaság” szöveg,
  - f) 7. § (1) bekezdésében, 11. § (2) és (7) bekezdésében, 14. § (4) bekezdésében, 18. § (4) és (5) bekezdésében az „a NÚSZ Zrt.” szövegrészek helyébe az „az útdíjszolgáltatói gazdasági társaság” szöveg,
  - g) 12. § (1) bekezdésében az „a NÚSZ Zrt.-hez” szövegrész helyébe az „az útdíjszolgáltatói gazdasági társasághoz” szöveg,
  - h) 12. § (3) bekezdésében az „a NÚSZ Zrt.-nél” szövegrész helyébe az „az útdíjszolgáltatói gazdasági társaságnál” szöveg,
  - i) 14. § (2) bekezdésében és 15. § (3) bekezdésében az „A NÚSZ Zrt.” szövegrészek helyébe az „Az útdíjszolgáltatói gazdasági társaság” szöveg lép.

- 3. §** Hatályát veszti a 45/2020. (XI. 28.) ITM rendelet 5. §-a.

3. Záró rendelkezések

- 4. §** Ez a rendelet 2025. szeptember 1-jén lép hatályba.

Lázár János s. k.,
építési és közlekedési miniszter

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria 8/2025. JEH határozata (Jpe.IV.60.038/2024/13. szám) a bírósághoz fordulás jogának személyiségi jogi összefüggéseiről

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Kúria P.VI. tanácsának előzetes döntéshozatali indítványa alapján meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. A bírósághoz fordulás joga nem személyiségi jog, ezért a bírósághoz fordulás jogának sérelme személyiségi jogvédelmet nem alapol meg.
2. A Kúria indítványozó tanácsa a Pfv.21.839/2011/3. számú határozattól az 1. pontban érintett jogértelmezési kérdésben eltérhet.
3. A Kúria Pfv.21.839/2011/3. számú határozata és más, azonos tartalmú határozatai az 1. pontban érintett jogértelmezési kérdésben a továbbiakban nem hivatkozhatók kötelező erejű döntésként.

Indokolás

I.

- [1] A Kúria előtt Pfv.20.160/2024. számon indult felülvizsgálati eljárásban az eljáró tanács (a továbbiakban: indítványozó tanács) a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörében eljárva a 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő a jogegység érdekében, mert jogkérdésben el kíván térni a Kúria Pfv.21.839/2011/3. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozatától (a továbbiakban: referenciahatározat) a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 75. § (1) bekezdése és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. §-a értelmezése körében.
- [2] Az indítványozó tanács az előtte folyamatban lévő eljárást a Bszi. 32. § (2) bekezdése szerint felfüggesztette a jogegységi eljárás befejezéséig.

II.

- [3] A jogegységi eljárást indítványozó tanács előtt indult felülvizsgálati ügy tényállása szerint a felperes 2018. október 4-én adásvételi előszerződést kötött a perben nem álló kft.-vel. Az előszerződésben a kft. egy budapesti társasházi lakásnak a felperes részére történő értékesítésére vállalt kötelezettséget. Az előszerződés alapján a felperes a 10.820.000 forint összegű teljes vételárat megfizette a kft. részére. Utóbb, 2018. november 26-án két – perben nem álló – természetes személy az előszerződést biztosító mellékkötelezettségként készfizető kezességet vállalt arra, hogy ha az eladó az előszerződésben foglalt fizetési kötelezettségét az esedékességkor nem teljesíti, az eladónak az előszerződés alapján fennálló fizetési kötelezettsége teljesítéséért 13.240.000 forint erejéig helytállnak.
- [4] A felperes és a kft. 2018. december 9-én és 2019. január 16-án kölcsönszerződéseket is kötöttek, amelyek alapján a felperes további 16.460.000 forintot kölcsönként a kft. rendelkezésére bocsátott. Ezt követően a kft. több alkalommal tartozáselismerő nyilatkozatokat tett közjegyző előtt, amelyekben különböző, milliós nagyságrendű tartozásai fennállását ismerte el a felperessel szemben.
- [5] A felperes 2019. szeptember 5-én megbízta az alperes ügyvédet, hogy a kft. adóst, valamint a készfizető kezességet összesen 68.278.000 forint tartozás megfizetésére szólítsa fel, ennek eredménytelensége esetén pedig tegyen

- büntetőfeljelentést, és a büntetőeljárásban a felperest sértettként képviselje. Az alperes megbízásának teljesítése eredményeként 3.660.000 forint megtérült a felperesnek.
- [6] A bíróság 2020. március 13-án elrendelte a kft. felszámolását, amelyről a felperes egy héten belül értesült. Először hitelezői igénybejelentésre kérte az alperest, majd az ennek – előlegezendő – költségéről való értesülését követően visszavonta ezt a kérését. További információk beszerzésére kérte az alperest. 2020. május 11-én a közöttük létrejött megbízási szerződést felmondással megszüntette, majd május 25-én az előbbivel lényegében azonos tartalommal új megbízási szerződést kötöttek egymással a peres felek.
- [7] A felperes keresetében 10.923.000 forint kártérítés és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [8] Álláspontja szerint az alperes megszegte a közöttük létrejött megbízási szerződést, mert nem tájékoztatta arról, hogy hitelezői igényének a felszámolási eljárásban való bejelentése hiányában a készfizető kezesekkel szemben fennálló követelése is elenyészik. Állította továbbá, hogy az alperes megsértette a testi épséghez és egészséghez való jogát, mert hónapokon keresztül bizonytalanságban tartotta az őt megillető jogok felől, valamint megsértette az emberi méltóságát is, mert mulasztása folytán elvesztette a követelése érvényesítéséhez fűződő, Alaptörvényben biztosított jogát. E két személyiségi jogsérelem miatt jogsértésenként 1.500.000 (összesen 3.000.000) forint sérelemdíjigényt is érvényesített az alperessel szemben.
- [9] Az alperes és a pernyertessége érdekében beavatkozott felelősségbiztosító ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.
- [10] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést. Fellebbezése nem terjedt ki a testi épsége és egészsége megsértésére alapított követelésre. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet – érdemét tekintve – helybenhagyta.
- [11] A bizonyítékok értékelése alapján mindkét fokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes megbízása nem terjedt ki a felperes felszámolási eljárásban való képviselőre, és nem terhelte a készfizető kezesekkel szembeni igényérvényesítés feltételeiről való tájékoztatás kötelezettsége sem. Következtetésük szerint az alperes a felperessel kötött szerződését megfelelően teljesítette, szerződésszegésből eredő kártérítési felelőssége nincs.
- [12] Az emberi méltóság megsértésére alapított kereset alaptalanságát a másodfokú bíróság azzal indokolta, hogy a polgári jogi személyiségvédelem köre nem esik egybe az alapjogok katalógusával, a bírósághoz fordulás joga Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) XXVIII. cikkében nevesített alapjog, amelynek érvényesülését az állam közjogi eszközökkel biztosítja, ezért a bírósághoz fordulás joga nem értelmezhető az általános személyiségi jog (az emberi méltóság) részeként, ami pedig kizárja a megsértésére alapított személyiségvédelmi szankció alkalmazhatóságát.
- [13] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése, és elsődlegesen új határozat hozatalával az elsőfokú ítélet megváltoztatása, az alperes 10.923.000 forint szerződésszegéssel okozott kár, 1.500.000 forint emberi méltóság megsértése miatt felmerült sérelemdíj, valamint járulékaik megfizetésére kötelezése iránt; másodlagosan az eljáró bíróságok valamelyikének új eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.
- [14] A felülvizsgálati kérelemnek az előzetes döntéshozatali indítvány tárgya szempontjából lényeges indokolása szerint a sérelemdíj iránti igénye elutasításával a másodfokú bíróság megsértette a Ptk. 2:42. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdésének a) pontját és 2:52. § (1) bekezdését.
- [15] A felperes állítása szerint az emberi méltósága egyrészt azáltal sérült, mert szükségtelenül volt hónapokig teljes bizonytalanságban az őt megillető jogok felől, másrészt azért, mert elvesztette a követelése érvényesítéséhez szükséges bírósághoz fordulás jogát. Álláspontja alátámasztásaként hivatkozott a Kúria referenciahatározatára, amelyben hasonló esetre vonatkozóan nem vagyoni kártérítési igényt megalapozó személyiségi jogsértést állapított meg a Kúria.
- [16] A Kúria a felülvizsgálati kérelem tárgyává tett vagyoni kártérítési igény és a sérelemdíj tekintetében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 405. § (1) bekezdése és 364. §-a folytán alkalmazható 117. § (1) bekezdése alapján elrendelte az egyes követelések elkülönített tárgyalását, ugyanis a vagyoni kártérítési igény tekintetében a jogerős ítélet felülvizsgálható előzetes döntéshozatali indítvány nélkül is. Ebben a részében a felülvizsgálati eljárás folytatódott.
- [17] A sérelemdíj iránti igény tekintetében azonban az indítványozó tanács szükségesnek találta előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését, mert el kíván térni a referenciahatározattól. Ezért ebben a részében a Pp. 417. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás elkülönített részét a jogegységi eljárás befejezéséig felfüggesztette, és előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa elé.

III.

- [18] A Kúria Pfv.21.839/2011/3. számú referenciahatározata elvi tartalma szerint, ha az ügyvéd az ügyfelével kötött megbízási szerződést megszegve az ügyvédekről szóló – az elbíráláskor hatályos – 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: régi Ügyvédi tv.) 580. § szerinti kártalanítási igényt a 6 hónapos jogvesztő határidőn túl terjeszti elő és ezzel megfosztja ügyfelét az igény érvényesítésének e lehetőségétől, ezáltal sérül a félnek az az alkotmányos joga, hogy bírósághoz fordulhasson és jogait a törvény által felállított független és pártatlan bíróság bírálhassa el. Ez a referenciahatározatot meghozó felülvizsgálati tanács szerint olyan immateriális hátránynak minősül, amely kellő alapul szolgál a személyiségi jogok megsértésének a megállapításához és ennek alapján nem vagyoni kártérítés megítéléséhez a régi Ptk. 75. és 84. §-a, valamint a régi Ügyvédi tv. 23. §-a alapján.

IV.

- [19] Az indítványozó tanács – az ügyben eljáró másodfokú bírósággal egyező – álláspontja szerint a bírósághoz fordulás jogának sérelme az alapjogi sérelmen túl nem valósít meg egyúttal a polgári jog személyiségvédelmi eszközeivel védett személyiségi jogsérelmet is.
- [20] A felvetett jogértelmezési kérdéssel összefüggésben az indítványozó tanács mindenekelőtt fontosnak tartotta tisztázni, hogy az indítvány tárgyává tett jogkérdés a személyiség általános jogi védelme körében válaszolható meg, amelyet a jelenleg hatályos jogban a Ptk. 2:42. §-a biztosít. Az indítványozó tanács utalt a Kúria 2015.El.II.JE/P.1–3. számú végzésének indokolására, amely szerint a Ptk. 2:42. § (2) bekezdése a régi Ptk. 75. § (1) bekezdéséhez hasonló tartalommal fogalmazza meg a személyiségi jogok általános védelmét, nevezetesen, hogy az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése sem tartalmaz olyan új rendelkezést, amely a személyiség általános polgári jogi védelme tekintetében a törvény hatálybalépését megelőzőhöz képest eltérő jogi megítélést tenne szükségessé. Kiemelte, hogy ennek – a személyiségérvényesítés egyes aspektusaira utaló *exemplifikatív* felsorolás melletti – általános tartalma szerint a Ptk. a személyiség szabad érvényesíthetőségét részesíti jogi védelemben. Az indítványozó tanács rámutatott arra is, hogy a Legfelsőbb Bíróság a régi Ptk. 75. § (1) bekezdésének alkalmazása körében már egy egészen korai határozatában leszögezte, hogy az a magatartás sérti a személyhez fűződő jogokat, amely az embert személyiségi értékeinek a kifejtésében, személyiségének érvényesítésében akadályozhatja (Legfelsőbb Bíróság P.törv.20.769/1978., megjelent: BH 1979.204.).
- [21] A személyiség általános polgári jogi védelmének rendje tehát az indítványozó tanács szerint a régi Ptk. hatályon kívül helyezésével és a Ptk. hatályba lépésével nem változott. Ezzel összefüggésben az indítványozó tanács hivatkozott a Kúria jogegységi ügyekben kifejtett gyakorlatára, kiemelve, hogy a korábban és jelenleg hatályos szabályok alapján meghozott határozatok összevethetők azonos normatartalom esetén (például: Jpe.I.60.003/2023/16.).
- [22] Az indítványozó tanács tisztázta a bírósághoz fordulás jogának alkotmányos tartalmát, kitérve arra, hogy a bírósághoz fordulás az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított jog (alapjog). Az Alaptörvény Szabadság és felelősség címe alatt biztosított alapjogok sérelme azonban az indítványozó tanács szerint nem valósít meg minden esetben automatikusan személyiségi jogi sérelmet is. Felidézte a Polgári Törvénykönyvről szóló T/7971. számú törvényjavaslat indokolását, amely szerint a „[j]avaslat az alkotmányos alapjogok és a polgári jog kapcsolata körül kialakult elméleti vita kapcsán azt az álláspontot követi, hogy a polgári jogi személyiségvédelem köre nem azonos az alapjogok katalógusával. Kétségtelen, hogy bizonyos alapjogok (például az élethez, a testi épséghez, az egészséghez fűződő jogok) megsértése a személyiségi jogok magánjogi védelme körében is szankcionálható, de ezeknél is eltérőek az érvényesítésüket szolgáló jogi eszközök. Ennek megfelelően a Javaslat el kívánja kerülni, hogy az alkotmányos szabadságok, a nemzetközi egyezményekben foglalt emberi jogok közül azokat is a magánjogi kódex tartalmazza, amelyeknek érvényesülését az államnak közjogi eszközökkel kell biztosítani, s amelyeknek védelmére a polgári jogi eszközök egyáltalán nem vagy csak kevésbé alkalmasak.” Az indítványozó tanács szerint az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságoknak a jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni, ezért az a kérdés, hogy a bírósághoz fordulás jogának sérelmére hivatkozással lehet-e helye személyiségi jogvédelmi igénynek, kizárólag a Ptk. személyiségi jogi rendelkezései alapján dönthető el.

- [23] Az indítványozó tanács a jogkérdés polgári jogi összefüggéseire rátérve fontosnak tartotta rögzíteni, hogy a Ptk. 2:42. §-a biztosítja a személyiségi jogok általános védelmét. A Ptk. 2:43. §-a nevesít egyes személyiségi jogokat. Az indítványozó tanács jelentőséget tulajdonít ugyanakkor annak, hogy ezek között a bírósághoz fordulás joga nem szerepel azzal, hogy a személyiségi jogok Ptk.-ban nevesített katalógusa azonban nem taxatív, a bírói gyakorlat feltárhat további személyiségi jogokat is. Rámutatott: a törvényben nem nevesített, külön szabályozással meg nem erősített személyiségi jogvédelmi igény akkor ismerhető el személyiségi jog megsértéseként, ha kiterjed rá a személyiségi jogok általános védelme, azaz akkor, ha sérti a Ptk. 2:42. §-át.
- [24] Az indítványozó tanács arra is kitért, hogy a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése a személyiségi jogok közös ismervét, a (2) bekezdése a forrásukat határozza meg. Az (1) bekezdés értelmében minden személyiségi jog – függetlenül attól, hogy a törvény nevesíti-e vagy sem – a személyiség szabad érvényesíthetőségét jelenti (törvény és mások jogainak korlátai között). A (2) bekezdés értelmében pedig e közös ismervnek megfelelő személyiségi jogok az emberi méltóságból (és nem például a jogalkotó akaratából) fakadnak, és a törvény védelme alatt állnak. Ebből következően az indítványozó tanács szerint lehetséges a törvényben külön nem szabályozott személyiségi jog bírói védelemben részesítése is.
- [25] Kifejtette, hogy amikor a bíróságnak egy olyan személyiségi jogvédelmi igény megalapozottságáról kell állást foglalnia, amelyre alkalmazható különös rendelkezést nem talál a törvényben, a fentiek alapján azt kell vizsgálnia, hogy a sérelmezett magatartás a jogvédelmi igénnyel fellépő személyiségének szabad érvényesíthetőségét korlátozta vagy akadályozta-e. Ennek igenlő megválaszolhatósága esetén az indítványozó tanács következtetése szerint sérült az emberi méltóság tiszteletben tartásának törvényi követelménye.
- [26] Utalt arra is, hogy a személyiség szabad érvényesíthetőségének egyes aspektusait felsorolja a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése. Ezek: a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév. A személyiség szabad érvényesíthetőségének törvényben felsorolt aspektusai között az alanyi jog bíróság előtti érvényesíthetősége nem szerepel. A törvény megfogalmazásából azonban az indítványozó tanács szerint az is egyértelmű, hogy a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésébe foglalt felsorolás nem teljes, a személyiség érvényesítésének vannak más területei és módjai is. Ezek körének meghatározása viszont szerinte nem nélkülözheti a személyiség mibenlétének meghatározását.
- [27] Az indítványozó tanács az indítványban kitért a személyiség fogalmának meghatározására is. Ezzel összefüggésben rögzítette, hogy a személyiség fogalmát sem a Ptk., sem más törvény vagy egyéb jogszabály nem határozza meg, általános definiálása az alkotmánybírói és a bírói gyakorlatban sem történt meg. Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy az Alkotmánybíróság mindössze a három összetevőjét azonosította az ember személyiségének. Ezek: a testi, szellemi és erkölcsi szférák [21/1996. (V. 17.) AB határozat indokolásának V.1. pont ötödik bekezdése; 32/2010. (III. 25.) AB határozat indokolásának 8.2. pont utolsó bekezdése]. A személyiségnek hivatalos jogi fogalma (még) nincs, ugyanakkor az indítványozó tanács részletesen bemutatta a jogirodalomban olvasható fogalom-meghatározásokat, kitérve például Petrik Ferenc definíciójára, amely szerint a személyiség „a test és a szellem elválaszthatatlan egysége, amely kifejezésre juttatja az egyén viselkedését és gondolkodását, ez a viselkedés és gondolkodás jelenti a személyiség értékminőségét, azt, amiben a személyiség különbözik másától és ami lehetővé teszi, hogy más legyen, mint a többi. A személyiségi jog az általánosan jellemző értékminőséget védi. A személyiségi jogok ennek érdekében megteremtik egyfelől az ember önmegvalósításának feltételeit (elsősorban az egyén autonóm szférájának körülhatárolásával), másfelől biztosítják, hogy e feltételeket – a magánszférát – senki jogtalan külső beavatkozással meg ne sérthesse” (Petrik Ferenc: A kártérítési jog, Budapest, 2002. HVG-Orac Lap- és Könyvkiadó, 290. o.). Ezt a körülírást több szerző is elfogadja. Mindezeket figyelembe véve az indítványozó tanács úgy látja: „az ember személyiségének jogilag védett érvényesítése a testi, szellemi, erkölcsi önmegvalósítását jelenti, olyan cselekvési szabadságot, amely kifejezésre juttatja, megélhetővé teszi emberi mivoltának sajátos értékminőségét”.
- [28] Az indítványozó tanács kiemelte: a bírósághoz fordulás jogának gyakorlása a jogalany önrendelkezési jogkörébe tartozik, önrendelkezésének ez az eleme valamilyen alanyi jogával való rendelkezést jelent. Ugyanakkor lényegesnek tartotta azt is tisztázni: ennek elmaradása, eredményessége vagy eredménytelensége semmit nem változtat a jogalany testi, szellemi vagy erkölcsi státuszán, nem befolyásolja emberi értékminőségének alakulását, nem jelent egyúttal önmegvalósítást is, pusztán érdekérvényesítés (különösen, ha vagyoni érdekek érvényesítéséről van szó). A személyiség pedig – az indítványozó tanács értelmezésében – nem az egyén érdekeinek összességéből tevődik össze, mindebből következően a bírósághoz fordulás joga személyiségi jognak nem tekinthető, megsértése személyiségvédelmi eszközökkel nem szankcionálható.

V.

- [29] A legfőbb ügyész a Bszi. 37. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában az indítványban megjelenő állásponttal értett egyet, a referenciahatározattól eltérően szerinte a fél és az ügyvéd közötti megbízási szerződéshez kapcsolódó ügyvédi mulasztás, amely megfosztja a felperest a bírósághoz fordulás jogától, nem minősül személyiségi jogi jogsérelemnek, ezért erre a tényre hivatkozva személyiségvédelmi szankció eredményesen nem érvényesíthető.
- [30] Egyetértett az indítványozó tanáccsal abban, hogy a személyiség általános polgári jogi védelmének rendje a régi Ptk. hatályon kívül helyezésével és a Ptk. hatálybalépésével nem változott. Ennek lényege szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, azok a törvény – ideértve a régi Ptk.-t, illetve a Ptk.-t is – védelme alatt állnak. A mindenkor hatályos Ptk. tehát a személyiség szabad érvényesíthetőségét részesíti kiemelt jogi védelemben. Az indítványozó tanáccsal egyezően kifejtette, hogy a személyiségi jogok ismérveit a Ptk. 2:42. § (1)–(2) bekezdései határozzák meg azzal, hogy ahogy arra az indítványozó tanács is utalt, a (2) bekezdésben szereplő felsorolás nem taxatív, következésképpen elvileg lehetséges a törvényben külön nem szabályozott személyiségi jog bírói védelemben részesítése is.
- [31] A legfőbb ügyész szerint a személyiségi jogi igény megalapozottságának megítélésénél azt kell vizsgálni, hogy a sérelmezett magatartás a jogvédelmi igénnyel fellépő személy személyiségének szabad kibontakozását, érvényesíthetőségét korlátozta vagy akadályozta-e. Ehhez szerinte szükséges a személyiség mibenlétének meghatározása is. Mivel a személyiség jogi fogalmát sem a Ptk., sem egyéb törvény vagy jogszabály nem határozza meg, a legfőbb ügyész szerint az értelmezésnél kiindulópontnak tekinthető az Alkotmánybíróság – indítványozó tanács által is idézett – megközelítése [21/1996. (V. 17.) AB határozat, 32/2010. (III. 25.) AB határozat]. Erre figyelemmel a legfőbb ügyész levezetése szerint is helyes az indítványozó tanács jogirodalmi idézetekkel is alátámasztott megállapítása, amelynek értelmében az ember személyiségének jogilag védett érvényesítése a testi, szellemi és erkölcsi önmegvalósítást jelenti, olyan cselekvési szabadságot, amely kifejezésre juttatja és megélhetővé teszi emberi mivoltának sajátos értékminőségét.
- [32] A kifejtettek alapján a legfőbb ügyész arra a következtetésre jutott, hogy helyes az az indítványozói álláspont, amely a bírósághoz fordulás jogát az Alaptörvényben biztosított alapjogként definiálja, és amelynek gyakorlása a jogalany önrendelkezési jogkörébe tartozik, az alanyi joggal rendelkezés elmaradása, eredményessége vagy eredménytelensége azonban nem az egyén autonómiáját vagy általánosan jellemző értékminőségét érinti, így nem illeszthető a Ptk.-ban egyébként taxatív meg nem határozott személyiségi jogok rendszerébe. Végezetül mindezt megerősítve a legfőbb ügyész is hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló T/7971. számú törvényjavaslat indokolására, amely kifejezetten kiemeli: „a polgári jogi személyiségvédelem köre nem azonos az alapjogok katalógusával”.

VI.

- [33] A felperes nyilatkozatában nem értett egyet az indítványozó tanács álláspontjával. Utalt arra, hogy a szakirodalomban olvasható olyan álláspont is, amely az indítványozó tanács érvelésével szemben az ő hivatkozását támasztja alá (Kemenes István: Az esély elvesztése mint vagyoni és nemvagyoni hátrány, Magyar Jog 2018/12. 661–662. o.). A hivatkozott jogirodalmi álláspont szerint az ügyvédi mulasztás az önrendelkezési jog sérelmét jelenti, az önrendelkezési jog pedig a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése értelmezési körébe vonható, és így annak sérelme egyúttal a Ptk. 2:42. § (2) bekezdésének megsértését is jelenti.
- [34] A felperes szerint számos olyan eset fordulhat elő, hogy az alanyi jog jogosultja a bírósághoz fordulás sérelme alapján olyan, számára jelentős értéket képviselő követelés, illetve jog érvényesítésének az esélyétől esik el, amely okozhat olyan – akár végleges jellegű szellemi, pszichés megterhelést – sérülést, amely ugyan nem okozza az egészség sérelmét, de mégis negatívan kihat az emberi értékminőségre. A felperes értelmezése szerint az indítványozó tanács álláspontjának elfogadása azzal a következménnyel járna, hogy bizonyos esetekben megfosztja a sérelemdíj érvényesítésének a lehetőségétől azt a sérelmet szenvedő felet, aki – az ügyvédi mulasztás miatt – nem tudta igényét bíróság előtt érvényesíteni.
- [35] A felperes hangsúlyozta azt is, hogy az önrendelkezési jog az emberi méltóság egyik „szelvényjoga”, az önrendelkezési jog része tehát, hogy az egyén döntsön arról, hogy valamely igényét érvényesíti-e. Ezt támasztja alá szerinte az Alkotmánybíróság 46/2007. (VI. 27.) AB határozat V.2. pontja is. Lényegesnek tartotta azt is, hogy ha az önrendelkezési jog az emberi méltóság része, amely alapjognak a Ptk. személyiségi jogvédelmet is biztosít. Ha valamely ügyvédi mulasztás megfosztja az egyént az önrendelkezési joga gyakorlásától, hogy valamely igényt

érvényesítsen, akkor vélekedése szerint az önrendelkezési jog megsértése egyúttal az emberi méltóság megsértését is jelenti.

- [36] Az alperes a jogegységi indítvánnyal összefüggésben nyilatkozatot nem tett.

VII.

- [37] A Jogegységi Panasz Tanács a következőkre alapozta döntését.
- [38] A Jogegységi Panasz Tanács az ügyszabályosság különböző aspektusait már több határozatában tisztázta {lásd részletesen: Jpe.I.60.002/2021/7., Indokolás [20]–[23], Jpe.II.60.030/2023/11., Indokolás [27]–[28]}. A jelenlegi indítvánnyal összefüggésben – a korábban tisztázott kritériumokat e helyütt meg nem ismételve – az indítványozó tanács felvetéseire figyelemmel annak kell különös jelentőséget tulajdonítani, hogy mindkét határozatban ugyanazt, ugyanolyan tartalmú jogi rendelkezést kell-e alkalmaznia a Kúriának, más megfogalmazásban: a felvetett absztrakt jogkérdés azonos-e {eljárásjogi értelemben lásd: Jpe.II.60.027/2021/8., Indokolás [27]}.
- [39] Nem mellőzhető tehát annak megítélése, hogy a jelenlegi, az indítványozó tanács által elbírálandó ügyben és a referenciahatározat alapjául szolgáló ügyben alkalmazott jogszabályok különbözősége akadály-e a jogegységi döntés meghozatalának, és végső soron a kötelező jogértelmezés megállapításának. Kétségtelen, hogy a referenciahatározat a régi Ptk. rendelkezéseiben, az előzetes döntéshozatali indítvánnyal érintett ügy pedig a Ptk. rendelkezéseiben alapul.
- [40] Ahogy arra az indítványozó tanács is helyesen utalt, a jogegységi panasz eljárásokban már felvetődött az említett probléma. A Kúria Jogegységi Panasz tanácsa ilyen helyzetben annak tulajdonított jelentőséget, hogy a korábbi és a jelenleg hatályos jogszabály tartalmilag ugyanazt a rendelkezést foglalja-e magában {Jpe.I.60.003/2023/16., Indokolás [81]}. Ebből következően a kérdés megítéléséhez az értelmezendő jogi normában megjelenő magatartási szabályt, az a mögött meghúzódó jogalkotói koncepciót, a norma tartalmát (alkalmazási körét), és nem mellesleg szövetszerű megfogalmazását kell figyelembe venni, így állapítható meg következetes módon az, hogy a két jogszabály ténylegesen ugyanazt a tartalmat hordozza-e. A konkrét esetben a korábban hatályos régi Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint „[a] személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.” Ehhez képest a Ptk. 2:42. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a]z emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.” A hivatkozott normaszövegek szövetszerű hasonlósága mellett azok céljának és tartalmának egyezősége sem lehet vitás: mindkét törvény kimondja a személyiségi jogok védelmét, emellett a jogalkotó megfogalmazza azt a követelményt is, hogy a személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani.
- [41] Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. A Ptk. törvényjavaslatához fűzött miniszteri indokolás szerint a régi Ptk. szabályához képest a Ptk. megalkotója dogmatikai szempontból pontosította a régi Ptk.-ban olvasható megfogalmazást, emellett továbbra is a fent említett két elemből felépítve fogalmazza meg a személyiségi jogi generálklauzulát: egyik elemként a 19. század eleji magánjogi kodifikációs tervezetekből ismert, a személyiségi jogok lényegét és rendeltetését kifejező általános szabályt fogad el; második elemként megismétli a régi Ptk. „indító” szabályát. A két normatív elemből együttesen képzett generálklauzula alapján bármely személyiségi jog – a nem nevesítettek is – védelemben részesülnek.
- [42] Mindezek alapján a Jogegységi Panasz Tanács nem talált a két jogszabályhely között olyan koncepcionális, tartalmi vagy szövetszerű eltérést, amely a polgári jog területéhez tartozó személyiségi jogok alapvető jogi természetéhez kapcsolódó egységes jogértelmezés kialakítását akadályozta volna.
- [43] Az összevethetőség kritériumainak tisztázását követően – érdemben – a Jogegységi Panasz Tanács három kérdéskört vizsgált: elsőként a személyiség és az ebből levezethető személyiségi jogok fogalmát és tartalmi elemeit, ezt követően a bírósághoz fordulás jogának lényegét és alapvető jogi természetét, végezetül a két kérdéskört egymásra vetítve azt elemezte, hogy a bírósághoz fordulás jogának sérelme jelenti-e egyszersmind a személyiség jog megsértését is.
- [44] A jogkérdés érdemi tárgyalása körében mindenekelőtt utal arra a Jogegységi Panasz Tanács: helytállóan hivatkozik arra az indítványozó tanács, hogy a személyiségnek általános jogi fogalma nincs. Ugyanakkor az indítványban idézett meghatározások összegzéseként megfogalmazható, hogy az emberi személyiség olyan belső jellemzők összessége, amelyek meghatározzák az egyén viselkedésének, gondolkodásának és érzelmeinek jellegzetes mintázatát. Ez utóbbi három elemmel összhangban nevesíti az Alkotmánybíróság – az indítványozó tanács és

- a legfőbb ügyész által is idézett határozataiban – az emberi személyiség három, jog számára is megragadható összetevőjeként a testi, a szellemi és az erkölcsi tulajdonságok, meghatározottságok körét {21/1996. (V. 17.) AB határozat, megerősítette: 3255/2019. (X. 30.) AB határozat, Indokolás [38], 32/2010. (III. 25.) AB határozat, megerősítette: 43/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [35], [42], [51]}.
- [45] A személyiség fogalma a fentieknél egzaktabb módon a jogterület sajátosságaira figyelemmel nem határozható meg. Ugyanakkor a személyiséggel összefüggő jogi szabályozás megfelelő alkalmazásához a Jogegységi Panasz Tanács szükségesnek látta néhány alapvető szempont tisztázását a következők szerint. Általánosságban elmondható, hogy a jogi szabályozás tárgyai azok a társadalmi interakciók, amelyeknek nagy része a külső világban jelenik meg: mindenki számára érzékelhető jogi tényekként alakítják a polgári jog területén szabályozott különböző jogviszonyokat. Vannak azonban olyan társadalmi vonatkozások is, amelyek túlmutatnak az érzékelhető külső világ jelenségein, valami olyanra, ami nem a külső világ része, amit nem határoznak meg egyértelműen a külső világ történései, ez az önmeghatározó és öncélú személyiség. A jognak e körben tehát tekintettel kell lennie olyasmire, ami – mint a fent kifejtettekben kiderült – nem része az érzékelhető külvilágnak, hanem túlmutat rajta. Ez a negatív meghatározás az, ami élesen elhatárolja a személyiségi jogot a polgári jog egyéb ágaitól, egyszersmind meghatározza a vizsgálódás megfelelő irányát is, amelynek így az emberi személy egyedi és számba vehetetlen belső tulajdonságainak megfigyelését és a jogsértések e belső tulajdonságokra gyakorolt hatását kell megcélözni.
- [46] A tételes szabályozás szintjén a polgári jogban a Ptk. a személyiségi jogokat „Az ember mint jogalany” címet viselő Második Könyv Harmadik Részében szabályozza, így nem hagy kétséget afelől, hogy – a korábban vázolt elméleti megfontolásokkal összhangban – a szabályozás centrumában ebben a tárgykörben az ember áll. Az Alkotmánybíróság értelmezésében az ember jogi alaphelyzetéhez hozzátartozik az az alapjog is, amely a jogképesség formális kategóriáját kitölti, és az emberi minőséget kifejezi: az emberi méltósághoz való jog azt jelenti, hogy van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva – a klasszikus megfogalmazás szerint – az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá {64/1991. (XII. 17.) AB határozat, megerősítette: 3181/2018. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [27], legutóbb: 19/2024. (XI. 11.) AB határozat, Indokolás [42]}. Más megfogalmazásban „[a] személyiség valóságos társadalmi értékelésének, a személyiség akadálymentes érvényesülésének előfeltétele az emberi méltóság tiszteletben tartása. A személyiség értékének megfelelő érvényesítéséhez arra is szükség van, hogy a társadalmi egyedet emberként, önálló személyiségként elismerjék” (Törő Károly: Személyiségvédelem a polgári jogban, Budapest, 1979. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 419. o.).
- [47] Az emberi méltóság elismerésének egyenes következménye a Ptk.-ban a személyiség védelme. A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése kifejezetten kimondja: „[a]z emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.” Bár a Ptk. általános jogvédelmi klauzulája önmagában lehetővé teszi, hogy a törvényben nem szereplő személyiségi jogok is érvényesíthetők legyenek, ennek kettős feltétele van, egyfelől az emberi személyiség fent meghatározott definíciójához, az ember személyéhez szorosan kapcsolódó, azt belső valójában, tulajdonságaiban megérintő jog kell, hogy legyen. Másfelől a Ptk. a védelem célját is megszabja, amikor kimondja, hogy a jogvédelem célja a személyiséghez kötődő jog (személyiségi jog) szabad érvényesítése, egyszerűen szólva az ember belső jellemzőihez kapcsolódó jogok szabad gyakorlása, kibontakoztatása. Ezt a kvalitatív követelményt jeleníti meg a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése, amikor a személyiségvédelem esszenciáját megragadva rögzíti: mindenkinek joga van ahhoz, hogy személyiségét szabadon érvényesítse és hogy őt abban senki ne gátolja.
- [48] A Ptk. védi a törvénykönyvben kifejezetten nem szereplő személyiségi jogokat is (ez nem is lehetne másként, tekintve, hogy – amint a korábbiakból kiderült – az emberi személy belső jellemzői felleltározhatatlanok), emellett azonban a 2:43. § példálózó jelleggel nevesít is kifejezetten egyes személyiségi jogokat, a fenti definícióval összhangban a testi (például testi épség és egészség), szellemi (például a személy hátrányos megkülönböztetése) és erkölcsi (például a becsület és jóhírnév védelme) tulajdonságokból közvetlenül következő jogként.
- [49] Ahogy arra a legfőbb ügyész is utalt, a Ptk. az alkotmányos alapjogok és a polgári jog kapcsolata körül kialakult elméleti vitát érintően azt az álláspontot követi, hogy a polgári jogi személyiségvédelem köre hangsúlyozottan nem azonos az alapjogok katalógusával. Kétségtelen, hogy bizonyos alapjogok a személyiségi jogok részeivé is váltak, sőt, mind az alapjogi, mind a polgári jogi jogvédelem kiinduló pontjait képezik (például az emberi méltósághoz való jog, testi épséghez, egészséghez való jog). Ugyanakkor a Ptk. el kívánja kerülni, hogy az alkotmányos szabadságok, a nemzetközi egyezményekbe foglalt emberi jogok közül azokat is a magánjogi kódex tartalmazza, amelyeknek érvényesülését az államnak közjogi eszközzel kell biztosítania, és amelyeknek megvalósítására a polgári jogi eszközök egyáltalán nem, vagy csak kevésbé alkalmasak {Jpe.III.60.015/2023/17., Indokolás [22]}.

- [50] Ennek szükségszerű velejárójaként eltérőek az alapjogok és személyiségi jogok érvényesítését szolgáló jogi eszközök is. A Ptk. 1:1. §-a szerint a törvény a mellérendeltség és egyenjogúság elve szerint szabályozza a személyek alapvető vagyoni és személyi viszonyait. Ebből következően a személyiségi jogok az állampolgárok egymás közötti viszonyaiban érvényesülnek, alapvetően abszolút szerkezetű jogviszonyok, feltétlen és kizáró védelemben részesítve a jogosultat, megsértésük esetén relativizálódnak, a jogosult és a jogsértő személy között hoznak létre relatív szerkezetű, polgári jogi jogviszonyokat. Az ebben a relációban érvényesíthető polgári jogi jogkövetkezmények körét pedig alapvetően a Ptk. 2:51–53. §-ai határozzák meg (ebben az értelemben a polgári jogi és közjogi igényérvényesítés eltéréseiről lásd: Kúria Pfv.21.186/2022/10.).
- [51] A személyiségi jogokkal szemben a bírósághoz fordulás joga eredetét tekintve első generációs alapjogként, szabadságjogként írható le.
- [52] Az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJEE) 6. cikk 1. bekezdése szerint „[m]indenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában.” A tisztességes eljáráshoz való jogot, ahogyan azt a hivatkozott egyezményi rendelkezés biztosítja, a jogállamiság elvének fényében kell értelmezni, amely előírja, hogy a peres feleknek rendelkezésére álljon egy hatékony bírói jogorvoslat, amely lehetővé teszi polgári jogaik érvényre juttatását. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) szerint mindenkinek joga van arra, hogy bírósághoz forduljon „polgári jogaival és kötelezettségeivel” kapcsolatban. Ilyen módon a 6. cikk 1. bekezdése az EJEB gyakorlatában magában foglalja a „bírósághoz való jogot”, amelynek egyik aspektusa a hozzáférés joga, azaz polgári ügyekben a bíróság előtti eljárás megindításához való jog [EJEB Beles és mások kontra Cseh Köztársaság, § 49; Golder kontra Egyesült Királyság, § 36; lásd részletesen: ECHR, Kézikönyv a 6. cikkről, A tisztességes eljáráshoz való jog (polgári jogi ág), II. Bírósághoz való jog].
- [53] Az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikke szerint „[m]indenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz”. Az uniós jogban a védelem igen széles körű, mivel bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot biztosít. E jog jelentőségét felismerve az Európai Unió Bírósága már a Chartát megelőzően 1986. május 15-i ítéletében ezt a jogot az uniós jog általános elveként ismerte el {222/84. sz. Johnston-ügy [EBHT 1986., 1651. o.]; lásd még: a 222/86. sz. Heylens-ügyben 1987. október 15-én hozott ítéletet [EBHT 1987., 4097. o.], valamint a C-97/91. sz. Borelli-ügyben 1992. december 3-án hozott ítéletet [EBHT 1992., I-6313. o.]}.
- [54] Mind az EJEE, mind a Charta szabályai azt a kötelezettséget írják elő az egyezményben részes államok, illetve a tagállamok számára, hogy azok kötelesek minden polgári jogi jog és kötelezettség tekintetében bírói utat biztosítani.
- [55] Az Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdése szerint „[m]indenkinek joga van ahhoz, hogy (...) valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.” Az Alkotmánybíróság értelmezésében ez a szabály a fentebb idézett emberi jogi előírásokhoz hasonlóan nem csupán a tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos garanciáit fogalmazza meg, hanem a bírósághoz fordulás materiális jogát is garantálja [9/1992. (I. 30.) AB határozat, 3/2006. (II. 8.) AB határozat, 59/1993. (XI. 29.) AB határozat]. Az újabb alkotmánybírói döntések közül is néhányat felidézve: a tisztességes eljárás a perben meghatározott garanciák biztosítását jelenti, amelyek között szerepel a bírósághoz fordulás joga is {3235/2024. (VI. 25.) AB végzés, Indokolás [16]}, a tisztességes eljáráshoz való jog több garanciális szabályból áll. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványa különösen: a bírósághoz fordulás joga {3215/2014. (IX. 22.) AB határozat, Indokolás [11]–[13]}.
- [56] A fentiekből következően a bírósághoz fordulás joga olyan szabadságjog, általános jogelv, illetve alapjog, amely az egyén védelmét helyezi a középpontba a közhatalom jogtalan behatásaival szemben. Az állam feladata e jogok megfelelő szintű jogi, intézményi és anyagi garanciáinak megteremtése. A kifejtettek alapján fontos hangsúlyozni, hogy a bírósághoz fordulás joga az állampolgár és az állam viszonyrendszerében értelmezhető, e jog kötelezettje az állam, megsértésének következményei pedig az emberi jogi és alkotmányjogi jogvédelmi mechanizmusokkal háríthatók el. Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy az alapjogoknak a magánjogi viszonyokban és az ezekkel összefüggő bírósági eljárásokban ne kellene megfelelően érvényesülniük. Ezt szolgálja egyfelől a jogviszonyok alaptörvény-konform értelmezése, másfelől a bírósághoz fordulás jogával összefüggő részletszabályok, amelyeket különböző törvények, különösen eljárásjogi rendelkezések tartalmaznak.
- [57] A fentiek kifejtésére a személyiségi jogok és a bírósághoz fordulás jogának összevetéséhez, a helyes jogértelmezés megtalálásához volt szükség. A kifejtettek alapján látható: a személyiségi jogok és az alapjogok más-más viszonyrendszerben írhatók le. Amíg a személyiségi jogok a polgári jog körében a jogalanyok egymás közötti viszonyában érvényesülnek, addig az alapjogok az alkotmányjog terepében elsősorban az állam – az egyes

állami szervek mint a közhatalom letéteményesei – és állampolgár viszonyrendszerében fogalmazznak meg jogokat és kötelezettségeket.

- [58] Bár mindkét értelemben alanyi jogi jogosultságról beszélhetünk (az alapjogok és a személyiségi jogok is alanyi jogot keletkeztetnek), a Ptk. törvényjavaslatának fentebb idézett miniszteri indokolásából kiolvasható jogalkotói cél kifejezetten az volt, hogy a polgári jog adta jogvédelem csak bizonyos körben mutasson átfedést az alapjogi jogvédelem esetköreivel. Leegyszerűsítve: nem minden alapjog egyben személyiségi jog is, következésképpen tovább kell vizsgálni a fél által állított jogsérelmet abból a szempontból, hogy az a fél személyiségét érinti-e, a személyiség jogi jogérvényesítés lehetőségének esetleges megállapíthatósága érdekében.
- [59] Annak megítéléséhez, hogy milyen esetekben beszélhetünk egyszerre alapjogi és polgári jogi jogvédelemről is, a polgári jogban megjelenő személyiség fogalmából kell kiindulni. E körben helytállóan világít rá az indítványozó tanács arra, hogy az ember személyiségének jogilag védett érvényesítése a korábban bemutatott testi, szellemi, erkölcsi tulajdonságok védelmét, az ezekkel összefüggő önmegvalósítását jelenti, a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése alapján olyan cselekvési szabadságot, a személyiség szabad érvényesítését célozza meg, amely kifejezésre juttatja, megélhetővé teszi emberi mivoltának sajátos értékminőségét. Ebből következően az emberi méltóságból levezethető személyiségi jogok körében tehát olyan jogosultságok azonosítására van lehetősége a bíróságoknak, amelyek közvetlenül az ember emberi mivoltából következnek.
- [60] Nem vitás, hogy a bírósághoz fordulás jogának gyakorlása alapjogi természete ellenére a jogalany önrendelkezési jogkörébe tartozik, szoros összefüggést mutat az emberi méltósággal, amely mind az alapjogok, mind a személyiségi jogok egyik legalapvetőbb igazodási pontját jelenti. Az ember önrendelkezésének ez az eleme valamilyen alanyi jogával való rendelkezést jelent, ami az eldöntendő jogkérdés szempontjából viszont kiemelten lényeges: ennek elmaradása, eredményessége vagy eredménytelensége önmagában semmit nem változtat a jogalany testi, szellemi vagy erkölcsi státuszán, nem befolyásolja emberi értékminőségének alakulását, nem jelent egyúttal önmegvalósítást is. A lényeget összefoglalva: nem mutatható ki közvetlen kapcsolat az emberi személyiség és a jog gyakorlása vagy nem gyakorlása között.
- [61] A bírósághoz fordulás joga közvetlenül nem az egyén személyes autonómiájának védelmét szolgálja, nem az általános jellemző értékminőséget védi, hanem fontos jogállami kritériumként a jogviták rendezésére hivatott intézmények létrehozását és fenntartását, megfelelő működtetését írja elő az állam mint kötelezett számára.
- [62] Továbbmenve: a személyiségi jogérvényesítés feltétele a személyiségi alanyi jogot sértő vagy veszélyeztető magatartás, amely a jogsértő és a sérelmet szenvedett fél között fennálló kapcsolatban polgári jogi, ezen belül személyiségi jogviszonyt keletkeztet (Kúria Pfv.21.186/2022/10.). Ennek hiányában azonban nem képzelhető el igényérvényesítés polgári bíróság előtt a fél személyiségi jogának megsértésére hivatkozással.
- [63] A kifejtettek alapján a Jogegységi Panasz Tanács úgy ítélte meg, hogy a bírósághoz fordulás joga nem személyiségi jog, ebből következően pedig közvetlenül e jog sérelme alapján személyiségi jogi igény eredményesen nem érvényesíthető, személyiségi jogvédelmet nem alapoz meg. Természetesen mindez nem jelenti azt, hogy megsértése esetén a megfelelő alkotmányjogi és emberi jogi mechanizmusok nem vehetők igénybe, mint ahogy azt sem, hogy e jognak és tágabb értelemben véve a tisztességes eljáráshoz való jognak az eljárások során nem kellene mindvégig érvényesülniük.
- [64] Végezetül, a felperes nyilatkozatára figyelemmel az egyértelműség kedvéért a Jogegységi Panasz Tanács szükségesnek tartja röviden tisztázni a következőket. A felperes szerint számos olyan eset fordulhat elő, hogy az alanyi jog jogosultja a bírósághoz fordulás sérelme alapján olyan, számára jelentős értéket képviselő követelés, illetve jog érvényesítésének az esélyétől esik el, amely okozhat akár végleges jellegű szellemi, pszichés megterhelést, sérülést. Ezzel összefüggésben a Jogegységi Panasz Tanács hangsúlyozza: természetesen elvi szinten nem kizárt, hogy a bírósághoz fordulás jogának sérelme mellett a jogsérelmet szenvedő személy a jogi képviselő mulasztása folytán más szempontból is sérelmet szenved el, így például a perindítás elmulasztása esetén a testi vagy lelki egészséghez való személyiségi joga sérül. Ilyen esetben azonban a személyiségi jogi jogérvényesítés alapja már nem a bírósághoz fordulás joga mint alapjog sérelme lesz, hanem a most vizsgált kérdéshez képest többszöröselemként a Ptk. tételes rendelkezéseinek megfelelő személyiségi jog megsértése, amely így megnyithatja az utat a személyiségi jogi igényérvényesítés felé. Ettől eltérő megoldás oda vezetne, hogy egy külön jogvédelmi mechanizmussal biztosított jog automatikus személyiségi jogi eszközökkel való megerősítése a rendelkezésre álló jogvédelmet szükségtelenül megkettőzi, ezzel pedig gyakorlatilag kiüresíti a személyiségi jogi szankciók megítélésének Ptk.-ban előírt feltételeit. A személyiségi jogvédelem önálló igény, nem pedig más polgári jogviszonyokból származó igényekkel versengő, még kevésbé azok alkalmazhatatlansága esetén hivatkozható *szubszidiárius* jogcím.

- [65] A kifejtettek alapján a Jogegységi Panasz Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a bírósághoz fordulás jogának sérelme önmagában nem minősül személyiségi jogi sérelemnek. E jogértelmezést mind a régi Ptk., mind a Ptk. hatálya alatt indult ügyekben alkalmazni kell.
- [66] A felülvizsgálati kérelem elbírálására a folytatódó felülvizsgálati eljárásban a megállapított kötelező jogértelmezésre figyelemmel kerül majd sor azzal, hogy az indítványozó tanács a Kúria Pfv.21.839/2011/3. számú határozatától a bírósághoz fordulás jogával összefüggő személyiségi jogi igény tekintetében eltérhet. Az és a Kúria azonos tartalmú határozatai a jövőben nem hivatkozhatók kötelező erejű döntésként.

VIII.

- [67] Mindezekre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, a 25. §-a, a 32. § (1) bekezdés b) pontja, a 33. § (1) bekezdés b) pontja, továbbá a 40. § (1) és (2) bekezdései alapján, a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása érdekében [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés] a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [68] A Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 42. § (1) bekezdése alapján a jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a BHGY-ban, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi. A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező.

Budapest, 2025. június 2.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Gimesi Ágnes Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró, Molnár Ferencné s.k. bíró, dr. Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

A Kúria 9/2025. JEH határozata (Jpe.III.60.041/2024/17. szám) az ingatlan elbirtoklása iránt indított perben hozott jogerős ítéletnek a perben nem állt személyekre kiterjedő hatályáról

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Kúria P.V. tanácsának előzetes döntéshozatali indítványa alapján meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. Ingatlan elbirtoklása iránt indított perben a keresetnek helyt adó jogerős ítélet hatálya nem terjed ki a perben nem álló más személyekre.
2. A Kúria P.V. számú tanácsa eltérhet a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett Pfv.22.003/2011/7. számú határozattól. Az és más hasonló tartalmú határozatok a továbbiakban nem hivatkozhatók kötelező erejűként.

Indokolás

I.

- [1] A Kúria előtt Pfv.21.208/2023. számon folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásban az eljáró tanács (a továbbiakban: indítványozó tanács) a bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörében eljárva a 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő a jogegység érdekében, mert jogkérdésben el kíván térni a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) Pfv.22.003/2011/7. számon közzétett határozatától.

- [2] Az indítványozó tanács a következő jogkérdésben kérte a Jogegységi Panasz Tanács állásfoglalását: ingatlan elbirtoklása iránt indított perben a keresetnek helyt adó jogerős ítélet hatálya kiterjed-e a perben nem álló más személyekre is.

II.

- [3] Az indítványozó tanács előtt folyamatban lévő ügy tényállása szerint az eredeti tulajdonosok a perbeli ingatlan tulajdonjogát az 1955. május 23-án kötött adásvételi szerződéssel átruházták a vevőre, aki a szerződéskötés után ismeretlen helyre távozott, tulajdonjogát nem jegyezték be az ingatlan-nyilvántartásba. Az ingatlant a vevő testvére (a továbbiakban: az örökgyó) vette birtokba, és azon 1960. június 17. és 1990. december 20. között – részben engedéllyel – építkezett. Az örökgyó 1967. és 1996. március 5. között cselekvőképességet kizáró gondnokság hatálya alatt állt, 2016. június 9-én elhunyt. Végrendeleti örököse a felperes.
- [4] Az ügy III. rendű alperese mint felperes 2016. szeptember 8-án keresetet terjesztett elő a perbeli ingatlan elbirtoklása iránt az eredeti tulajdonosokkal mint ismeretlen helyen tartózkodó alperesekkel szemben. A bíróság a 2017. május 10-én jogerőre emelkedett ítéletével megállapította, hogy a III. rendű alperes elbirtoklás jogcímén megszerezte a perbeli ingatlan tulajdonjogát, mert azt 1999 és 2014 között a sajátjaként szakadatlanul birtokolta. A III. rendű alperes tulajdonjogát bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásba, aki azt 2017-ben a IV. rendű alperesre, a IV. rendű alperes pedig 2020-ban a VI. rendű alperesre átruházta. Az V. rendű alperes az 1969-ben és 1972-ben elhunyt eredeti tulajdonosok törvényes örököse.
- [5] A felperes a 2017. május 15-én előterjesztett keresetében annak megállapítását kérte, hogy jogelődje, az örökgyó elbirtoklás jogcímén történt közbenső jogszerzésére tekintettel öröklés jogcímén megszerezte a perbeli ingatlan tulajdonjogát. Állította, hogy jogelődje, az örökgyó 1996. március 5-től 2016. június 9-ig szakadatlanul a sajátjaként birtokolta a perbeli ingatlant. Az alperesek a kereset elutasítását kérték. A IV. rendű alperes – egyebek mellett – arra is hivatkozott, hogy az elbirtoklás tárgyában korábban meghozott jogerős ítélet hatálya kiterjed a perben nem álló személyekre, így a felperesre is.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, mert az örökgyó birtoklását az okirati bizonyítékok alapján, az azt alátámasztó tanúvallomások hiányában nem látta bizonyítottnak. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy a felperes öröklés jogcímén megszerezte a perbeli ingatlan tulajdonjogát, és megkereste a földhivaltal a tulajdonosváltozás átvezetése érdekében. Arra a következtetésre jutott, hogy az örökgyó 1960 júliusától a 2016-ban bekövetkezett haláláig – a cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt állás időtartalmát kivéve – az ingatlant megszakítás nélkül birtokában tartotta, azzal kapcsolatban folyamatosan intézkedett, építési engedélyért folyamodott, a neki mint tulajdonosnak címzett hatósági felhívásokat átvette és azok szerint járt el, 1996. március 5-től haláláig az ingatlant birtokában tartotta. Utalt arra is, hogy a bíróság a korábbi pert úgy folytatta le az ingatlan eredeti tulajdonosaival szemben, hogy azok már a keresetindításkor sem éltek, ezért az így meghozott ítélet nem alkalmas joghatás kiváltására. A bíróság elhunyt személyekkel szemben állapította meg a III. rendű alperes elbirtoklás jogcímén történt tulajdonszerzését, ezért ítélete nem képezheti ingatlan-nyilvántartási bejegyzés alapját, és nem zárja ki, hogy a tulajdonjogát más újabb perben vitassa.
- [7] A jogerős ítélet ellen a III. rendű alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítéletet helybenhagyását kérte. Hivatkozott arra, hogy a Kúria a Pfv.22.003/2011/7. számú határozatában egyértelműen úgy foglalt állást: az elbirtoklást megállapító jogerős ítélet mindenkire kiterjedő hatállyal kizárja más személy ugyanazon ingatlan elbirtoklása iránti sikeres perlését. A másodfokú bíróság azonban a határozata meghozatalakor figyelmen kívül hagyta a korábbi, a III. rendű alperes elbirtoklását megállapító jogerős ítéletet.

III.

- [8] A Kúria BHGY-ban közzétett Pfv.22.003/2011/7. számú határozatának (a továbbiakban: referenciahatározat) tényállása szerint a bíróság a korábbi perben 2000. november 7-én meghozott és első fokon jogerőre emelkedett ítéletével megállapította, hogy a II. rendű alperes – mint felperes – elbirtoklás jogcímén megszerezte a perbeli ingatlan tulajdonjogát. A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az ingatlant ő birtokolta el. Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, mert álláspontja szerint a korábbi perben hozott jogerős ítélet hatálya mindenkivel szemben, így a korábban perben nem álló felperessel szemben is kizárja, hogy a II. rendű alperes elbirtoklás útján való tulajdonszerzését vitássá lehessen tenni. Nincs lehetőség arra, hogy bárki újabb pert indítson,

és a bíróság megállapítsa ugyanazon időszakban egy másik személy elbirtoklás útján való tulajdonszerzését. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [9] A felperes felülvizsgálati kérelme folytán indult felülvizsgálati eljárásban a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Kifejtette, hogy a bíróság a korábbi perben hozott ítélettel más felek közötti jogviszonyt bírált el, ezért az anyagi jogerőhatás (ítélt dolog) nem akadályozza a felperes igényérvényesítésének. Az igény érvényesítését azonban a korábbi ítélet mindenre kiterjedő (contra omnes) hatálya kizárja, ami a dologi jogi jogviszony abszolút hatályán és az ingatlan-nyilvántartás nyilvánosságának elvén alapul.
- [10] Érvélese szerint az elbirtokló az elbirtoklási idő elteltével a törvény erejénél fogva szerez tulajdonjogot, megszerzett joga azonban dologi jogi hatályt az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel nyer. Az abszolút hatály azt jelenti, hogy a dologi jogviszonyokban – szemben a kötelmi jogviszonyokkal – csak a jogosult a konkrétan meghatározott, vele szemben mindenki más kötelezett: tartózkodnia kell minden olyan magatartástól, amellyel a dologi jogból folyó jogosultságok gyakorlását akadályozhatja. A nyilvánosság a garanciája annak, hogy az abszolút szerkezetű jogviszony kötelezetti oldalán lévő személyek ismerjék azoknak a jogoknak a fennállását, amelyek vonatkozásában őket negatív kötelezettség terheli. A nyilvánosság olyan nyilvántartások által valósul meg, amelyek lehetővé teszik, hogy az egyes személyeket megillető dologi jogok megismerhetők legyenek. A tulajdonjogviszony nyilvánossága az ingatlan-nyilvántartás rendszerén keresztül érvényesül. Ennek joghatása pedig abban áll: a tulajdonossal szemben senki sem hivatkozhat arra, hogy a jog fennállásáról nem tudott.
- [11] Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: régi Inytv.) 5. § (2) bekezdése emellett vélelmet állít fel arra: a bejegyzett jog fennáll, azt a személyt és olyan tartalommal illeti meg, ahogy azt az ingatlan-nyilvántartás feltünteti; illetve az ingatlanra nem áll fenn más jog, mint amit az ingatlan-nyilvántartás feltüntet. A Kúria mindezekből arra a következtetésre jutott: a tulajdonjog bejegyzése azt eredményezi, hogy újabb perben más személy nem teheti vitássá annak a fennállását.

IV.

- [12] Az indítványozó tanács álláspontja szerint a referenciahatározatban kifejtett jogértelmezés nem tartható fenn, és az elbirtoklás tárgyában korábban meghozott – a keresetnek helyt adó – ítélet hatálya nem terjed ki a perben nem álló más személyekre, illetve arra, aki utóbb szintén elbirtoklás jogcímén tart igényt ugyanarra az ingatlanra.
- [13] Kifejtette: bizonyos ügyekben meghozott ítéletekhez a jogerőn túlmenően contra omnes hatály is társul, vagyis az ítélet hatálya mindenre kiterjed, függetlenül attól, hogy nem álltak perben. Ilyen joghatály fűződik a személyi állapotot érintő perekhez. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:14. § (2) bekezdése szerint a házasság érvénytelenségét megállapító ítélet, a Ptk. 4:23. § (4) bekezdése szerint a házasságot felbontó ítélet és a 4:112. § (4) bekezdése szerint az apaság vélelmét megdőntő ítélet mindenkivel szemben hatályos. Hasonló rendelkezést tartalmaz a Ptk. 3:37. § (2) bekezdése, amely kimondja, hogy a jogi személy határozatának bírósági felülvizsgálata iránti perben a határozatot hatályon kívül helyező ítélet hatálya a határozat felülvizsgálatának kezdeményezésére jogosult, de a perben nem álló más személyekre is kiterjed. Mindezek alapján megállapítható, hogy az ítélet contra omnes hatálya az anyagi jogból vezethető le, az a perben érvényesített igény alapjául szolgáló jogviszony sajátosságaiból fakad, és – főszabályként – kifejezett tételes jogi norma rendelkezik az ítélet mindenre kiterjedő hatályáról. Ilyen rendelkezés a dologi jogi szabályozásban nincs.
- [14] Elbirtoklás esetén ugyanarra az időszakra csak egy személyt érintően valósulhatnak meg az elbirtoklás feltételei. A mindenkit kizáró birtoklás több személy részéről egyidejűleg nem történhet meg. Ha az elbirtoklás útján történő tulajdonszerzésre alapított pert olyan személy indítja, aki esetében az elbirtoklás törvényi feltételei nem valósultak meg, akkor – a törvény erejénél fogva – nem szerez tulajdonjogot, de erre a keresetnek helyt adó ítélet jogerőre emelkedése után az általa indított per alperese már nem hivatkozhat, a közöttük fennálló jogviszonyban az elbirtoklás ténye már nem tehető vitássá, az ítélt dolognak minősül.
- [15] Az ilyen ügyben hozott ítélet nem konstitutív hatályú, mert a fél nem a bejegyzéssel szerez tulajdonjogot, hanem csak akkor, ha a jogszerzés anyagi jogi feltételei valóban teljesültek. Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés – anyagi jogi értelemben – deklaratív hatályú. A közhitelesség látszatvédelmi hatása a bejegyzett jogosult vonatkozásában nem értelmezhető, mert az csak az ingatlan ügyleti úton történő visszerhes szerzéséhez fűződik, ha a szerző fél jóhiszemű volt.
- [16] A nyilvánosság és ismertség elve szintén nem zárja ki a tulajdonjog bejegyzése után azt, hogy valaki az ingatlan-nyilvántartási állapotot vitássá tegye. Ezek az elvek csak azt fejezik ki, hogy valamely jogvitában alappal nem lehet hivatkozni az ingatlan-nyilvántartási állapot ismeretének a hiányára.

- [17] Mindebből következően az ingatlan-nyilvántartás alapelvei, az azokat megtestesítő normák alapján nem zárható ki, hogy ha valaki tulajdonjogát elbirtoklás jogcímén bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásba, akkor azt utóbb a tényleges anyagi jogi jogosult vitássá tegye. Ebben a körben utalni kell arra, hogy a törlési igény alapja is az, hogy valakinek a jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték, de a bejegyzés ellenére valamely ok folytán ténylegesen nem szerzett jogot. A korábban bejegyzett jogosult ezért kérheti a bejegyzett jog törlését, és az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapot helyreállítását.
- [18] A tulajdonjog abszolút szerkezetének a jogkérdés eldöntésekor nincs jelentősége, mert a tulajdonjog természete és annak megszerzése, illetve a szerzés törvényi feltételeinek fennállása különböző kérdések, amelyekből nem következik, hogy utóbb ne lehetne vitatni a szerzés jogszerűségét.
- [19] Más dologi jogi vagy egyéb rendelkezés sincs, ami kizárja, hogy az anyagi jogi értelemben vett tényleges tulajdonos az ugyanazon jogcímre alapított tulajdonszerzővel szemben az utóbbi tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését követően igényt érvényesítsen. Az elbirtoklás tárgyában meghozott ítélet hatálya ezért – függetlenül attól, hogy az ítélet alapján a tulajdonjogot is bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásba – a tényleges, be nem jegyzett tulajdonosra nem terjedhet ki.
- [20] Az indítványozó tanács az előtte folyamatban lévő eljárást a Bszi. 32. § (2) bekezdése értelmében a jogegységi eljárás befejezéséig felfüggesztette.

V.

- [21] A legfőbb ügyész nyilatkozatában kifejtette: a perben hozott ítélettel a felek közötti viszonyban érvényesül az anyagi jogerőhatás, amely azt eredményezi, hogy egyrészt a felek, a bíróság és más hatóságok kötve vannak az ítéleti rendelkezéshez; másrészt pedig az anyagi jogerő megakadályozza, hogy ugyanabból a tényalapról származó, ugyanazon jog iránt, ugyanazok a felek egymás ellen új keresetet indítsanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tegyék.
- [22] Egyes ítéletek azonban nemcsak a felekre kötelezők, hanem mindenkivel szemben hatályosak, azaz az ítélet anyagi jogereje mindenkire kiterjed, gátolva az elbírált igény újabb vitássá tételét. Ezek a döntések contra omnes vagy erga omnes hatályúak. Az anyagi jogerő erga omnes hatálya az igényérvényesítés alapjául szolgáló jogviszonyból ered. Erga omnes hatályúak a jogállapot-változtató (konstitutív) – ezen belül is elsődlegesen a személyi állapottal kapcsolatos perekben hozott – ítéletek, továbbá egyes közérdekű igényérvényesítések, a képviseleti kereset eredményeként hozott döntések, a közérdekű per. Ezek mindenkivel szemben, vagy meghatározott körben mindenkivel szemben érvényesülő bírói döntések, amelyek erga omnes hatályát a jogalkotó jogszabályban kifejezetten rögzíti, tehát a feleken túlterjeszkedő jogerőhatás a jogszabályi rendelkezésen alapul. Az inter partes hozott jogerős ítélet a törvény erejénél fogva nyer erga omnes hatályt.
- [23] A tulajdoni igény érvényesítésére irányuló perben hozott jogerős bírósági ítélet rendezi a felek jogviszonyát, egyúttal gátolja a bírói döntés utólagos vitatását a felek között. Az ítéletnek a dologi jogviszony eltérő sajátosságára figyelemmel nincs a perben nem álló felekre kiterjedő hatálya, ebből következően a pernyertes tulajdonos csak azzal szemben hivatkozhat eredménnyel a jogerős ítéletre, akivel szemben a tulajdoni igényét érvényesítette. Az ítélet ezért relatív hatályú: a bíróság döntése szükségképpen a felek közötti jogviszonyban (inter partes) érvényesül.
- [24] A referenciahatározat szerint az inter partes hatályú, tulajdonjogot megállapító ítéletek erga omnes hatályához egy további hatósági aktus, a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzése szükséges. Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés joghatásából azonban nem következik a referenciahatározatban írt erga omnes hatály. Az elbirtoklási idő elteltével az elbirtokló a tulajdonjogot eredeti szerzőmóddal megszerzi ugyan, azonban a tulajdonjog dologi hatályt a bejegyzéssel nyer. Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés a bírósági döntés eredményeként előállt jogállapot változást deklarálja, a közhiteles nyilvántartásban való feltüntetéssel egyúttal a tulajdonjog köztudomásúvá is válik. Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés anyagi jogi hatását ennek megfelelően a Ptk. 2025. január 14-ig hatályos 5:171. § (1) bekezdése az ingatlan-nyilvántartás közhitelessége tartalmának meghatározásával rögzítette is, mégpedig mind a jog fennállása, mind pedig annak tartalma tekintetében. E törvényhely szerint a joghatás abban áll, hogy a bejegyzett tulajdonossal szemben senki sem hivatkozhat arra, hogy a jog fennállásáról nem tudott. Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés joghatása azonban a perben hozott döntés relatív hatályán nem változtat, az anyagi jogi, ún. dologiasító hatály az ítéletet nem teszi, és nem is teheti erga omnes hatályúvá. Ez egyértelműen következik a jogszabályi rendelkezésekből, hiszen az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés törlési perben támadható érvénytelenség jogcímén (régii Inyvtv. 2025. január 14-ig hatályos 62. §).

- [25] A referenciahatározat a perben hozott döntés hatályát az ettől elkülönülő más jogintézmények jogi természetéből, így a tulajdonjogi viszonyok jogi meghatározottságából (abszolút szerkezetéből) és a közhitelesség joghatásából levezetve kiterjeszti, ezáltal a jogszabályi rendelkezéseken túlmutató, azzal össze nem egyeztethető jogkövetkezményt tulajdonít neki.
- [26] Az erga omnes hatály megállapíthatóságához tételes jogszabályi rendelkezés szükséges. A tulajdonjog abszolút szerkezetéből sem következik, hogy a szerzés jogszerűsége utóbb nem tehető vitássá, függetlenül attól, hogy a szerzés milyen jogcímen történt. Az elbirtoklás tárgyában hozott ítélet hatálya a tényleges, be nem jegyzett tulajdonosra nem terjedhet ki, mivel jogszabály nem tilalmazza ilyen esetben sem a bírói úton való igényérvényesítést.
- [27] A felperes nyilatkozatában egyetértett az indítványban foglaltakkal. Állította, hogy a korábbi perben a bíróság jogszabálysértő módon járt el, amikor nem vizsgálta, hogy az eredeti tulajdonosok még életben vannak-e, továbbá kizárólag nem érdektelen tanúvallomások alapján állapította meg az elbirtoklást. Utalt arra is, hogy a korábbi eljárásban a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, de azt a Kúria visszautasította, mert a perben félként nem vett részt.
- [28] Az V. rendű alperes nem ellenezte az előzetes döntéshozatali indítványnak megfelelő tartalmú döntés meghozatalát.
- [29] A IV. és VI. rendű alperes a referenciahatározat jogértelmezésének olyan tartalmú fenntartását kérte, hogy azoknak a jogalakító ítéleteknek a hatálya, amelyek valamely jognak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésére irányulnak, mindenkivel szemben hatályosak, akik a bejegyzést követően az ítélet alapján bejegyzett jogosult jogszerzését vitatják, és a bejegyzett jogot maguknak követelik ugyanazon a jogcímen, mint a bejegyzett jogosult jogszerzésének jogcíme. Álláspontjukat a következőkkel indokolták: a régi Inyvt. elbirtoklás idején hatályos 5. § (4) bekezdése szerint az ingatlan-nyilvántartáson kívül jogot szerző személy [...] nem érvényesítheti megszerzett jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett, illetve az őt rangsorban megelőző, jóhiszemű jogszerzővel szemben. A tulajdonjogot elbirtoklás jogcímen a felperes és a III. rendű alperes is ingatlan-nyilvántartáson kívül szerezte, de a III. rendű alperes érvényesítette a tulajdoni igényét úgy, hogy pert indított. Tulajdonjogát be is jegyezték az ingatlan-nyilvántartásba. A III. rendű alperes jóhiszemű volt, a felperes jogelődje nem tett semmit tulajdonjoga ingatlan-nyilvántartási bejegyzése érdekében, a felperes pedig elkésetten, a III. rendű alperes tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése után indította a pert.

VI.

- [30] A Jogegységi Panasz Tanács álláspontja az indítványban feltett jogkérdéssel kapcsolatban a következő.
- [31] Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXVIII. cikkének (1) bekezdése szerint „[m]indenkinek joga van ahhoz, hogy [...] valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.” Ez a szabály a tisztességes eljáráshoz való jog alapvető garanciáit juttatja kifejezésre, amelynek fontos részjogosítványa a bírósághoz fordulás joga is. A bírósághoz fordulás joga azonban nem jelent abszolút jellegű jogosultságot, az csak a jogállamiság elemeként megjelenő jogbiztonság korlátai között juthat érvényre. A jogalkotó megállapíthat olyan feltételeket, amelyek esetén kizárja annak lehetőségét, hogy a fél vélt vagy valós jogi igényét bírósági úton érvényesítse. A perindítási akadályok szabályozása során azonban a jogalkotónak figyelemmel kell lennie a bírósághoz fordulás jogának érvényesítésére is mint az állam kötelezettségére. {3384/2018. (XII. 14.) AB határozat, Indokolás [35]}
- [32] Az ítélet anyagi jogereje ilyen perakadályt eredményez. Míg az érdemi döntés véglegességének az igénye a jogbiztonság alkotmányos elvét szolgálja, addig az ilyen jellemzővel nem rendelkező döntések res iudicata-ban megnyilvánuló eljárási akadályként való téves értékelése éppen az Alaptörvény érvényesülése ellen hat, hiszen a bírósághoz fordulás jogát akadályozza. {3335/2019. (XII. 6.) AB határozat, Indokolás [24]–[25]}
- [33] A jogerős intézménye – alapvetően a jogállamiság követelményéből eredeztethetően – annak biztosítékát szolgálja, hogy valamely jogalkalmazó szerv döntése véglegessé váljon, vagyis a benne foglalt rendelkezések végrehajthatók legyenek, az ne legyen megtámadható rendes jogorvoslattal, és a benne eldöntött tény- és jogkérdések ne – avagy csak szigorú kivételek alapján – válhassanak újabb vita tárgyává. A jogerős a jogi eljárásokban három körülménnyel áll kapcsolatban. Egyrészt a jogalkalmazó szerv döntése rendes jogorvoslattal többé nem támadható (alaki jogerős). Másrészt a döntés nem változtatható meg (anyagi jogerős). Harmadrészt a döntés végrehajtható. {3133/2017. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [29], [34]}
- [34] Az anyagi jogerős alanyi terjedelmének meghatározásakor versengő alapjogi elvek: a bírósághoz fordulás joga és a jogbiztonság, illetve a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, amelybe beletartozik a bíróság döntésének véglegessége iránti követelmény is. Ezért van jelentősége annak, hogy az Alaptörvénynek, az anyagi és az eljárási

- jogszabályoknak megfelelően legyen meghatározva azoknak a személyeknek a köre, akikre az ítélet anyagi jogereje kiterjed.
- [35] A Bszi. 2. § (1) bekezdése szerint a bíróságok a vitássá tett vagy megsértett jogról [...] véglegesen döntenek; a 6. § szerint pedig a bíróság határozata mindenkire kötelező. A törvény 1–2. §-ához fűzött részletes indokolás szerint ez azt jelenti, hogy az egyedi döntés végleges, az érintettekre kötelező és végrehajtható. Ezzel összhangban rendezi a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 360. § (1) bekezdése az anyagi jogerőhatást: a keresettel és az ellenkövetelés fennállta tekintetében érdemben elbírált beszámítással érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapból származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagi jogerőhatás). A Pp. 176. § (1) bekezdés d) pontja szerint a bíróság – hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve – a keresetlevelet visszautasítja, ha a felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó, ugyanazon jog iránt indított más perben a perindítás joghatása már beállt, vagy annak tárgyát már jogerősen elbírálták. E pergátló akadályra tekintettel a bíróság az eljárást a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból megszünteti – egyebek mellett –, ha a keresetlevelet az említett okból vissza kellett volna utasítani. A polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 229. § (1)–(3) bekezdései, továbbá a 130. § (1) bekezdés d) és a 157. § a) pontjai lényegében azonosan határozták meg az anyagi jogerőhatást és eljárásjogi következményeit. A régi Pp. alkalmazásakor kialakult bírói gyakorlat ezért irányadó a Pp. hatálya alá tartozó ügyekben is.
- [36] Az anyagi jogerőnek – mint hivatalból figyelembe veendő, feltétlen perakadálynak – a Pp. 360. § (1) bekezdésében és a régi Pp. 229. § (1) bekezdésében rögzített hatása pozitív és negatív hatásként értelmezhető. A pozitív az ítélet tartalmának irányadó voltát jelenti: a feleket megillető jogokat és az őket terhelő kötelezettségeket végérvényesen meghatározottnak kell tekinteni; ahhoz a felek, a bíróság és más hatóságok egyaránt kötve vannak. A negatív hatás az újabb per, illetőleg újabb bírói döntés tilalmát jelenti: az a tilalom, amely értelmében kizárt, hogy a felek és jogutódaik ugyanabból a tényalapból származó ugyanazon jog iránt keresetet indíthassanak (res iudicata).
- [37] Az előzetes döntéshozatali indítványban feltett kérdés az anyagi jogerőhatás alanyi terjedelmét érinti: azoknak a személyeknek a körét, akikre az ítélet anyagi jogereje kiterjed, akikre a jogerőhatás az újabb perlést kizárta teszi.
- [38] A Pp. 360. § (1) bekezdése – és ezzel egyezően a régi Pp. 229. § (1) bekezdése – ezt az alanyi kört a felekben és jogutódaikban határozza meg: az anyagi jogerőhatás a felek között (inter partes) hatályosul. Ez a hatály a Pp. 360. § (2) bekezdése – illetve a régi Pp. 229. § (2) bekezdése – szerinti feltételek fennállása esetén arra is vonatkozik, amikor a perben nem a fél, hanem az érdekében eljáró ügyész vagy perindításra feljogosított személy keresete alapján hozott a bíróság ítéletet.
- [39] A Pp. szabályozza azt is, amikor az anyagi jogerőhatás személyi hatálya kiterjedhet nemcsak a felekre, hanem más perbeli személyekre is: a perben hozott ítélet anyagi jogerőhatása jogszabály alapján a beavatkozónak az ellenféllel szemben fennálló jogviszonyára is kiterjedhet [Pp. 41. § (3) bekezdés, 43. § (3) bekezdés, 44. § (5) bekezdés, illetve régi Pp. 57. § (1) bekezdés]. Ilyen jogszabályi rendelkezésre példa a Ptk. 6:474. § (3) bekezdése: A biztosított bírósági marasztalása a biztosítóval szemben akkor hatályos, ha a biztosító a perben részt vett, a biztosított képviselőtől gondoskodott vagy ezekről lemondott. Az anyagi jogerőhatás személyi hatályának kiterjesztését jelenti a célszerűségi pertársaság Pp. 37. § a) – illetve a régi Pp. 51. § a) – pontjában szabályozott esete: több felperes együtt indíthat pert, illetve több alperes együtt perelhető, ha a perben hozott ítélet anyagi jogerőhatása a pertársakra a perben történő részvétel nélkül is kiterjedne. Ebbe a csoportba azok a jogviták tartoznak, amikor a jogerőhatást speciális törvényi rendelkezés terjeszti ki.
- [40] Külön jogszabályok rögzítik azokat az eseteket, amikor az ítélet hatálya nemcsak a felekre, hanem a perben félként részt nem vevő további személyekre is kiterjed: a jogi személy határozatának bírósági felülvizsgálata iránti perben a határozat hatályon kívül helyezését kimondó ítélet hatálya a határozat felülvizsgálatának kezdeményezésére jogosult, de perben nem álló más személyekre is kiterjed [Ptk. 3:37. § (2) bekezdés]; a tisztességtelen általános szerződési feltétellel kapcsolatosan indult közérdekű kereset alapján a bíróság a tisztességtelen általános szerződési feltétel érvénytelenségét az annak alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal állapítja meg [Ptk. 6:105. § (2) bekezdés]; közérdekből indított perben a képviseleti kereset eredményeként hozott ítélet anyagi jogerőhatása meghatározott feltételek fennállása esetén kiterjed a perben félként részt nem vevő fogyasztóra [A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 38/D. (4) bekezdése]; a közérdekű perben hozott ítélet anyagi jogerőhatással rendelkezik az alperes új keresetindítása, továbbá meghatározott feltételek fennállása esetén az érintett jogosultak új keresetindítása vonatkozásában [Pp. 578. § (1) bekezdése].

- [41] Közvetítő jogintézmények (például közhiteles nyilvántartások) is lehetővé tehetik, hogy a jogerőhatás kiterjesztése révén érintett személy a perről tudomást szerezhessen, vagy abban részt vehessen. A régi Inytv. 64. § (1) bekezdése alapján elrendelt perfeljegyzés és az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 68. § (1) bekezdése alapján elrendelt perbejegyzés célja az, hogy a perbeli ingatlan tulajdonjoga a per feljegyzése vagy bejegyzése után bekövetkezett tulajdonváltóztól függetlenül, az ezt követően bejegyzett terhektől mentesen a pernyertes felperes számára megszerezhető legyen, vagyis a feljegyzés vagy bejegyzés után a feljegyzett vagy bejegyzett per eredménye hat ki a későbbi jogszerzőre a perben való részvétele nélkül.
- [42] Szintén az anyagi jog szabályozza azokat az eseteket, amikor az ítélet anyagi jogerőhatása nemcsak a felek viszonylatában érvényesül, hanem az ítélet hatálya mindenkire kiterjed. Ezek a *contra omnes* (vagy *erga omnes*) hatályú, azaz mindenkivel szemben hatályos ítéletek. Ez azt jelenti, hogy a bíróság a jogerős ítélettel egy mindenki által kötelezően elfogadandó jogi helyzetet hoz létre. Az anyagi jogerő mindenkire kiterjedő hatálya a keresettel érvényesített jog sajátosságaiból fakad: közérdek indokolja, hogy az ilyen ügyekben hozott jogerős ítéletet utóbb senki se vitathassa. Erről kifejezett tételes jogi norma rendelkezik: így *contra omnes* hatályúak a személyi állapotot érintő perekben hozott jogerős ítéletek {a házasság érvénytelenségét megállapító ítélet [Ptk. 4:14. § (2) bekezdés]; a házasságot felbontó ítélet [Ptk. 4:23. § (4) bekezdés]; az apaságot megállapító ítélet [Ptk. 4:103. § (4) bekezdés]; az apaság vélelmét megdőntő ítélet [Ptk. 4:112. § (4) bekezdés]; az anyasági perben hozott ítélet [Ptk. 4:118. § (6) bekezdés]; az örökbefogadást felbontó ítélet [Ptk. 4:140. § (3) bekezdés]; a szülői felügyelet megszüntetése és annak visszaállítására iránt indított perben hozott ítélet [Ptk. 4:193. § (4) bekezdés]}.
- [43] Az előzetes döntéshozatali indítványban feltett kérdés arra irányul, hogy ugyanilyen – a perben nem álló más személyekre is, mindenkire kiható – hatállyal bírnak-e az ingatlan elbirtoklása iránt indított perben hozott, a keresetnek helyt adó jogerős ítéletek.
- [44] A fentiekre figyelemmel a kérdés eldöntésekor először abban kell állást foglalni, hogy az ítéletben már elbíralt jog vitatását (a *res iudicata* sérelmét) jelenti-e az, ha a bíróság jogerős ítéletben megállapította egy adott ingatlanra, adott időtartamban a fél elbirtoklását, majd egy másik fél ugyanarra az ingatlanra, ugyanarra az időtartamra saját elbirtoklását állítja és kéri saját elbirtoklása eredményeként tulajdonjoga megszerzésének megállapítását. Ha ez az ítéletben már elbíralt jog vitatását jelenti, akkor azt kell eldönteni, hogy a Ptk. vagy más anyagi jogszabály alapján van-e mindenkire kiterjedő hatálya az ingatlan elbirtoklása iránt indított perben hozott, a keresetnek helyt adó jogerős ítéletnek és kizárt-e az, hogy a korábbi perben perben nem álló fél újabb perben ugyanarra az ingatlanra, ugyanarra az időtartamra saját elbirtoklását állítsa és kérje saját elbirtoklása eredményeként tulajdonjoga megszerzésének megállapítását.
- [45] Az elbirtoklás feltételei [Ptk. 5:44. § (1) bekezdés: a dolog ingatlan esetén tizenöt, ingó dolog esetén tíz éven át sajátjakénti szakadatlan birtoklása] ugyanarra az időszakra (a több személy – például házastársak esetén megvalósuló – akarategysége, közös birtoklása hiányában) csak egy személyt érintően valósulhatnak meg, a mindenkit kizáró birtoklás több személy részéről egyidejűleg nem történhet meg. Ebből az következik, hogy az ítéletben már elbíralt jog vitatását jelenti, ha egy másik fél ugyanarra az ingatlanra, ugyanarra az időtartamra saját elbirtoklását állítja és kéri saját elbirtoklása eredményeként tulajdonjoga megszerzésének megállapítását.
- [46] Ha az elbirtoklás útján való tulajdonszerzésre alapított pert olyan személy indítja, aki esetében az elbirtoklás törvényi feltételei nem valósultak meg, akkor a törvény erejénél fogva nem szerez tulajdonjogot, de erre a keresetnek helyt adó ítélet jogerőre emelkedése után az általa indított per alperese már nem hivatkozhat, a közöttük fennálló jogviszonyban az elbirtoklás ténye már nem tehető vitássá, az ítélt dolognak minősül. A perben nem álló személy pedig újabb elbirtoklási perben csak akkor hivatkozhat sikerrel a saját elbirtoklására, ha az ítélet anyagi jogerőhatása nem terjed ki rá.
- [47] A Kúria a referenciahatározatban azt rögzítette, hogy a bíróság a korábbi perben hozott ítélettel más felek közötti jogviszonyt bírál el, ezért az anyagi jogerőhatás (ítélt dolog) nem akadályozza a felperes igényérvényesítésének. Ebből az következik, hogy ugyan nincs helye a Pp. 176. § (1) bekezdés d) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának, vagy a 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárás megszüntetésének, de a referenciahatározatban kifejtett álláspont szerint a korábbi ítélet mindenkire kiterjedő (*contra omnes*) hatálya a kereset ítélettel történő elutasítását eredményezi az abban foglaltak érdemi vizsgálata nélkül. Megjegyzendő: nemcsak a félazonosság hiányzott, hanem eltértek az érvényesíteni kívánt jogot és a kereseti kérelmet megalapozó tények (tényalap) is.
- [48] A dologi jogban, azon belül a tulajdonjogot érintő szabályokban nincs olyan tételes jogi rendelkezés, ami – például a személyi állapotot érintő perekben hozott ítéletekhez hasonlóan – kimondaná az ilyen tartalmú ítéletek mindenkire kiterjedő hatályát. A Kúria a referenciahatározatban azt arra vezeti vissza, hogy a per alapja egy abszolút szerkezetű jogviszony, amelyben hozott ítélet jogerőre emelkedésével közhitelesen nyilvántartott, mindenki által kötelezően elfogadandó jogi helyzetet hoz létre.

- [49] Az elbirtoklási igény alapja az, hogy az elbirtokló elbirtoklás folytán megszerzi valamely dolog (ingatlan) tulajdonjogát. Az elbirtoklás a tulajdonjog megszerzésének eredeti módja, amely az ingatlan-nyilvántartáson kívül következik be. Az elbirtokló tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásban való feltüntetése tehát deklaratív – azaz nem konstitutív – hatályú abban az értelemben, hogy a már ténylegesen megszerzett jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről szól.
- [50] A tulajdonjog abszolút szerkezete nem szolgálhat érvül az elbirtoklás tárgyában hozott ítélet mindenkire kiterjedő hatálya mellett. A tulajdonjoga elbirtoklással való megszerzését állító fél tulajdoni igényét érvényesíti. „A tulajdoni igények a tulajdon magánjogi védelmének eszközei. A tulajdoni igény a tulajdonost tulajdonjogának megsértése esetén a jogsértővel szemben illeti meg, és vagy a birtok visszaszerzésére, vagy a jogellenes háborítás megszüntetésére irányul. [...] A bíróság előtt érvényesíthető tulajdoni igény nem azonos a tulajdonjoggal; a tulajdonjog megsértéséből fakad, és – szemben a tulajdonjogviszony abszolút szerkezetével – relatív, mert meghatározott személy ellen irányul. Mivel a tulajdoni igényeket is bíróság előtt kell érvényesíteni, szükségképpen csak a felek közötti viszonylatban (inter partes) mondhatja ki a bíróság a tulajdonjog megsértését és adhat helyt a tulajdoni igény érvényesítésére irányuló keresetnek. A tulajdoni igény érvényesítése iránt indított perben hozott ítélet nem tükrözheti a tulajdonjogviszony abszolút szerkezetét, mert nincsen a perben nem álló felekre kiterjedő hatálya. A tulajdoni igény érvényesítése végett benyújtott keresetnek helyt adó ítéletre a pernyertes tulajdonos csak azzal szemben hivatkozhat, akivel szemben a bíróság a tulajdoni igény érvényesítésének helyt adott. Nem képzelhető el olyan bírósági ítélet, amely a peres felek közötti viszonyon túlterjeszkedve abszolút hatállyal mondhatná ki a tulajdonjogot.” (Menyhárd Attila: *Dologi jog ELTE Eötvös Kiadó Budapest, 2010. 293. oldal*)
- [51] Grosschmid szerint: „amit kimondhat, csak annyi, hogy mi kettőnk (a perben álló felek) között enyim az erősebb jog. Leginkább az ún. athléta-bajnoksághoz hasonlítható ez. »Bajnok«, azaz legyőzte azokat, kik vel(e) versenyeztek. Legyőzne-e bárkit, ki vél(e) versenyre kelne: ez az, amit nem tudhatni. Kétségtől van olyan ember a világon, aki mindenkit legyőzne a távgyaloglásban, és ez az igazi »bajnok«. Csakhogy a föld, vagy bár az összes emberei nem kelnek versenyre. Legfeljebb sejtjük, hogy azok a legaraválóbbak, akik megteszik. Így van ez a tulajdonjognál is. Kétségtől minden ingó s ingatlan dologra nézve van valaki, aki mindenkit legyőzne a tulajdoni perben. Csakhogy »mindenkit« nem lehet perbe idézni, s ezért a »tulajdonost« is eszmeileg véve sohasem lehet megtudni.” (Grosschmid: *Fejezetek kötelmi jogunk köréből. 2. § 35., 214. skk.*)
- [52] A tulajdonjogviszony abszolút szerkezetéből tehát nem következik, hogy a tulajdoni perben hozott ítélet hatálya a perben nem álló felekre is kiterjedne. A bíróság a perben a felperes tulajdonjogát – pernyertessége esetén – csak az alperessel szemben állapíthatja meg. Ez nem akadályozza annak, hogy a pernyertes féllel szemben valaki más a saját tulajdonjogát egy másik perben sikerrel bizonyítsa, és ezt a bíróság megállapítsa.
- [53] Nem szolgálhat érvül az elbirtoklás tárgyában hozott ítélet mindenkire kiterjedő hatálya mellett a korábbi per felperese tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése sem. A referenciahatározat és az indítványozó tanács előtt folyamatban lévő ügy alapjául szolgáló tényállás elbírálására irányadó régi Inyvtv. 5. § (2) bekezdésének 2014. március 14-ig hatályos szövege kimondta, hogy „[a]z ellenkező bizonyításáig az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogról és feljegyzett tényről vélelmezni kell, hogy az fennáll és a nyilvántartási jogosultat illeti meg.” A 2014. március 15-től 2025. január 14-ig hatályos 5. § (1) bekezdése szerint az ingatlan-nyilvántartás közhitelességére és ennek anyagi jogi joghatásaira az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogok és feljegyzett tények tekintetében – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni. A Ptk. 2014. március 15-től 2025. január 14-ig hatályos 5:173. § (1) bekezdése szerint az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jog vagy feljegyzett tény fennáll, és az az ingatlan-nyilvántartás szerinti jogosultat illeti meg. Az Inyvtv. 2025. január 15-től hatályos 16. § (1) bekezdése szerint az ingatlan-nyilvántartás közhiteles hatósági nyilvántartás, a benne foglaltak helyességét vélelmezni kell, és a (3) bekezdés szerint az ingatlan-nyilvántartás közhitelességének az anyagi jogi joghatásaira az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogok és tények tekintetében – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a Ptk.-t kell alkalmazni. A Ptk. 2025. január 15-től hatályos 5:167. § [Az ingatlan-nyilvántartás közhitelességének joghatása] szerint ha valamely jogot, tényt vagy adatot az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztek vagy az ingatlan-nyilvántartásból töröltek, senki sem hivatkozhat arra, hogy annak fennállásáról vagy törléséről nem tudott.

- [54] Az irányadó jogszabályok tehát megdönthető vélelmet állítottak és állítanak fel arra, hogy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jog fennáll és az a nyilvántartási jogosultat illeti meg.
- [55] Az ingatlan-nyilvántartás tartalma és az anyagi jogi valóság elválhat egymástól. Ennek egyik oka, hogy a bejegyzés ellenére a tulajdonjog vagy más forgalomképes jog nem szállt át a bejegyzett jogosultra, az változatlanul az eredetileg bejegyzett jogosultat illeti meg. Ilyenkor a vélelem megdöntése történhet törlési vagy kiigazítási perben [2025. január 14-ig hatályos Ptk. 5:184. § és régi Inyvtv. 62. § (1) bekezdés; 2025. január 15-től hatályos Ptk. 5:171–172. §§ és Inyvtv. 16. § (4) bekezdés b) pont].
- [56] Másrészt a polgári jogban vannak olyan jogi tények, amelyek eredményeképpen valaki úgy szerez az ingatlanban jogot – adott esetben tulajdonjogot –, hogy jogát az ingatlan-nyilvántartásban nem tüntették fel, de attól még a korábbi bejegyzéstől függetlenül fennállnak. Ilyen tulajdonjogot keletkeztető jogi tény az elbirtoklás [Ptk. 5:44. §], a ráépítés [Ptk. 5:70. §], az öröklés [Ptk. 7:1. §], a házastársi közös szerzés [Ptk. 4:37. §] és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) szerinti élettársi közös szerzés [rég. Ptk. 578/G. § (1) bekezdés]. Az ingatlan-nyilvántartáson kívül szerző a polgári jog szabályai szerint igényt tarthat arra, hogy jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezzék [Ptk. 5:37. §].
- [57] Az ingatlan-nyilvántartáson kívül jogot szerző bejegyzési igényét nem érinti, ha időközben hasonló jogcímen más (álörökös, a másik házastárs/élettárs, a nem tényleges ráépítő/elbirtokló) jogát jegyezték be az ingatlan-nyilvántartásba. Nem akadály a tényleges jogosult igényérvényesítésének, ha a bejegyzés folytán az anyagi jogi valóság és az ingatlan-nyilvántartási állapot különválik, mivel a jog valamely jogi tény bekövetkeztével valóban átszállt, azaz a jogosult személyében változás következett be, de az nem a bejegyzett jogosultat illeti meg.
- [58] Az ítélet mindenkire kiterjedő hatályát a referenciahatározat szerint megalapozó közhitelesség szabályai nem vonatkoznak arra, akinek tulajdonjogát elbirtoklás címén az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzik. A közhitelesség ugyanis kizárólag a jóhiszeműen és ellenérték fejében szerző védelmét szolgálja. A Ptk. 2025. január 15-től hatályos 5:168. § (1) bekezdése szerint a jóhiszemű és ellenérték fejében szerző javára az ingatlan-nyilvántartás tartalmát akkor is helyesnek és teljesnek kell tekinteni, ha az anyagi jogi állapottól eltér és a Ptk. ingatlan-nyilvántartáson kívül jogot szerző jogállását rendező 5:169. § (1) bekezdése is úgy rendelkezik, hogy az ingatlan-nyilvántartáson kívül az ingatlanra vonatkozóan dologi jogot szerző a szerzett jogát nem érvényesítheti az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagy őt a bejegyzési igénnyel rangsorban megelőző, jóhiszemű és ellenérték fejében jogot szerzővel szemben. Hasonlóan rendelkezett a Ptk. 2014. március 15-től 2025. január 14-ig hatályos 5:174. § (1) bekezdése és 5:175. § (1) bekezdése, valamint a régi Inyvtv. 2014. március 14-ig hatályos 5. § (3) és (4) bekezdése is.
- [59] Aki elbirtoklás címén az ingatlanban nem szerzett tulajdonjogot, nem minősül jóhiszemű visszerthes szerzőnek, ezért vele szemben a tényleges elbirtokló tulajdonjogát annak ellenére érvényesítheti, ha időközben az előbbi tulajdonjogát bírósági ítélet vagy megállapodás alapján az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték. A tényleges jogosult joga érvényesítésének nem akadály a egy elbirtoklási perben korábban meghozott jogerős ítélet, az elbirtoklási perben hozott ítélet hatálya a perben részt nem vevő tényleges elbirtoklóra nem terjed ki. Ugyanez vonatkozik az álörökös és a tényleges örökös jogi helyzetére is.
- [60] A Kúria referenciahatározatában a döntését megalapozó jogi érvek között hivatkozott a nyilvánosság és az ismertség elvére is. A nyilvánosság elve azonban csupán arról szól, hogy az ingatlan-nyilvántartás – ezen belül – a tulajdonjog tartalma, az oda bejegyzett jogok és tények, valamint a jogosultak adatai szempontjából nyilvános [rég. Inyvtv. 2014. március 14-ig hatályos 4. §, Ptk. 2014. március 15-től 2025. január 14-ig hatályos 5:166. §, Inyvtv. 2025. január 15-től hatályos 14. §]. Az ismertség elve pedig azt jelenti, hogy ha valamely jogot vagy tényt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték, akkor senki sem hivatkozhat arra, hogy azok fennállásáról nem tudott [rég. Inyvtv. 2014. március 14-ig hatályos 5. § (1) bekezdés, Ptk. 2014. március 15-től 2025. január 14-ig hatályos 5:171. § (1) bekezdés, Ptk. 2025. január 15-től hatályos 5:167. §].
- [61] A Kúria Pfv.22.003/2011/7. számú határozata a fent kifejtett érveléssel ellentétes, ezért az és a Kúria más, hasonló tartalmú határozatai a továbbiakban nem hivatkozhatók kötelező erejüként.

VII.

- [62] Mindezekre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, 25. §-a, 32. § (1) bekezdés b) pontja, 33. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a 40. § (1) és (2) bekezdései alapján a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása érdekében [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés] a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

- [63] A Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 42. § (1) bekezdése alapján a jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a BHGY-ban, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi.
- [64] A Jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező.

Budapest, 2025. június 16.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt Péter s.k. bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Cseh Attila s.k. bíró, Dr. Darák Péter s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke az aláírásban akadályozott Dr. Tánczos Rita bíró helyett

A Kúria 10/2025. JEH határozata (Jpe.IV.60.030/2025/17. szám) az Európai Unió Bírósága C-630/23. számú ítéletének értelmezéséről

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Kúria P.VI. tanácsának egyesített előzetes döntéshozatali indítványai alapján meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. Amennyiben a fogyasztóval kötött deviza alapú kölcsönszerződés vagy pénzügyi lízingszerződés az árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezésének tisztességtelen jellege miatt teljes egészében érvénytelen, a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény 37. § (1) bekezdése alapján a szerződés érvényessé nyilvánításának nincs helye, kivéve, ha azt a fogyasztó – megfelelő tájékoztatás után – kéri.
2. A Kúria P.VI. ítélkező tanácsa eltérhet a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett Gfv.30.205/2023/2., Gfv.30.206/2023/2., Gfv.30.313/2022/9., Gfv.30.405/2023/5., Pfv.20.955/2020/19., Gfv.30.212/2018/15. számú határozatoktól és az azokkal azonos tartalmú egyéb határozatoktól, amelyek a továbbiakban kötelező erejüként nem hivatkozhatók.

Indokolás

I.

- [1] A Kúria Polgári Kollégiumának P.VI. ítélkező tanácsa (a továbbiakban: indítványozó tanács) a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásával előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő az előtte folyamatban lévő Pfv.20.548/2025. számú (a továbbiakban: indítvány1) és Gfv.30.133/2025. számú ügyben (a továbbiakban: indítvány2) az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) C-630/23. számú ítéletének az értelmezésével kapcsolatban.
- [2] Az indítványozó tanács mindkét indítványában elsődlegesen azt kérte, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa állapítsa meg, hogy a Bíróság C-630/23. számú ítéletében adott jogértelmezésre tekintettel a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett Gfv.30.206/2023/2., Gfv.30.313/2022/9., Gfv.30.205/2023/2., Gfv.30.405/2023/5., Gfv.30.212/2018/15., Pfv.21.658/2019/6., Pfv.21.062/2019/14., Pfv.20.955/2020/19., Gfv.30.057/2021/14., Gfv.30.274/2019/6., Gfv.30.436/2019/10. és Pfv.21.101/2016/5. számú határozatai nem hivatkozhatók kötelező erejű döntésként.
- [3] Másodlagosan mindkét indítványban a Bíróság C-630/23. számú ítéletében adott jogértelmezést követve a Jogegységi Panasz Tanács állásfoglalását kérte abban a jogkérdésben, hogy a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv

- (a továbbiakban: 93/13 irányelv) 6. cikkének (1) bekezdését ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmező Bíróság ítélete alapján lehetséges-e az uniós joggal összhangban álló, nem contra legem jogértelmezéssel levonni a nemzeti jog alapján a deviza alapú fogyasztói szerződések esetén a nem világos és nem átlátható, a szerződés főszoolgáltatásának minősülő árfolyamkockázati tájékoztatás miatt tisztességtelen szerződési kikötés érvénytelensége jogkövetkezményeit, vagy amennyiben az uniós jognak megfelelő – a 93/13 irányelv célkitűzéseivel összhangban álló, nem contra legem – értelmezés nem lehetséges, annak mi a jogkövetkezménye.
- [4] Az indítvány1 alapját képező ügy tényállása szerint a felperesek, valamint az alperes jogelődje, 2010. július 22-én „Kölcsönszerződés kölcsön kiváltására és szabad felhasználásra” megjelölésű euró alapú lakossági fogyasztási kölcsönszerződést kötöttek 16.362.469 forint összegű finanszírozási igény alapján. A kölcsön devizában meghatározott keretösszege a szerződés jóváhagyása időpontjában 58.631,31 euró volt.
- [5] A 2013. április 9-én kötött „Gyűjtőszámla hitelszerződés” és a kölcsönszerződés módosítása alapján a felperesek rögzített euró árfolyamon teljesíthették fennálló fizetési kötelezettségüket.
- [6] A felperesek utolsó alkalommal 2015. szeptember 9-én fizettek törlesztőrészletet.
- [7] Az alperes jogelődje a kölcsönszerződést és a „Gyűjtőszámla hitelszerződést” 2016. június 21-én, közjegyzői okiratba foglaltan egyoldalú nyilatkozatával felmondta. A kölcsönszerződés alapján ekkor fennálló tartozást 16.024.240 forintban határozták meg.
- [8] A felperesek által a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perben az elsőfokú bíróság a 2022. május 28-án jogerős közbenső ítéletében megállapította, hogy a kölcsönszerződés – az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelenségére tekintettel – egészében érvénytelen.
- [9] A felperesek megváltoztatott keresetükben azt kérték, hogy a bíróság a kölcsönszerződés érvénytelenségének jogkövetkezményét levonva a szerződést nyilvánítsa hatályossá, egyben – elsődlegesen – a Bíróság C-520/21. számú ítélete alapján a kölcsönszerződést jellemző árfolyamkockázatra eső adósságszolgálati kötelezettség mellőzésével állapítsa meg, hogy az alperes felé fennálló tartozásuk 9.588.182 forint, miután az érvénytelenség jogkövetkezménye körében sem ügyleti, sem késedelmi kamat, sem pedig egyéb költség vagy díj nem számolható el. E kereseti kérelmük indokolásaként előadták: 16.183.935 forint kölcsönt vettek fel, ebből 6.595.753 forintot fizettek vissza, a tartozásuk tehát a két összeg különbözete.
- [10] Másodlagosan a hatályossá nyilvánítás körében annak megállapítását kérték, hogy az őket terhelő teljes tartozás összege 13.105.182 forint. Számításuk szerint a folyósított kölcsön és a teljes futamidőre évi 5,7%-os mértékű ügyleti kamattal figyelembe vett összegből levonva a havonkénti befizetésüket, legfeljebb 13.105.182 forint tartozásuk áll fenn.
- [11] A felperesek kérték azt is, hogy a bíróság jogossítsa fel őket a megállapított tartozásuk részletekben való megfizetésére.
- [12] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperesek fennálló tartozása 2023. szeptember 26-án 23.961.794 forint, amelyből a tőke 12.995.287 forint, az ügyleti kamat 843.648 forint, míg a késedelmi kamat 10.122.859 forint. A szerződés – jogi érvelése szerint – érvényessé nyilvánítható a teljes futamidőre a szerződéskötés időpontjában rögzített évi 5,7% mértékű ügyleti kamattal számolva.
- [13] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felek által megkötött deviza alapú lakossági fogyasztási kölcsönszerződést a szerződés megkötésének időpontjára visszamenőleges hatállyal érvényessé nyilvánította akként, hogy a felpereseknek a szerződés szerinti fizetési kötelezettsége a szerződést jellemző, az árfolyamkockázatból fakadó többletfizetési kötelezettséget kizárólag a felperesekre terhelő szerződéses kikötés alapján fennálló adósságteher mérték nélkül áll fenn, eszerint e kikötés alapján a többletköltséget kizárólag az alperes köteles viselni.
- [14] Az elsőfokú bíróság a szerződés érvényessé nyilvánítása körében megállapította, hogy a kölcsönszerződés alapján nyújtott kölcsön összege 16.183.935 forint, az ügyleti kamat mértéke évi 5,7%, a teljesítés során irányadó árfolyama 280,13 HUF/EURO. Megállapította, hogy a kölcsönszerződés alapján a felpereseket egyetemlegesen terhelő tartozás összege 2023. szeptember 26-án 23.961.794 forint, amelynek megfizetésére kötelezte őket. A felperesek javára 2024. április 1-jétől a fennálló tartozás megfizetésére 180 havi részletfizetést engedélyezett azzal, hogy bármelyik részlet megfizetésének az elmulasztása esetén az egész tartozás esedékessé válik. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította.
- [15] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta; mellőzte a tartozás összegének megállapítására és a részletfizetés engedélyezésére vonatkozó ítéleti rendelkezést, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [16] A felperesek a jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmükben annak hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak, valamint a Bíróság C-520/21. és C-630/23. számú ítéleteinek megfelelő határozat hozatalát, vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték.

- [17] Az indítvány2 alapját képező ügy tényállása szerint a felperes mint lízingbeadó és az I. rendű alperes mint lízingbevevő között – a II. rendű alperes készfízető kezességvállalása mellett – 2007. június 21-én deviza (CHF) alapú pénzügyi lízingszerződés jött létre személygépkocsi megvásárlása céljából. A felperes a lízingtárgy vételárát a szállítónak megfizette, a gépjárművet az I. rendű alperes birtokba vette. A felperes az alperesek fizetési késedelme miatt 2013. május 7-én azonnali hatállyal felmondta a lízingszerződést. A felperes a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 törvény) szerinti elszámolási kötelezettségének eleget téve az I. rendű alperes javára 334.255 forint, a lízingtárgy megvásárlásához nyújtott finanszírozási összeg folyósítására a vételi, a tartozás törlesztésére pedig az eladási árfolyamból (az árfolyamrésből) és az egyoldalú szerződésmódosítási jogából adódó tisztességtelenül felszámított összeget, továbbá a gépjármű értékesítéséből befolyt 800.000 forintot jóváírta.
- [18] A felperes keresetében – arra az esetre, ha a bíróság az alperesek kifogása alapján a lízingszerződés érvénytelenségét állapítaná meg az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás nem megfelelő tartalma miatt – a szerződésnek a megkötésére visszaható hatályú érvényesség nyilvánítását kérte akként, hogy kötelezze a bíróság az alpereseket egyetemlegesen 1.637.682 forint tőke és késedelmi kamata megfizetésére. Számítása szerint a tőke összegéből 972.960 forint árfolyamváltozás jogcímén terheli az alpereseket.
- [19] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Állították, hogy a szerződés érvénytelen, többek között amiatt, mert abban nem szerepel tájékoztatás árfolyamkockázatról.
- [20] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a perbeli lízingszerződés az árfolyamkockázat tisztességtelensége miatt érvénytelen. Az érvénytelenség jogkövetkezményét – elfogadva a felperes számítását – akként vonta le, hogy az alperesek korlátozott mértékben kötelesek az árfolyamkockázat viselésére. Lényegében azzal az összeggel (veszteséggel) csökkentette a felperes érvényesnek tekintett szerződésre alapított követelését, amelyet az I. rendű alperes egy forint alapú finanszírozással kötött szerződéshez képest ténylegesen elszenvedett.
- [21] Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által elfogadott elszámolási módszer nem ellentétes a magyar és az uniós fogyasztóvédelmi előírásokkal, azzal az érvénytelenségi ok miatt keletkezett érdeksérelem kiküszöbölhető. Kifejtette: a lízingszerződés szerinti szolgáltatás irreverzibilitása kizárja az eredeti állapot helyreállítását.
- [22] Az alperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték.
- [23] Az indítványozó tanács a felülvizsgálati eljárás felfüggesztése mellett a Bíróság előtt C-630/23. szám alatt előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett a 93/13 irányelv 6. cikk (1) bekezdésének a szerződés a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető fordulatának értelmezésére és az árfolyamkockázatot korlátozás nélkül a fogyasztóra telepítő szerződési kikötés tisztességtelensége esetén levonható jogkövetkezmények értelmezésére. A Bíróság 2025. április 30-án hozta meg a felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló ügyre vonatkozó C-630/23. számú ítéletét.
- [24] Az indítványozó tanács az előtte folyamatban lévő eljárásokat a Bszi. 32. § (2) bekezdése értelmében a jogegységi eljárás befejezéséig felfüggesztette.

II.

- [25] A Jogegységi Panasz Tanács elnöke az azonos jogkérdésben indult Jpe.III.60.031/2025. számú ügyet a Jpe IV.60.030/2025. számú ügghöz egyesítette, és az egyesített ügyben a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet 33/B. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján soron kívüli eljárást rendelt el.
- [26] A Jogegységi Panasz Tanács a Jpe.IV.60.030/2025. számon folytatódó, egyesített ügyben a Bszi. 35. §-a alapján úgy döntött, hogy az ügyet a Polgári Kollégium kúriai bírójával tárgyalja.

III.

- [27] A legfőbb ügyész nyilatkozatában a Bíróság C-26/13. számú (Kásler) ügyben hozott döntésének 64. pontjára és az uniós jog alkalmazásának korlátait meghatározó 11/2020. (VI. 3.) AB határozatra (továbbiakban: Abh.) utalva kiemelte, hogy a 2/2019. (III. 5.) AB határozatban már megfogalmazottak szerint az európai uniós jog kötelező ereje nem magától ered, hanem az Alaptörvény E cikkén alapul, és nem írja felül az Alaptörvény R) cikk (1) bekezdését.

Ennek pedig azért van jelentősége, mert az Abh. [58] bekezdésében kijelöli az uniós jogi aktus alkalmazhatóságának alkotmányos kereteit is: „Érvényes és hatályos magyar jogszabály alkalmazhatóságát, illetve alkalmazandóságát – mindenkire kiterjedő hatállyal – az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés a)–c) pontjai szerint – a jogalkotó aktusán kívül – csak az Alkotmánybíróság megsemmisítő döntése szüntetheti meg, a bíróság ilyen tartalmú döntését az Alaptörvény kizárja.”

- [28] A Jogegységi Panasz Tanács határozataira utalva hangsúlyozta, hogy az eltérés szükségessége vizsgálatának alapja az ügyszabványosság fennállása, ezért azt a Gfv.30.206/2023/2., Gfv.30.313/2022/9., Gfv.30.405/2023/5., Gfv.30.212/2018/15. valamint a Gfv.30.274/2019/6. döntések esetén kell vizsgálni. Vitatta az indítványozó az azt a jogértelmezését, hogy generálisan kizárt a szerződés érvényessé vagy hatályossá nyilvánítása, mivel a 93/13 irányelv minimum harmonizációt valósít meg, így nem szabályozza az érvénytelenség levonásának jogkövetkezményeit, annak szabályozása változatlanul tagállami hatáskörben marad. Ez azt jelenti, hogy a tisztességtelen szerződési kikötések esetén alkalmazandó szankciók tekintetében a tagállami anyagi jogi és eljárásjogi szabályok az irányadók (C-705/21, 47. pont; C-472/20, 53. pont; C-126/17, 38. pont). A DH2 törvény 37. § (1) bekezdésének a jogkövetkezményeket meghatározó rendelkezése kizárja az eredeti állapot helyreállítását. Ez a megoldás akkor is contra legem jogértelmezésnek minősül, ha a jogalkotó célját vesszük figyelembe, ugyanis abból éppen az következik, hogy csak a szerződés érvényessé vagy hatályossá nyilvánítását határozta meg jogkövetkezményként. A 6/2019. (III. 20.) AB határozat [46] és [47] bekezdése egyértelműen kimondja, hogy a jogalkotó a DH2 törvény által érintett devizaperek esetében – egyebek mellett – kizárta az eredeti állapot helyreállítására vonatkozó kereseti kérelmet.
- [29] Rámutatott, a Bíróság nem vizsgálta – így nem is zárta ki – a hatályossá nyilvánítást, amely nem eredményezi a nemzeti jog contra legem értelmezését (C-630/23. számú ítélet 87. pont), és megfelel a C-630/23. számú ítéletből következő azon követelménynek, amely szerint olyan, a tagállami jog szerinti jogkövetkezményt kell alkalmazni, amely biztosítja a vállalkozás jogalap nélküli, azaz a fogyasztó kárára alkalmazott tisztességtelen feltétel miatti gazdagodása visszatérítését.
- [30] A Gfv.30.133/2025. számú ügy felperese nyilatkozatában a jogegységi határozat meghozatalának mellőzését kérte. Állította, hogy a Bíróság iránymutatása az uniós jog értelmezése körében nem ad alapot a tagállami szabályozás és a Kúria joggyakorlatának megváltoztatására. A tagállami jogszabályoknak az uniós joggal összhangban való értelmezésének ugyanis vannak korlátjai.
- [31] A Gfv.30.133/2025. számú ügy I-II. rendű alpereseinek jogi képviselője részletesen ismertette és elemezte a 93/13 irányelvet és a Bíróság azt értelmező döntéseit, az Alapjogi Chartát, az uniós jogot, az 1/2003. rendelet tárgyában hozott ítéletet (C-253/23.). Nyilatkozatában részben érintette az indítványokat, de érdemi nyilatkozat helyett kifejtette, hogy a C-630/23. számú ítélet minden deviza alapú kölcsönszerződésre vonatkozik, illetve, hogy a 6/2013. PJE és a 2/2014. PJE hatályon kívül helyezése szükséges.
- [32] A Pfv.20.548/2025. számú ügy alperesének jogi képviselője nyilatkozatában a 6/2019. (III. 20.) AB határozat [45]–[46] bekezdésére hivatkozással vitatta, hogy a DH2 törvény 37. § (1) bekezdése lehetőséget ad az eredeti állapot helyreállítására, annak alkalmazása – a Bíróság által is kizárt – contra legem jogértelmezést eredményezne.

IV.

- [33] A Bíróság joggyakorlata értelmében a nemzeti bíróság által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott határozat a kezdeményező bíróságra kötelező (C-173/09. számú Elchinov ügyben 2010. október 5-én hozott ítélet 29. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) és a döntést az indokolás fényében kell értelmeznie (1/77. számú Bosch ügyben 1977. július 14-én hozott ítélet 2. pont).
- [34] A Bíróság az EUMSZ 267. cikke szerint kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban hozott C-630/23. számú ítéletében az alábbiak szerint válaszolta meg az indítványozó tanács deviza alapú lízingszerződés árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezésének tisztességtelensége miatti érvénytelenség jogkövetkezményére vonatkozó kérdéseit.
- [35] A Bíróság ítéletének rendelkező része a devizában nyilvántartott lízingszerződés árfolyamkockázatát a fogyasztóra hárító kikötés tisztességtelensége miatti érvénytelen szerződés jogkövetkezménye tekintetében két követelményt ír elő. Az első követelmény alapján a nemzeti bíróságoknak azon jogi és ténybeli állapotot kell helyreállítaniuk, amelyben a fogyasztó ugyanazon szerződés hiányában lett volna. A második követelmény értelmében nem lehet olyan jogkövetkezményt választani, amely a fogyasztót kizárólag a tisztességtelen kikötés hátrányos hatása alól mentesíti, miközben e szerződés többi elemének érvényessége és kötelező jellege fennmarad.

- [36] A Bíróság ítéletének indokolásában visszautalt a C-520/21. számú Bank M. SA ügyben 2023. június 15-én hozott ítéletében kifejtett jogértelmezésére és a szerződés teljes érvénytelensége esetén nem tett különbséget a deviza alapú hitel- és lízingszerződések között (C-630/23. számú ügyben hozott ítélet 74–79. pont).
- [37] A Bíróság ítéletének indokolásából kitűnően kizárólag az uniós jog alapján jogkövetkezmény levonására nem kerülhet sor, a 93/13 irányelv és a Bíróság irányadó joggyakorlata nem hozott létre a nemzeti jogokhoz képest önálló, sui generis jogintézményt. A Bíróság ítélete rendelkező részében meghatározott két feltételt tehát a nemzeti szabályozásnak és az azt értelmező nemzeti bírósági gyakorlatnak kell meghatároznia.
- [38] A Bíróság nem vizsgálta – erre vonatkozó kérdés hiányában nem is vizsgálhatta – az árfolyamrés tisztességtelenségének lehetséges jogkövetkezményeit, ezért ebből az ítéletből nem vonható le okszerű és általánosítható következtetés a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések árfolyamréssel kapcsolatos rendelkezésének tisztességtelen jellege miatti érvénytelenségére (C-630/23. számú ügyben hozott ítélet 40. pont).
- [39] A Bíróság ítélete nem minősítette uniós jogba ütközőnek az érvénytelenség jogkövetkezményének a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződésekre alkalmazandó DH2 törvény 37. § (1) bekezdése szerinti különös szabályát, amely szerint az ilyen típusú perekben eredeti állapot helyreállítása nem kérhető. Rámutatott, hogy az olyan tartalmú nemzeti szabályozás (és annak alkalmazása) ütközik a 93/13 irányelv 6. cikk (1) bekezdésébe és 7. cikk (1) bekezdésébe, amely akként „orvosolja” a tisztességtelen szerződéses rendelkezés miatt érvénytelen szerződést, hogy a fogyasztót kizárólag a tisztességtelen kikötés hátrányos hatásai alól mentesíti, miközben a szerződés többi elemének érvényessége és kötelező jellege fennmarad (C-630/23. számú ügyben hozott ítélet rendelkező része).
- [40] Ezt támasztja alá – az ítélet indokolása szerint – a Bíróság C-118/17. számú Dunai ügyben 2019. március 14-én hozott ítélete rendelkező részének 1. pontja is, amely szerint az a nemzeti szabályozás ellentétes a 93/13 irányelv 6. cikk (1) bekezdésével, amely szabályozás nem teszi lehetővé a nemzeti bíróság számára az árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezések tisztességtelen jellege miatt a szerződés megsemmisítését (érvénytelenségének megállapítását). A DH2 törvény 37. §-a – mutatott rá – ilyen korlátozást nem tartalmaz, kizárólag az érvénytelen szerződés (megsemmisített szerződés) jogkövetkezményeit szabályozza. Érvelése szerint a C-483/16. számú Sziber ügyben 2018. május 31-én hozott ítélete rendelkező részében a Bíróság kifejezetten a DH2 törvény 37. §-át vizsgálva jutott arra a következtetésre, hogy az nem ellentétes a 93/13 irányelv 7. cikkével, amennyiben annak alkalmazása lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen feltételek hiányában lett volna.
- [41] A Bíróság hivatkozott arra is, hogy más ítéleteiben sem határozta meg az érvénytelenség jogkövetkezményeit, de a jogi és ténybeli helyzet helyreállítása körében meghatározta a szerződéses felek közötti elszámolás módját (a C-520/21. számú ügyben a deviza alapú kölcsön-, a C-630/23. számú ügyben a deviza alapú lízingszerződés). Érvelése szerint mindkét ítéletben közös, hogy a Bíróság a 93/13 irányelv 7. cikk (1) bekezdése szerinti cél – visszatartani a szolgáltatókat a tisztességtelen feltételek alkalmazásától – megvalósítását írta elő a nemzeti bíróságok számára. Ennek a célkitűzésnek a Bíróság szerint a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés esetén az az elszámolás felel meg, amelynek eredményeként a fogyasztó a megfizetett havi törlesztőrészeket, a szerződés teljesítése címén fizetett költségeket és ezek után – a felszólítástól számított – törvényes mértékű késedelmi kamatokat kapja vissza, a hitelintézet pedig kizárólag a folyósított tőkeösszeg visszatérítését és annak a fizetési felszólítástól számított törvényes mértékű késedelmi kamatát kérheti (C-520/21. számú ügyben hozott ítélet rendelkező része).
- [42] További érvelése szerint a deviza alapú fogyasztói lízingszerződés esetén a fogyasztó a szerződés teljesítése címén megfizetett havi törlesztőrészeket (lízingdíjak) és költségek visszatérítését, valamint a felszólítástól számított törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetését kérheti. A hitelintézet a lízingszerződés teljesítése címén a fogyasztó rendelkezésére bocsátott lízingtárgy visszaszolgáltatását, annak hiányában az annak megfelelő érték visszafizetését és ez utóbbi esetben a felszólítástól számított törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetését kérheti (C-630/23. számú ügyben hozott ítélet 78–79. pontok, C-520/21. számú ügyben hozott ítélet 76. és 78. pont).
- [43] Kimondta, hogy a nemzeti bíróságoknak mindezekre figyelemmel a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezései tisztességtelensége esetén – a fogyasztó e tekintetben kinyilvánított eltérő szándéka hiányában – a szerződéskötés előtti ténybeli és jogi állapotot kell helyreállítaniuk, a nemzeti joguk szerinti jogkövetkezmények közül annak alkalmazásával, amely lehetővé teszi, hogy a felek közötti elszámolás a 93/13 irányelv 7. cikk (1) bekezdése szerinti céljának megfelelően, a Bíróság hivatkozott ítéleteiben részletezett tartalommal teljesüljön.
- [44] A fentebb kifejtettekre figyelemmel a Jogegységi Panasz Tanács a deviza alapú hitel-, kölcsön- és lízingszerződések (a továbbiakban: deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések) árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezése

tisztességtelensége miatti érvénytelensége jogkövetkezményének vonatkozásában csak olyan jogértelmezést adhat, amelynek eredménye megfelel a Bíróság C-630/23. számú ügyben hozott ítélet rendelkező részének és jogértelmezésének.

V.

- [45] A Jogegységi Panasz Tanács az indítványokban meghatározott jogkérdés megválaszolásához áttekintette a nemzeti jognak a C-630/23. számú ítélettel érintett deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések teljes érvénytelensége esetén alkalmazandó rendelkezéseit.
- [46] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján a 2014. március 15-e előtt létrejött kötelekre még alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 237. §-a az érvénytelen szerződés teljesítése folytán keletkezett helyzet jogi rendezésére három lehetőséget kínált: a szerződéskötés előtt fennállott helyzet visszaállítását [rég Ptk. 237. § (1) bekezdés], a szerződés érvényessé nyilvánítását és a szerződés hatályossá nyilvánítását [rég Ptk. 237. § (2) bekezdés].
- [47] A szerződés érvényessé nyilvánítása esetén a szerződéses kötelelem – a bíróság ítéletében meghatározott tartalommal – a felek között érvényes és hatályos marad, míg a szerződés határozathozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánítása [rég Ptk. 237. § (2) bekezdés] vagy a szerződéskötést megelőzően fennállott állapot visszaállítása [rég Ptk. 237. § (1) bekezdés] esetén a szerződésből fakadó minden jogkövetkezményt fel kell számolni. Már a Legfelsőbb Bíróság utalt ezért arra, hogy a szerződés hatályossá nyilvánítása lényegében az eredeti állapot értékbeli helyreállításával azonosítható [1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolás].
- [48] Az érvénytelen szerződés teljesítése folytán keletkezett helyzet rendezése iránti igény egységes anyagi jogi igény, ezért a következetes joggyakorlat szerint a bíróság a fél által kért jogkövetkezmény helyett az érvénytelenség más jogkövetkezményét is alkalmazhatja, nem alkalmazhat azonban olyan megoldást, amely ellen valamennyi fél tiltakozik [1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 7. pont; Pfv.21.224/2011/11., Gfv.30.245/2020/13., Indokolás [55]]. Ugyanakkor az alkalmazható jogkövetkezmények köre az adott tényállásból, a szerződés tárgyából vagy az érvénytelenségi ok jellegéből adódóan szűkebb lehet [1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 7. pontjához fűzött indokolás]. A Bíróság ítéletének 69. pontja alapján az alkalmazható jogkövetkezmények korláta a fogyasztó nyilatkozata.
- [49] A DH2 törvény az eredeti állapot helyreállítását kizárta [DH2 törvény 37. § (1) bekezdés], a törvény hatálya alá tartozó szerződések tekintetében a szerződés érvénytelenségének vagy a szerződés egyes rendelkezései érvénytelenségének (a továbbiakban: részleges érvénytelenség) megállapítását az érvénytelenség okától függetlenül a bíróságtól a fél csak az érvénytelenség jogkövetkezményeinek – a szerződés érvényessé vagy a határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánításának – alkalmazására is kiterjedően kérheti.
- [50] A szerződés elsődleges tárgyát meghatározó, a régi Ptk. 209. §-a alapján tisztességtelen feltétel miatt teljes egészében érvénytelen szerződések esetén viszont az érvényessé nyilvánítás lehetősége a Bíróság C-630/23. számú ítélete indokolásának 64–66. pontjaiban kifejtett indokra tekintettel – a fogyasztó erre irányuló megfelelő tájékoztatás ellenére fenntartott kérelme hiányában – kizárt, minthogy az érvényessé nyilvánítás feltételezné a szerződés módosítását.
- [51] A Jogegységi Panasz Tanács a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a DH2 törvény 37. § (1) bekezdésében megjelölt másik jogkövetkezmény, a szerződés hatályossá nyilvánítása keretében megvalósítható-e olyan tartalmú rendezés, amelyet a Bíróság a C-630/23. számú ítéletében és az abban hivatkozott joggyakorlatában az uniós joggal összhangban állónak minősített, azaz „a fogyasztóknak ... jogosultnak kell lenniük a hitelintézettől legalább az e szerződés teljesítése címén megfizetett havi törlesztőrészeket és költségek visszatérítését, valamint a felszólítástól számított törvényes késedelmi kamatok megfizetését követelni” (az ítélet indokolásának 77. pontja), míg a pénzügyi intézmény „nem lehet jogosult arra, hogy a fogyasztóktól a lízingszerződés teljesítése címén a rendelkezésükre bocsátott vagyontárgy visszaszolgáltatásán vagy az annak megfelelő érték visszafizetésén, valamint adott esetben késedelmi kamatok megfizetésén túlmenő ellentételezést követeljen” (az ítélet indokolásának 79. pontja, a 2025. július 8-ai kijavító végzés szövegváltozata szerint és a C-520/21. számú ügyben hozott ítélet 76. pontja).
- [52] A régi Ptk. 237. § (2) bekezdése a hatályossá nyilvánítás tartalmát nem határozza meg, csupán annyit ír elő, hogy a bíróságnak a szerződés ítélethozatalig terjedő hatályossá nyilvánítása esetén „rendelkezni kell az esetleg ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás visszatérítéséről.” A hatályossá nyilvánítás konkrét tartalmát

- az ügy egyedi körülményei alapján – mindig a bíróság határozza meg, az adott tényállás függvényében (Pfv.21.969/2012/6.).
- [53] A régi Ptk. 237. § (2) bekezdése mellett a DH2 törvény sem határozza meg a hatályossá nyilvánítás pontos tartalmát. A Kúria legutóbb az 1/2025. Jogegységi határozatban értelmezte a régi Ptk. 237. § (2) bekezdésének a szerződés hatályossá nyilvánításáról szóló rendelkezését. Kimondta többek között, hogy a hatályossá nyilvánítás rendeltetése, hogy az érvénytelennek bizonyult szerződésben vállalt szolgáltatások eredeti, illetve utólagos irreverzibilitása esetében a jövőre nézve rendezze a felek kapcsolatát úgy, hogy tudomásul veszi a bekövetkezett tényhelyzetet, az addigi vagyonomozgásokat, megteremti az addigi teljesítések jogalapját, és azokra figyelemmel rendelkezik az esetlegesen részben vagy egészben ellenszolgáltatás nélkül álló szolgáltatás ellenértékének az elszámolásáról. Az e kötelelemhez fűződő joghatások azonban nem azonosak az érvényes szerződés joghatásaival. A szerződés hatályossá nyilvánítása ugyanis nem eredményezhet olyan helyzetet, mint amilyen a szerződés érvényessége esetén állna fenn {Indokolás [39]}. A hatályossá nyilvánítás valamennyi szerződéstípusra irányadó fenti általános érvényű megfogalmazása mellett a Kúria a DH2 törvény 37. § (1) bekezdésének alkalmazása körében azonban még nem értelmezte ennek a jogkövetkezménynek a tartalmát a 93/13 irányelvben előírt szempontrendszer alapján, ezért vizsgálni kell a 93/13 irányelv rendelkezéseivel összhangban álló alkalmazhatóságot: hatályossá nyilvánítható-e a teljesen érvénytelen szerződés azzal a speciális tartalommal, amelyet a Bíróság C-630/23. számú ítélete indokolásának 76–79. pontjában meghatározott.
- [54] A Jogegységi Panasz Tanács megítélése szerint a Bíróság okfejtésével párhuzamba állíthatók a hatályossá nyilvánítás szabályai, egymást nem zárják ki. Egyfelől, mert a hatályossá nyilvánításnak is az a célja, hogy a felek jogviszonyát felszámolja és az esetlegesen részben vagy egészben ellenszolgáltatás nélkül álló szolgáltatás ellenértékét elszámolja, ami megegyezik a C-630/23. számú ítéletben megjelölt céllal; másfelől a hatályossá nyilvánítás az a jogkövetkezmény, amely – bár eredetileg irreverzibilis szolgáltatásokra modellezték [1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolás] – a régi Ptk. gyakorlatában bármely szerződéstípus esetén alkalmazható volt, adott esetben nemcsak az utólagosan irreverzibilissé vált szolgáltatások, de a reverzibilis szolgáltatások sorsának rendezésére is (vö. 1/2005. PJE; Pfv.20.804/2019/7.).
- [55] A bírói gyakorlatban mindvégig következetesen érvényesült az a jogértelmezés, amely szerint a bíróság a hatályossá nyilvánítás keretében „nem biztosíthat olyan joghatásokat a szerződésnek, mintha az érvényes volna. A szerződés hatályossá nyilvánítása nem eredményezhet olyan helyzetet, mint amilyen a szerződés érvényessé nyilvánítása esetén keletkezne. A hatályossá nyilvánítás alkalmazásával a bíróság nem kényszerítheti ki az érvénytelen szerződés teljesítését” [1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 6. pontjához fűzött indokolás; Pfv.20.964/2014/5., Pfv.21.101/2016/5.].
- [56] Ez a jogértelmezés a Legfelsőbb Bíróság által kialakított gyakorlaton alapult, amely sokáig következetesen és kifejezetten elzárkózott a szerződésben kikötött ellenszolgáltatás alapulvételével történő elszámolástól (Pt.örv.20.050/1977., Pt.örv.20.303/1977., Pt.örv.20.249/1978., Pf.21.105/1984., Pf.20.680/1993., Gf.32.539/1992.). Bár a Kúria hangsúlyozta, hogy „a hatályossá nyilvánítás esetében általánosságban nem követelmény, hogy a bíróság a felek szolgáltatásainak értékegyensúlyát utólagosan vizsgálja, megteremtse. Kizárólag arról kell rendelkezni, hogy abban az esetben, ha az egyik fél a szolgáltatását már nyújtotta, a másik fél azonban még nem teljesítette a saját szolgáltatását, az megtörténjen” (Pfv.21.969/2012/6.), mégis „abból kellett kiindulni, hogy egyik fél sem kerülhet a másikkal szemben aránytalanul kedvezőbb, illetve méltánytalanul súlyosabb vagyoni helyzetbe, vagyis egyik fél részéről sem következhet be jogalap nélküli gazdagodás. Főszabály szerint ez az eredetileg fennállt értékegyensúly fenntartásával kerülhető el” (Pfv.21.530/2017/12.). Meg kell jegyezni, hogy ez a szempont – a felek egyike se gazdagodjék jogalap nélkül – az eredeti állapot helyreállítása körében is érvényesítendő elv (1/2005. PJE; Pfv.20.804/2019/7.).
- [57] A Jogegységi Panasz Tanács hangsúlyozza: a hatályossá nyilvánításnak és az eredeti állapot helyreállításának egyaránt az a célja, hogy a feleket – ténylegesen vagy értékben – olyan helyzetbe hozza, mintha a szerződést meg sem kötötték volna. E két érvénytelenségi jogkövetkezmény joggyakorlatban kialakult szabályai e céllal magyarázhatók: a bíróság azért nem engedheti meg egyik vagy másik fél jogalap nélküli gazdagodását, az értékviszonyok eltolódását, mert ez által a szerződő felek jobb vagy rosszabb helyzetbe kerülnek, mintha a szerződést meg sem kötötték volna. Az eredetileg fennállt értékegyensúly fenntartásának elve azokban az esetekben nem érvényesült, amelyekben a szerződés érvénytelenségének oka az a tény, hogy valamelyik fél javára és a másik fél terhére aránytalan előny mutatkozik (Pfv.21.530/2017/12.). A Bíróság joggyakorlata szerint viszont önmagában a gazdagodás elvonása nem jelent megfelelő visszatartó erőt (vö. C-630/23. számú ítélet, Indokolás 76. pont), ezért az elszámolás körében a pénzügyi intézmény az általa nyújtott szolgáltatás után semmilyen ellenszolgáltatásra nem tarthat igényt.

- [58] A Jogegységi Panasz Tanács megítélése szerint a Bíróság által megfogalmazott szankciós követelmény a magyar jogkövetkezményi rendszerbe beilleszthető. A hatályossá nyilvánítással – összevetve az érvényessé nyilvánítással – a bíróság nem módosítja a szerződést (az nem válik érvényessé, a bíróság nem „orvosolja” az érvénytelenségi okot). A szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményei közül a hatályossá nyilvánítás alkalmazása számos dogmatikai ellentmondást felold. Ezek az ellentmondások egyrészt abból adódnak, hogy az újabb bírói gyakorlat az eredeti állapot helyreállítása körében a szolgáltatások természetbeni visszaszolgáltatását követeli meg [1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 3. pont; Gfv.30.125/2012/13.], ami valójában csak dologszolgáltatásoknál merülhet fel; másrészt abból, hogy a pénzügyi intézmény sok esetben nem a fogyasztó kezeihez teljesít, hanem az ő javára, harmadik személy (tipikusan: az eladó vagy a szolgáltató) kezeihez, így a fogyasztó számára teljesített szolgáltatás valójában egy tartozás kiegyenlítéséből eredő gazdagodás. Mindezért – a jelzett dogmatikai problémákra tekintettel – az adott esetben az eredeti állapot helyreállítása akkor sem lenne célszerű [vö. 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 6. pont], ha az eredeti állapot helyreállítását a DH2 törvény 37. § (1) bekezdése nem zárna ki.
- [59] A teljes egészében érvénytelen deviza alapú szerződéseknél a hatályossá nyilvánítás olyan marasztalásnak felel meg, amely szerint a fogyasztó a pénzügyi lízingszerződés esetén köteles a pénzügyi intézménynek visszaadni a lízingtárgyat, annak hiányában megfizetni a helyébe lépő értéket és a felszólítástól annak törvényes mértékű késedelmi kamatait (régi Ptk. 301. §), kölcsönszerződés esetén visszatéríteni a ténylegesen folyósított kölcsönösszeget és a felszólítástól kezdve annak törvényes mértékű késedelmi kamatát (régi Ptk. 301. §), míg a pénzügyi intézmény mindkét esetben köteles a fogyasztónak visszatéríteni az érvénytelen szerződés alapján neki bármilyen jogcímen megfizetett összegeket és a felszólítástól annak törvényes mértékű késedelmi kamatait (régi Ptk. 301. §).
- [60] A hatályossá nyilvánítás tartalma a teljes egészében érvénytelen deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések esetén tehát – az 1/2005. PJE határozatban alkalmazott megoldáshoz hasonlóan – az, hogy az érvénytelen szerződés alapján megszerzett értéket a fogyasztó mindaddig megtarthatja, míg a felek jogviszonyát rendező elszámolásra sor nem kerül. A Bíróság által meghatározott tartalmú elszámolás megfeleltethető a DH2 törvény 37. § (1) bekezdése alapján alkalmazott hatályossá nyilvánítás körében annak a jogszabályi követelménynek, hogy a Bíróság ítélete alapján a pénzügyi intézmény véglegesen nem tarthat meg a szerződés alapján semmilyen ellenszolgáltatást, így a pénzügyi intézmény valamennyi szolgáltatása ellenszolgáltatás nélkülivé válik. Ami a használat ellenértékének kérdését illeti (amelynek felszámítását a Bíróság ítélete kizárja), a hatályossá nyilvánítás jogkövetkezmény alkalmazása arra is választ ad, mert „a szerződés hatályának fennállása alatt a dolog rendeltetésszerű használata a feleket saját jogukon illeti meg. Ebből következően a felek az átvett pénzügyi összeg után kamat, a dolog birtoklásáért pedig használati díj fizetésére általában nem kötelezhetők” (1/2005. PJE, Indokolás III.3. pont).
- [61] A fentiekre tekintettel a Bíróság ítéletében meghatározott rendezés a hatályossá nyilvánítás keretei között biztosítható. Ebből fakadóan fel sem merülhet az, hogy a DH2 törvény 37. §-a az uniós jogba ütköző módon korlátozná a fogyasztó jogait és ezért annak alkalmazását mellőzni kellene, vagy a Bíróság által meghatározott szempontrendszernek csak a nemzeti jog contra legem értelmezése felelne meg.
- [62] A Jogegységi Panasz Tanács rámutat arra, hogy a DH2 törvény 37. §-a a törvény hatálya alá tartozó szerződések tekintetében általános jelleggel alkalmazható, függetlenül attól, hogy mi a szerződés érvénytelenségének az oka. A Bíróság a C-630/23. számú ügyben viszont a 93/13 irányelv 6. és 7. cikkét értelmezte. Mindezért az ítéletében foglalt megállapítások kizárólag abban az esetben alkalmazhatók, ha a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés teljesen érvénytelen, és ennek oka az, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatban a régi Ptk. 209. §-a szerint olyan tisztességtelen szerződési kikötést tartalmaz, amelynek folytán az egész szerződés megdőlt. Ha tehát a szerződés más okból minősül teljesen érvénytelennek, a DH2 törvény 37. §-ának értelmezése és alkalmazása során a Bíróság C-630/23. számú ítéletében foglalt követelmények értelemszerűen nem relevánsak.
- [63] A Jogegységi Panasz Tanács azonban abból kiindulva, hogy a fogyasztó jogosult a fogyasztóra vonatkozó speciális szabályokból fakadó védelemről lemondani, a 93/13 irányelvben rögzített minimum-harmonizáció elvére is tekintettel nem látja akadályát annak, hogy a fogyasztó – megfelelő tájékoztatást követően – a Bíróság ítélete alapján fentebb meghatározott jogkövetkezmény helyett az érvénytelenségi ok kiküszöbölésével a szerződés érvényessé nyilvánítását kérje. Ebben az esetben a bíróságnak lehetősége van a szerződés érvényessé nyilvánítására is. A fogyasztó e tekintetben kinyilvánított szándéka figyelembevételéhez elengedhetetlen, hogy azt szabad és tájékozott beleegyezés eredményeként tette, amelyet a nemzeti bíróságnak vizsgálnia kell (C-452/18. számú ügyben hozott ítélet, rendelkező rész 1. pont). A Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a hatékony fogyasztóvédelemhez való jog magában foglalja a jogok gyakorlásáról való lemondás lehetőségét is, aminek következtében adott esetben figyelembe kell venni a fogyasztó által kifejezett szándékot, ha a fogyasztó, bár tudatában van a tisztességtelen kikötés nem kötelező jellegének, mégis kijelenti, hogy ellenzi a kikötés figyelmen

kívül hagyását, és így szabad és tájékozott beleegyezését adja a szóban forgó kikötéshez (lásd ebben az értelemben: C-452/18. számú Ibercaja Banco ügyben 2020. június 9-én hozott ítélet 25. pont és az ott hivatkozott C-381/14. és C-385/14. számú Sales Sinués és Drame Ba ügyben 2016. április 14-én hozott ítélet 25. pont).

- [64] A Bíróság ennek körében azt is kimondta, hogy a 93/13 irányelv nem megy el odáig, hogy kötelezővé tegye a szállítók vagy eladók általi tisztességtelen feltételek alkalmazásával szembeni védelmi rendszert, amelyet a fogyasztók érdekében vezetett be. Ennek megfelelően, ha a fogyasztó inkább nem hivatkozik rá, e védelmi rendszer nem alkalmazandó (C-260/18. számú Dziubak ügyben 2019. október 3-án hozott ítélet 54. pont). A nemzeti bíróság feladata, hogy adott esetben figyelembe vegye a fogyasztó által kifejezett szándékot, ha a fogyasztó, bár tudatában van egy tisztességtelen kikötés nem kötelező jellegének, mégis kijelenti, hogy ellenzi a kikötés figyelmen kívül hagyását.
- [65] Amennyiben viszont a fogyasztó nem kéri az érvénytelen deviza alapú kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítását, a bíróság az érvénytelen szerződést a DH2 törvény 37. § (1) bekezdése alapján azzal nyilvánítja hatályossá, hogy a fogyasztó pénzügyi lízingszerződés esetén köteles a pénzügyi intézménynek visszaadni a lízingtárgyat, annak hiányában megfizetni a helyébe lépő értéket és a felszólítástól kezdve annak törvényes mértékű késedelmi kamatait, kölcsönszerződés esetén visszatéríteni a ténylegesen folyósított kölcsönösszeget és a felszólítástól kezdve annak törvényes mértékű késedelmi kamatait, míg a pénzügyi intézmény köteles a fogyasztónak mindkét esetben visszatéríteni az érvénytelen szerződés alapján neki bármilyen jogcímen megfizetett összegeket és a felszólítástól kezdve annak törvényes mértékű késedelmi kamatait.

VI.

- [66] A Jogegységi Panasz Tanács a kifejtetteket szem előtt tartva az indítványban megjelölt közzétett határozatokkal összefüggésben a következőkre mutat rá. Az V. pontban a DH2 törvény 37. § (1) bekezdésének az értelmezése alapján az indítvány1 és indítvány2-ben megjelölt határozatok közül kizárólag azok a közzétett kúriai határozatok nem alkalmazhatók, amelyek az érvényessé nyilvánítás mint elsődleges jogkövetkezmény tárgyában adnak iránymutatást a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések teljes érvénytelensége esetén. Ugyanakkor a Jogegységi Panasz Tanács azt a jogkérdést, hogy ilyen szerződések esetén lehetséges-e az eredeti állapot helyreállítása – a DH2 törvény ezt a jogkövetkezményt kizáró rendelkezése miatt – nem vizsgálta, az indítványok alapját képező felülvizsgálati eljárások ugyanis ezt a jogkérdést nem érintik. Ezért mellőzte az indítványokban megjelölt, az eredeti állapot helyreállítását kizáró precedens határozatok további alkalmazhatatlanságának vizsgálatát.
- [67] Az indítványokban megjelölt azok a határozatok viszont, amelyekben a Kúria a deviza alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdésekről szóló 6/2013. PJE 4. pontjára utalva úgy foglalt állást, hogy a fogyasztó kérelme hiányában is az érvényessé nyilvánítás az elsődleges jogkövetkezmény (Pfv.20.955/2020/19., Gfv.30.212/2018/15.), a továbbiakban a jogegységi határozat 1. pontjában adott kötelező jogértelmezés miatt nem alkalmazhatók. A 6/2013. PJE 4. pontja a fogyasztóval kötött deviza alapú kölcsönszerződés árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezésének tisztességtelen jellege miatt teljes egészében érvénytelen szerződés esetén a továbbiakban e jogegységi határozatban kifejtett jogértelmezéssel alkalmazható.

VII.

- [68] Mindezekre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, 25. §-a, 32. § (1) bekezdés b) pontja, 33. § (1) bekezdés b) pontja, valamint 40. § (1) és (2) bekezdései alapján, a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása érdekében [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés] a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [69] A Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 42. § (1) bekezdése alapján a jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a BHGY-ban, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi. A jogegységi határozat a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától – az indítványozó tanács számára a meghozatalától – kötelező.

Budapest, 2025. július 7.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke az aláírásban akadályozott Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna előadó bíró helyett, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Gimesi Ágnes Zsuzsanna s.k.

bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Nyírőné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró, Dr. Vítál-Eigner Beáta s.k. bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Dr. Cseh Attila s.k. bíró, Dr. Csesznok Judit Anna s.k. bíró, Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró, Dr. Magosi Szilvia s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró, Dr. Parlagi Mátyás s.k. bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke az aláírásban akadályozott Dr. Tánzos Rita bíró helyett, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró, Dr. Varga Edit s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

Dr. Tóth Kincső bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

- [70] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Jpe.IV.60.030/2025. számú egyesített ügyben álláspontom szerint kizárólag az alábbiakról rendelkezhetett volna:
- [71] „A Kúria P.VI. ítélkező tanácsa eltérhet a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett Gfv.30.205/2023/2., Gfv.30.206/2023/2., Gfv.30.313/2022/9., Gfv.30.405/2023/5., Pfv.20.955/2020/19., Gfv.30.212/2018/15. számú határozatoktól és az azokkal azonos tartalmú egyéb határozatoktól, amelyek a továbbiakban kötelező erejüként nem hivatkozhatók.”
- [72] A jogegységi eljárás alapjául szolgáló ügyben – ahogy erre maga a határozat is utal – az indítványozó tanács az EUMSZ 267. cikke szerinti előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett, amely alapján az Európai Unió Bírósága a C-630/23. számú ügyben 2025. április 30-án kihirdetett ítéletével válaszolta meg a deviza alapú lízingszerződés árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezésének tisztességtelensége miatti érvénytelenség jogkövetkezményére vonatkozó kérdéseket.
- [73] Az EUB joggyakorlata értelmében a nemzeti bíróság által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott határozat a kezdeményező bíróságra kötelező (C-173/09. számú Elchinov ügyben 2010. október 5-én hozott ítélet 29. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) és a döntést az indokolás fényében kell értelmeznie (1/77. számú Bosch-ügyben 1977. július 14-én hozott ítélet 2. pont).
- [74] A Bszi. 8. § szerint törvényes bírónak a Kúria P.VI. számú tanácsa és nem a Jogegységi Panasz Tanács minősül, ezért a C-630/23. számú döntés értelmezését elsőként az előzetes döntéshozatali indítvánnyal érintett ügyekben (Gfv.30.133/2025. számú és Pfv.20.548/2025. számú ügyben) az ítélkező tanácsnak és nem a Jogegységi Panasz Tanácsnak kellett volna elvégeznie.
- [75] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa hatáskörét túllépve, a határozat fejrésze szerint is „az Európai Unió Bírósága C-630/23. számú ítéletének értelmezéséről” hozta meg határozatát, holott annyi lett volna a feladata, hogy vizsgálja a Kúria kialakult és közzétett határozataiban kimunkált, a deviza alapú lízingszerződés árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezésének tisztességtelensége miatti érvénytelenség jogkövetkezményére vonatkozó kérdésekkel kapcsolatos korábbi jogértelmezése és a C-630/23. számú ítéletben megfogalmazott követelmények közötti eltérést, s amennyiben úgy ítéli meg, hogy a korábbi jogértelmezés a C-630/23. számú ítéletre figyelemmel nem tartható, és a Kúria referenciahatározataiban foglaltaktól el kell térni, akkor az erre vonatkozó engedélyt az eljáró ítélkező tanácsnak megadja.
- [76] A Kúria jogegységesítésben megnyilvánuló alkotmányos feladata a már meglévő gyakorlat egységesítését jelenti. Amíg az alsóbb fokú bíróságok a felmerült jogkérdésben döntenek és a döntéseik között nincs eltérés a jogszabályok értelmezése és alkalmazása kapcsán, addig a joggyakorlat egységének biztosítása nem indokolja a Kúria eljárását {7/2023. Jogegységi határozat, Indokolás [28]}. Ehhez hasonló a helyzet akkor, ha egy új jogi helyzetben (Kúria tanácsa által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban hozott EUB döntés kapcsán) új jogértelmezést kell kialakítania a Kúria adott ügyben ítélkező tanácsának. Addig, amíg a Kúria másik tanácsa nem akar eltérni az újonnan kialakított jogértelmezéstől, addig nem kell, nem is lehet a Jogegységi Panasz Tanácsnak az adott jogkérdéssel érdemben foglalkoznia. A Bszi. 32. § (1) bekezdésében foglaltakból az következik, hogy jövőben hozandó döntéseket érintően, a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében jogegységi eljárást nem lehet lefolytatni, az csak már meghozott határozatokkal összefüggésben kezdeményezhető {Jpe.IV.60.034/2022/5., Indokolás [11]}. A C-630/23. számú ítélet értelmezésével kapcsolatban ítélkező tanács által meghozott döntés még nincs, ahhoz kapcsolódóan a jövőben követendő gyakorlat elsőként való meghatározására

(mint jogfejlesztésre) jogegységi eljárásban nincs jogszabályi felhatalmazás, így a Határozat 1. pontjában foglalt, bíróságokra kötelező jogértelmezés előírására ebben a jogegységi eljárásban jogszerűen nem kerülhetett volna sor.

Budapest, 2025. július 10.

Dr. Tóth Kincső s.k.

bíró

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

- [77] A Jpe.IV.60.030/2025/17. számú határozat (a továbbiakban: Határozat) értelmében az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) C-630/23. számú ügyben hozott ítéletét követően a nem világos és nem átlátható, a szerződés főszoolgáltatásának minősülő árfolyamkockázati tájékoztatás miatt tisztességtelen szerződési kikötés miatt érvénytelen szerződés jogkövetkezményei a magyar jog [a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 törvény) 37. § (1) bekezdése] szerinti hatályossá nyilvánítás jogkövetkezményének alkalmazásával levonhatók (kivéve, ha a fogyasztó – megfelelő tájékoztatás után – az érvényessé nyilvánítást kéri).

I. A levonható jogkövetkezmény kérdése

- [78] a) A Határozat abból vezeti le e jogkövetkezmény alkalmazhatóságát, hogy a Bíróság a C-630/23. számú ítéletében csak az érvényessé nyilvánítást mint jogkövetkezmény alkalmazását zárta ki. Álláspontom szerint azonban a C-630/23. számú ítélet kizárja a hatályossá nyilvánítást mint jogkövetkezmény alkalmazását is. A Bíróság kimondta, hogy habár a tisztességtelen szerződési feltételek jogkövetkezményeit a tagállami jogoknak kell szabályozni (C-630/23. számú ítélet 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), azonban az uniós joggal összhangban csak olyan alkalmazható, amely lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó a tisztességtelen feltétel hiányában lenne (C-630/23. számú ítélet 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat): a fogyasztó számára biztosítja az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – a fogyasztó kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot (C-630/23. számú ítélet 46. és 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A Bíróság az előterjesztésben szereplő érvényessé nyilvánítást és hatályossá nyilvánítást is elvetette (C-630/23. számú ítélet 67. pont).
- [79] E megállapításnak az a dogmatikai alapja, hogy a Bíróság mindkét jogkövetkezményt olyannak tekintette, amely jogalakítással jár, ez pedig a Bíróság értelmezése szerint az érvénytelen szerződés joghatásainak tiltott elismerését jelentené. A Bíróság részletesen valóban csak a Kúria előzetes döntéshozatali kérdésében megfogalmazott – és a fogyasztók számára számos kedvező joghatással járó – érvényessé nyilvánítás mint jogkövetkezmény levonásának kizártságával foglalkozott, és azt azért nem tartotta az uniós joggal – [jelen esetben a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: 93/13 irányelv) 6. cikkének (1) bekezdésével és 7. cikkének (1) bekezdésével] összhangban állónak, mert azt a bíróság részére tiltott szerződésmódosításnak tekintette (C-630/23. számú ítélet 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az ítélet 49–50. pontjai azonban mind az érvényessé, mind a hatályossá nyilvánításra vonatkoznak, és a Bíróság összegző megállapítása is kiterjed a hatályossá nyilvánításra. A Bíróság megfogalmazásaiból következik, hogy azért kezelte mindkét jogkövetkezményt egyformán, mert a hatályossá nyilvánítás az érvényessé nyilvánításhoz hasonlóan szükségképpen tartalmaz a szerződéshez kötődő joghatás elismerésére vonatkozó elemet. Ez a megállapítás következik a magyar jogi dogmatikából és a Kúria gyakorlatából is.
- [80] A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 237. § (2) bekezdése szerinti hatályossá nyilvánítás jogintézményét a magyar jogdogmatika – a régi Ptk. módosításaira és a régi Ptk.-t értelmező bírói joggyakorlatra is figyelemmel – a 2000-es években akként értelmezte, hogy az olyan esetekben jelent alkalmas eszközt a bíróság számára a felek érvénytelen jogviszonyának a rendezésére, amikor az eredeti állapot nem állítható helyre és a szerződés érvényessé sem tehető, tehát az érvénytelenség egyik elsődleges jogkövetkezménye sem alkalmazható. Lényegét abban fogalmazta meg, hogy ilyen esetekben a bíróság a hatályossá nyilvánítással voltaképpen elismeri a bekövetkezett tényhelyzetet és ex nunc hatállyal a jövőre nézve rendezi a felek jogviszonyát, amennyiben rendelkezik az esetleg ellenszolgáltatás nélkül álló szolgáltatás ellenértékének az elszámolásáról. Erre különösen akkor lehet szükség, ha a szerződés alapján az egyik fél már teljesített, az ellenszolgáltatás

teljesítésére azonban még nem került sor. A pénzbeli megtérítésre akkor kerülhet sor, ha ennek hiányában a fél jogalap nélkül gazdagodna, ami akkor áll fenn, ha a fél a saját szolgáltatását még nem (vagy csak részben) teljesítette, miközben a másik fél már teljesített.

- [81] Ezzel azonosan értelmezte a Legfelsőbb Bíróság az érvénytelenség jogkövetkezményeiről szóló 1/2010. (VI. 28.) PK véleményben is a jogintézményt, amikor kimondta: „Ha a szerződéskötés előtt fennállt helyzet visszaállítása – akár eredeti, akár utólagos irreverzibilitás folytán – nem lehetséges vagy nem célszerű és a szerződés érvényessége sem nyilvánítható, a bíróság a szerződést a határozathozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánítja és rendelkezik az esetleg ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás ellenértékének pénzbeli megtérítéséről.”
- [82] 2012 után a kúriai joggyakorlatban is ekként jelent meg a hatályossá nyilvánítás jogi tartalma, legutóbb az 1/2025. számú jogegységi határozatának [39] bekezdésében írta le azt a Kúria akként, hogy: „A hatályossá nyilvánítás a bíróság jogalakító döntése, amelynek rendeltetése, hogy az érvénytelennek bizonyult szerződésben vállalt szolgáltatások eredeti, illetve utólagos irreverzibilitása esetében a jövőre nézve rendezze a felek kapcsolatát úgy, hogy tudomásul veszi a bekövetkezett tényhelyzetet, az addigi vagyonmozgásokat, megteremti az addigi teljesítések jogalapját, és azokra figyelemmel rendelkezik az esetlegesen részben vagy egészben ellenszolgáltatás nélkül álló szolgáltatás ellenértékének az elszámolásáról. A felek közötti kötelmet ilyenkor a határozathozatalig hatályossá nyilvánított érvénytelen szerződés helyett a konstitutív bírósági döntés hozza létre. Az e kötelekhez fűződő joghatások azonban nem azonosak az érvényes szerződés joghatásaival. A szerződés hatályossá nyilvánítása ugyanis nem eredményezhet olyan helyzetet, mint amilyen a szerződés érvényessége esetén állna fenn.”
- [83] Így habár a régi Ptk. a hatályossá nyilvánítás fogalmát nem definiálja, annak tartalmát a bírói – különösen kúriai – joggyakorlat meghatározta. Eszerint a jogalakítás fogalmi eleme a hatályossá nyilvánításnak, a Bíróság pedig ilyen elemet tartalmazó jogkövetkezmény levonását nem találta az uniós joggal összhangban állónak.
- [84] A fentiekre figyelemmel három lehetséges jogi megoldás kínálkozik: a C-630/23. számú ítélet végrehajtása érdekében nem kizárt jogalkotással megteremteni azt a speciális jogkövetkezményt, amely a Bíróság ítéletében körülírt tartalomnak megfelel. Jogalkotás hiányában szükséges a magyar érvénytelenségi jogkövetkezmények bírói gyakorlattal kitöltött tartalmán módosítani, azaz – amennyiben az lehetséges – jogértelmezéssel olyan nem *contra legem*, de speciális jogkövetkezményt megfogalmazni, amely a Bíróság C-630/23. számú ítéletében pontosan körülírt követelményeket kielégíti. Ezek hiányában a jogsérelmek kárfelelősség szabályainak alkalmazásával orvosolhatók.
- [85] A C-630/23. számú ítéletben leírt tartalmú jogkövetkezmény (ítélet 76–79. pontok) az összhangban értelmezés kötelezettségére tekintettel legpontosabban a jogegységi indítvány szerinti, az eredeti állapot helyreállításának dogmatikai alapjaiból kiinduló speciális „restitúciós igényként” írható le. Miután a Grossmaina-elv (2022. március 10-i Grossmania ítélet, C-177/20, EU:C:2022:175, 42–43. pont) kettős dimenziójú, az egyrészt az elsőbbségi doktrínából levezetett „félretételi kötelezettség” [Simmenthal-elv (1978. március 9-i Simmenthal ítélet, 106/77, EU:C:1978:49, 24. pont)] megerősítése, másrészt az összhangban értelmezés kötelezettségét erősíti meg, ezek közül az indítvány kizárólag az összhangban értelmezés kötelezettségének [Von Colson [1984. április 10-i von Colson és Kamann ítélet 14/83, EU:C:1984:153, (lásd továbbá ebben az értelemben: 2004. október 5-i Pfeiffer és társai ítélet C-397/01–C-403/01, EU:C:2004:584, 118. pont; 2016. április 19-i DI ítélet, C-441/14, EU:C:2016:278, 33. pont). és Marleasing-elv [1990. november 13-i Marleasing ítélet C-106/89, EU:C:1990:395, 8. pont] továbbfejlesztése] alkalmazására tett javaslatot. A félretételi kötelezettséggel kapcsolatos aggályok nem relevánsak, mert a két elv alkalmazásában sorrendiség is szerepel, elsőként az összhangban értelmezés feltételeit kell megvizsgálni, és csak ha ez nem lehetséges (*contra legem* értelmezés lenne), akkor jöhet szóba az elsőbbségi kizárás. Ez utóbbi a konkrét esetben fogalmilag nem merülhet fel, mert az elsőbbség csak olyan jogviszonyokban értelmezhető, ahol a tagállami és az uniós szabály ütközik. Miután a 93/13 irányelv az érvénytelenségi jogkövetkezményeket nem szabályozza, így nincs olyan uniós norma, amely a tagállami joggal ütközhetne, egyebekben pedig az irányelv magánfelek egymás közti horizontális jogviszonyában nem fejthet ki joghatásokat.
- [86] Az összhangban értelmezés elvének segítségével a speciális restitúciós igény – alkotmányossági aggályok nélkül – értelmezhető úgy, hogy az a magyar jogszabályoknak [Ptk. 237. § (1) bekezdése, DH2 törvény 37. § (1) bekezdése] is megfelel, mert lehetővé teszi a fogyasztó azon jogi és ténybeli helyzetének helyreállítását, amelyben az érintett fogyasztó akkor lett volna, ha nem köti meg a szerződést, másrészt ez a jogi rendezés nem veszélyezteti a 93/13 irányelv által elérni kívánt visszatartó hatást. A DH2 törvény 37. § (1) bekezdésének a jogkövetkezményekre utaló, gondolatjelek közötti része tekinthető olyannak, amely más lehetséges jogkövetkezmény levonását nem kizáró taxáció. Ez nem *contra legem* jogértelmezés, a jogalkotó célját figyelembe véve. A DH2 törvény 37. §-ához fűzött jogalkotói indokolás szerint a jogalkotó a törvény hatálya alá tartozó szerződések tekintetében annak lehetőségét kívánta kizárni, hogy a fél a szerződés érvénytelenségének – akár részleges, akár teljes – megállapítását

anélkül kérhesse, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását kérné. [...] A szabályozás célja, hogy az érintett fogyasztói kölcsönszerződéseken alapuló elszámolási viták mielőbbi végleges lezárása megvalósulhasson. Ha ezt a legitím célt szolgálta a szabályozás, az expressis verbis tiltó formula alkalmazásának hiányában, ez lehetőséget teremt a régi Ptk. 237. § (1) bekezdésének olyan, az uniós joggal is összhangban álló értelmezésére, amelyből a Grossmania-elv alkalmazásával – az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelensége miatt érvénytelen fogyasztói szerződések jogkövetkezményeire irányadó speciális tagállami szabályozás hiányában is – levezethető a fogyasztó sajátos, azaz irányelv szövegét és célját, valamint a visszatartó hatás érvényesülését is figyelembe vevő restitúciós (visszakövetelési) igénye, amely jogot keletkeztet arra, hogy visszatérítsék számára az érintett eladó vagy szolgáltató által az ilyen kikötések alapján jogalap nélkül megszerzett előnyöket. Egy ilyen új tartalmú jogértelmezés szükségessé teszi a korábbi joggyakorlat megváltoztatását, azonban ez összhangban áll a Bíróság C-630/23. számú ítéletének 88–89. pontjával.

- [87] b) Amennyiben a C-630/23. számú ítéletben leírt tartalmú jogkövetkezményt jogértelmezéssel a hatályossá nyilvánítás dogmatikai alapjain keresztül töltjük meg tartalommal, úgy a Határozat szerinti jogértelmezést szükséges kiegészíteni azzal, hogy egyrészt csak kizárólag a 93/13 irányelv és a DH törvények hatálya alá eső jogviszonyokra alkalmazandó ez a jogértelmezés, másrészt ez a jogkövetkezmény „speciális hatályossá nyilvánítás”.
- [88] A speciális hatályossá nyilvánítás olyan tartalommal valósulhat meg, amely nem tartalmaz semmilyen jogalakítási elemet, azaz kizárólag elszámolásra használjuk: a vagyonomozgásokat kölcsönösen visszatérítettjük, és a felszólítástól tesszük lehetővé a kamatfizetési kötelezettséget, továbbá a használathoz fűződő ellentételezés – a Bíróság által leírt szankciós hatás biztosíthatósága érdekében – mindenképpen kizárt. Egy ilyen tartalmú továbbkorlátozás mindenképpen szükséges, ugyanis az 1/2025. JEH alapjául szolgáló ügy e tekintetben azonos tényállásából [3] – az árfolyamkockázatról szóló tisztességtelen tájékoztatás miatti érvénytelenség –, a JEH több pontján, de különösen a [36] bekezdésében expressis verbis is megjelenő DH2 törvény 37. § (1) bekezdésének említéséből az következik, hogy a Kúria a DH2 törvényben megjelenő (és a jogvitában releváns) hatályossá nyilvánítást értelmezte akként, hogy az ítélethozatalig az érvénytelen szerződés alapján megtörtént vagyonomozgások jogalapját a bíróság ítélete konstituálja. Ezzel az érvénytelen szerződéshez, annak kikötéséhez a konstitutív aktus joghatást kapcsol, ez pedig ütközik a 93/13 irányelv 6. cikk (1) és 7. cikk (1) bekezdésével, hiszen fogalmilag az érvénytelen szerződés figyelembe vételével rendelkezik a bíróság a még tartozatlan szolgáltatásokról, ha pedig nem vagy korrigáltan veszi figyelembe a vagyonomozgások rendezése során – a tartozatlanság (túlfizetés) megítélése szempontjából – az érvénytelen elemet, akkor pedig tartalmilag módosítja a szerződést, ami a Bíróság felfogásával ellentétes. Így ehhez az interpretációhoz képest is szükséges a Grossmania-elv alapján adott jogértelmezéssel szűkíteni az uniós jognak is megfelelő jogkövetkezmény tartalmán.

II. A fogyasztó akaratának kérdése

- [89] A Bíróság C-630/23. számú ítéletéből nem vezethető le a határozat szerinti azon jogértelmezés, hogy a fogyasztó választhat a Bíróság által az uniós joggal összhangban nem álló jogkövetkezményt is. Erre mérlegelési mozgáster hiányában nincs lehetőség, sem a magyar, sem az uniós jog alapján, a megfelelő tájékoztatást (anyagilag jogi pervezetést) követően sem. Annak a kérdése, hogy a fogyasztó milyen jogkövetkezmény levonását kéri az eljáró bíróságtól, kötelező eleme a kereseti kérelmének, azaz annak tartalmát pontosan körül kell írnia. Ahogyan a Kúria 1/2025. JEH határozatának [40] bekezdése megfogalmazza: „A bíróság az érvénytelenség különös jogkövetkezményeit nem alkalmazhatja hivatalból, alkalmazásukra a polgári perben csak a fél erre irányuló kérelme (keresete, viszontkeresete) alapján kerülhet sor. A kereseti kérelemnek az érvénytelenség jogkövetkezményeit illetően konkrétan kell lennie [Pp. 170. § (2) bekezdés a) pont]. Nem elegendő tehát a bíróságtól az eredeti állapot helyreállítását vagy a szerződés érvényessé, illetőleg hatályossá nyilvánítását kérni. A félnek pontosan meg kell jelölnie a kereseti kérelmében, hogy ezt milyen tartalommal kéri a bíróságtól, például hogy mekkora összeg visszafizetését, mely dolog visszaadását igényli, illetve konkrétan hogyan kéri az érvényessé nyilvánítás esetén az érvénytelenség okát kiküszöbölni. A DH2 tv. 37. § (1) bekezdése a törvény hatálya alá tartozó szerződések esetében külön is előírja, hogy ha a fél az érvénytelenség jogkövetkezményének levonását kéri, úgy azt is meg kell jelölnie, hogy a bíróság milyen jogkövetkezményt alkalmazzon. A jogkövetkezmény alkalmazására vonatkozóan a félnek a felek közötti elszámolásra kiterjedő és összességében is megjelölt, határozott kérelmet kell előterjesztenie.”
- [90] A DH2 törvény 37. § (1) bekezdéséhez fűzött jogalkotói indokolás szerint „[a] törvény kizárja a hatálya alá tartozó szerződések tekintetében annak lehetőségét, hogy a fél a szerződés érvénytelenségének – akár részleges, akár teljes – megállapítását anélkül kérhesse, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását

kérné. [...] A szabályozás célja, hogy az érintett fogyasztói kölcsönszerződéseken alapuló elszámolási viták mielőbbi végleges lezárása megvalósulhasson.” Az alapvetően eljárásjogi szabályozás – amelyet már a Bíróság is vizsgált több határozatában és azt a jogalkotó legitim célkitűzésre tekintettel nem tartotta az uniós joggal ellentétesnek – az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezési segéd szabály alkalmazásával az elérni kívánt célkitűzésre is figyelemmel nem értelmezhető olyanként, amely azzal a jogkövetkezéssel jár, hogy ha a bíróság nem a fogyasztó által megjelölt jogkövetkezésmintát látja alkalmazhatónak, az a kereset elutasítását vonja maga után.

- [91] Ettől az alapvetően eljárási kérdéstől ugyanis különbözik a bíróság döntési jogkörére vonatkozó, precedenshatározatban (Kúria Gfv.30.245/2020/13.) is megerősített elv, amely értelmében a bíróság az alkalmazandó érvénytelenségi jogkövetkezésminták körében nincs kötve a fél kereseti, illetve viszontkereseti kérelméhez, hanem az érvénytelenség más jogkövetkezésmintáját is alkalmazhatja, ha a vagyonejtől való elvonás érdekében az mutatkozik célszerűnek. Ennek az eltérésnek – a magyar jog szerint – egy korlátja van: a bíróság nem alkalmazhat olyan jogkövetkezésmintát, amely ellen valamennyi fél tiltakozik. A Bíróság által adott jogértelmezés ez utóbbi joggyakorlat módosítását igényli a fogyasztó kinyilvánított akaratára figyelemmel, azonban nem a Határozat szerinti jogértelmezéssel.
- [92] A Bíróság C-630/23. ítéletének 70. pontja – a Határozat rendelkező részének 1. pontjával és az ahhoz kapcsolódó indokolásban {[63], [64]–[65]} írt értelmezéssel szemben – csak az ítélet 68–73. pontjaival együttesen értelmezhető. A Bíróság az árfolyamkockázattal összefüggő tisztességtelenség és az árfolyamrészre vonatkozó kikötés tisztességtelensége eseteit elemezve tárgyalja a fogyasztó akaratát, oly módon, hogy a magyar szabályozás (DH törvények) miatt a Bíróság által is hangsúlyozottan eltérőnek ítélt jogi helyzetre tekintettel eltérőnek ítélte a tagállami bíróság mozgásterét is az árfolyamkockázat miatti tisztességtelenség és az árfolyamrész miatti érvénytelenség folytán előálló helyzet esetén. Az ítélet 68–73. pontjai együttes értelmezése – és a Bíróság korábbi esetjoga alapján – az a következtetés vonható le, hogy a Bíróság kifejezetten különbséget tesz az érvénytelenség olyan esetei között, ahol az érvénytelen kikötés helyébe be tud lépni, mert létezik, tagállami jogszabályi rendelkezés (pl. a devizavételi/devizaeladási árfolyam helyébe a DH1 törvény szerinti MNB devizaközép árfolyam), vagy a felek (perbeli) megállapodása; és az olyanok között, ahol jogszabályi rendezés (vagy a felek egyezsége) hiányában, erre nem kerülhet sor (pl. árfolyamkockázat). Míg az előbbi esetekben van bírói mérlegelési mozgáster az alkalmazható tagállami jogkövetkezésminták levonhatósága és a fogyasztó kifejezett akaratára figyelembe vehetősége szempontjából, addig az utóbbi esetben ilyen bírói mérlegelési mozgáster hiányában a főszoftáratást érintő tisztességtelen kikötés kiesése hiányában nem teljesíthető szerződés miatt csak az uniós joggal összhangban álló jogkövetkezésmintát alkalmazható, azaz ebben az esetben az érvényesség nyilvánítás a fogyasztó kifejezett kérelmére is kizárt, mert az sértene a 93/13 irányelv 6. cikk (1) és 7. cikk (1) bekezdését (C-630/23. számú ítélet 54–58., 62–63., 67. pontok).
- [93] A C-630/23. számú ítélet szerint tehát a jogkövetkezésminták levonhatósága tekintetében fennálló bírói mérlegelési mozgáster esetén van lehetőség a fogyasztói akarat figyelembevételére. Mérlegelési mozgáster hiányában (esetünkben ez utóbbi áll fenn) a fogyasztó akaratát a bíróság csak annyiban veheti figyelembe, hogy – a bíróságot terhelő tájékoztatási kötelezettség mellett – a Bíróság által az ítélete 76–79. pontjában körülírt tartalmú jogkövetkezésminták levonhatósága esetén a fogyasztónak biztosítja azt a jogot, hogy – amennyiben bármely okból az nem áll érdekében – a kikötés tisztességtelenségére ne hivatkozzon, a jogkövetkezésminták levonását ne kérje. Ez tartalma szerint azt jelenti, hogy a fogyasztó számára annak ismeretében, hogy a tisztességtelen kikötés miatt érvénytelen szerződés esetén milyen uniós jogkövetkezésminták társulhatnak, lehetővé kell tenni, hogy ezt az uniós jog által biztosított fajtájú és tartalmú jogvédelmet ne vegye igénybe.
- [94] A mérlegelési mozgáster keretein belül kizárólag akkor válhat még relevánssá a fogyasztó akaratára, ha a fogyasztó a perben a hitelintézzel közösen a teljes érvénytelenséget okozó tisztességtelen szerződési feltételre és annak jogkövetkezésmintájára vonatkozóan olyan egyezséget kíván és tud kötni, amelyet a bíróság végzéssel jóvá hagyhat. Ebben az esetben ugyanis a felek közös akaratára teremtetheti meg a bíróság mérlegelési jogkörét.
- [95] A C-630/23. számú ítéletében a Bíróság nem tett különbséget a fogyasztóra gyakorolt kedvező vagy kedvezőtlen hatású jogkövetkezésminták között, éppen ellenkezőleg, dogmatikai alapon egyértelműen azt mondta ki, hogy az érvényesség nyilvánítás mint jogkövetkezésminták alkalmazása kizárt. Emiatt a fogyasztó kinyilvánított szándéka nem élvezhet elsőbbséget, mert az az irányelvvel ellentétes eredményre vezetne. Azaz hiába kér a fogyasztó érvényesség nyilvánítását, ha éppen a C-630/23. számú ítélet folytán nem lehetséges ilyen jogkövetkezésmintát alkalmazni, mert azt a Bíróság olyannak minősítette, amely nem teszi lehetővé azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását, amelyben a fogyasztó az érvénytelen szerződés megkötésének hiányában lett volna.
- [96] A fenti következtetések vonhatók le a Bíróság korábbi joggyakorlata alapján is. A C-932/19. számú ügy 50. pontjában a Bíróság magyar előterjesztésre, korábban pedig lengyel ügyekben (2022. szeptember 8-i D.B.P. ítélet,

C-80/21–C-82/21, EU:C:2022:646, 74. pont) egyértelműsítette, a fogyasztó által kifejezett szándék nem élvezhet elsőbbséget az eljáró bíróság önálló jogkörébe tartozó azon kérdés megítélésénél, hogy a releváns nemzeti jogszabályban előírt intézkedések megtétele lehetővé teszi-e azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen kikötés hiányában lett volna. A C-453/10. számú ítélet (2012. március 15-i Pereničová és Perenič ítélet, C-453/10, EU:C:2012:144) 33. pontjában és a C-19/20. számú ítélet (2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341) 57. pontjában a Bíróság azt is kimondta, hogy annak értékelése során, hogy az egy vagy több tisztességtelen feltételt tartalmazó szerződés az említett feltételek kihagyásával is teljesíthető-e, az eljáró bíróság nem támaszkodhat kizárólag arra, hogy az említett szerződés egészének semmissé nyilvánítása a fogyasztó számára esetleg kedvező (C-19/20. 57. pont, C-453/10. 33. pont).

- [97] A Bíróság jogértelmezése szerint a fogyasztó akaratának figyelembevételi kötelezettsége nem a levonható jogkövetkezményekre, hanem a 93/13 irányelvvel létrehozott védelmi rendszer igénybevételére vagy az attól való eltekintésre vonatkozik. A 93/13 irányelv 6. cikk (1) bekezdésének megfelelően a nemzeti bíróságoknak mellőzniük kell a tisztességtelen kikötések alkalmazását annak érdekében, hogy azok ne váltsanak ki kötelező joghatásokat a fogyasztó vonatkozásában, kivéve, ha ezt a fogyasztó ellenzi (2023. december 7-i C-140/22. mBank ítélet, EU:C:2023:965, 55. pont; 2019. március 26-i Abanca Corporación Bancaria és Bankia ítélet, C-70/17 és C-179/17, EU:C:2019:250, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ez utóbbi lehetőség ugyanakkor kizárólag azt jelenti, hogy a fogyasztó számára biztosított, hogy miután a nemzeti bíróság megfelelően tájékoztatta, ne hivatkozzon a szerződési feltétel tisztességtelen és nem kötelező jellegére, és ezáltal szabad és tájékozott hozzájárulását adja a szóban forgó feltételhez (2023. december 7-i C-140/22. mBank ítélet, EU:C:2023:965, 57. pont; továbbá lásd ebben az értelemben: 2019. október 3-i Dziubak ítélet, C-260/18, EU:C:2019:819, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- [98] Mind a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének szövege, mind pedig a gazdasági tevékenységek jogbiztonságára vonatkozó követelmények amellet szólnak, hogy az irányelv 6. cikk (1) bekezdését objektív megközelítéssel kell értelmezni (2023. március 16-i M.B. és társai ítélet, C-6/22, EU:C:2023:216, 35. pont; továbbá lásd ebben az értelemben: 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 56. pont). A 93/13 irányelv által létrehozott fogyasztóvédelmi rendszer azon az elven alapszik, hogy a fogyasztó az eladóhoz vagy szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van mind tárgyalási lehetőségei, mind pedig információs szintje tekintetében, amely helyzet az eladó vagy szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételek elfogadásához vezet, anélkül hogy a fogyasztó befolyásolni tudná ezek tartalmát (2023. március 16-i M.B. és társai ítélet, C-6/22, EU:C:2023:216, 37. pont; 2017. december 7-i Banco Santander ítélet, C-598/15, EU:C:2017:945, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A 93/13 irányelvvel a fogyasztó védelmére létrehozott rendszer ugyanakkor nem alkalmazható, ha a fogyasztó azt ellenzi. Ez utóbbi azt jelenti, miután a nemzeti bíróság megfelelően tájékoztatta, a fogyasztónak joga van szabad és tájékozott hozzájárulást adni a szóban forgó feltételhez (2023. március 16-i M.B. és társai ítélet, C-6/22, EU:C:2023:216, 38. pont; továbbá lásd ebben az értelemben: 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 95. pont).
- [99] Az esetjog alapján a tagállami bíróság tájékoztatási kötelezettsége arra vonatkozik, hogy a fogyasztót tájékoztassa arról, hogy a perben elbírálandó szerződési kikötés tisztességtelensége esetén milyen jogkövetkezményekkel számolhat. Ha a fogyasztó e tájékoztatást követően kéri a szerződési kikötés tisztességtelenségének megállapítását (ami adott esetben a szerződés teljes érvénytelenségéhez vezethet), a tagállami bíróságnak az irányelv célkitűzéseire figyelemmel az uniós joggal összhangban álló jogkövetkezményt kell levonnia.
- [100] Annak érdekében, hogy a fogyasztó szabad és tájékozott hozzájárulását adhassa, a nemzeti bíróságnak a nemzeti eljárási szabályok keretein belül, a méltányosság polgári eljárásokban érvényesülő elvére tekintettel – függetlenül attól, hogy a feleket jogi képviselő képviseli-e – objektíven és kimerítő jelleggel ismertetnie kell a felek számára a tisztességtelen feltétel eltörléséhez fűződő jogkövetkezményeket (2023. március 16-i M.B. és társai ítélet, C-6/22, EU:C:2023:216, 39. pont; 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 97. pont). Az ilyen tájékoztatás különösen akkor fontos, ha a tisztességtelen kikötés alkalmazásának mellőzése a szerződés egészének érvénytelenségét eredményezheti, és a fogyasztóval szemben adott esetben visszatérítési követelést támaszthatnak (2023. március 16-i M.B. és társai ítélet, C-6/22, EU:C:2023:216, 40. pont; 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 98. pont).
- [101] Amennyiben a bíróság objektív és kimerítő jelleggel tájékoztatta a fogyasztókat a jogkövetkezményekről, valamint azokról a különösen káros gazdasági következményekről, amelyekkel a szerződés érvénytelenné nyilvánítása járhat, e bíróság – miután tudomásul vette a szerződés érvénytelenné nyilvánítására irányuló fogyasztói szándékot – nem utasíthatja el az ezen irányelv által számukra biztosított védelemről való lemondást (2023. március 16-i M.B. és társai ítélet, C-6/22, EU:C:2023:216, 43. pont). Ez azt jelenti, hogy ha a tájékoztatást követően a fogyasztó

nem kíván a kikötés tisztességtelenségére hivatkozni, ennek eljárásjogi következménye, hogy a fogyasztói akarat figyelembevételének kötelezettsége miatt a szerződés ezen az alapon való érvénytelensége nem vehető figyelembe.

- [102] Mindezekből az következik, a fogyasztót az a jog illeti meg, hogy lemondjon a védelmi rendszer igénybevételéről, azaz megfelelő tájékoztatást követően nyilatkozhat úgy, hogy nem hivatkozik a feltétel tisztességtelenségére, de amennyiben ilyen nyilatkozatot nem tesz, úgy az érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazott módja, illetve annak tartalma meghatározása során nem a fogyasztó kinyilvánított akarata bír elsődleges jelentőséggel.
- [103] A fentiek alapján az uniós jogból a fogyasztó akaratának a Határozat szerinti figyelembe vételi kötelezettsége nem következik, a Határozat által idézett C-452/18. számú ítélet rendelkező részének 1. pontjából és a C-381/14. számú ítélet 25. pontjából is csak a védelmi rendszer mellőzésére vonható le következtetés a tájékoztatást követően kinyilvánított fogyasztói akarat esetén (a konkrét tényállások mellett a novációs szerződéssel, illetve közérdekű keresettel összefüggésben).
- [104] A Határozat szerinti jogértelmezés a tagállami szabályok „fogyasztóra kedvezőbb értelmezéséből” sem vezethető le, mert ha a fogyasztó kérelme nem köti a bíróságot a döntési jogkörének fentiek szerinti gyakorlásában, úgy szükségtelen a Határozat fogyasztói akaratával kapcsolatos bármilyen megállapítása. Amennyiben pedig a Határozat jogértelmezése alapján pl. a fogyasztóra kedvezőbb érvényessé nyilvánításra kizárólag a fogyasztó kinyilvánított akarata alapján sor kerülhet, ez ellentétes a 93/13 irányelv hosszútávú célkitűzésével [7. cikk (1) bekezdés], mert a tisztességtelen feltételeket alkalmazó szolgáltatókat nem tartja vissza ilyen feltételek alkalmazásától.

Budapest, 2025. július 10.

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k.
bíró

Dr. Márton Gizella bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

- [105] Csatlakozom dr. Tóth Kincső többségi határozattól eltérő álláspontjához.
- [106] Feltéve, de nem osztva azt, hogy a Jogegységi Panasz Tanács értelmezheti az EUB ítéletét az eltérés engedélyezése megállapításán túlmenően, csatlakozom dr. Simonné dr. Gombos Katalin többségi határozattól eltérő álláspontjához.

Budapest, 2025. július 11.

Dr. Márton Gizella s.k.
bíró

Dr. Magosi Szilvia bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

- [107] Csatlakozom a dr. Simonné dr. Gombos Katalin többségi határozattól eltérő álláspontjának I. pont a) alpontjában és II. pontjában kifejtettekhez.

Budapest, 2025. július 11.

Dr. Magosi Szilvia s.k.
bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró és Dr. Parlagi Mátyás bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

- [108] Csatlakozunk dr. Tóth Kincső többségi határozattól eltérő álláspontjához.
- [109] Tekintettel azonban arra, hogy a többségi határozat kötelező iránymutatást tartalmaz az Európai Unió Bírósága C-630/23. számú ítéletének értelmezéséről, ezért csatlakozunk dr. Simonné dr. Gombos Katalin többségi határozattól eltérő álláspontjához is.

Budapest, 2025. július 11.

Dr. Tibold Ágnes s.k.
bíró

Dr. Parlagi Mátyás s.k.
bíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1265/2025. (VII. 22.) Korm. határozata a pénzügyi számlákkal kapcsolatos információk automatikus cseréjéről szóló, illetékes hatóságok közötti többoldalú Megállapodás kiegészítése szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról

A Kormány

1. egyetért a pénzügyi számlákkal kapcsolatos információk automatikus cseréjéről szóló, illetékes hatóságok közötti többoldalú Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kiegészítésének bemutatott szövegével;
2. felhatalmazza a nemzetgazdasági minisztert vagy az általa kijelölt személyt a Megállapodás kiegészítése bemutatott szövegének – a megerősítés fenntartásával történő – végleges megállapítására;
3. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Megállapodás kiegészítése szövegének végleges megállapításához szükséges meghatalmazási okiratot adja ki;
4. elfogadja a Megállapodás kiegészítésének kihirdetéséről szóló törvénytervezetet, és elrendeli a Megállapodás kiegészítése szövegének végleges megállapítását követően annak az Országgyűléshez történő benyújtását. A törvényjavaslat előadójának a Kormány a nemzetgazdasági minisztert jelöli ki.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1266/2025. (VII. 22.) Korm. határozata egyres kormányhatározatoknak a kormányzati célú hírközlési szolgáltató cégnevének megváltozásával összefüggő módosításáról

1. A nemzetbiztonsági védelem alá eső szervek és létesítmények köréről szóló 2009/2015. (XII. 29.) Korm. határozat 1. melléklet 2.66. pontjában a „Pro-M Professzionális Mobilszolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság” szövegrész helyébe a „Pro-M Professzionális Mobil és Hálózati Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság” szöveg lép.
2. A Nemzeti Tengelysúly- és kapcsolódó ellenőrzéseket támogató hálózat kialakításáról szóló 1102/2016. (III. 3.) Korm. határozat 6. pontjában a „Pro-M Professzionális Mobilrádió Zártkörűen Működő Részvénytársaság” szövegrész helyébe a „Pro-M Professzionális Mobil és Hálózati Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság” szöveg lép.
3. A digitális oktatáshoz szükséges iskolai sávzélesség biztosításáról, a belső WiFi-hálózat kiépítéséről és működtetéséről szóló 1762/2017. (XI. 7.) Korm. határozat 1. pont j) alpontjában a „Pro-M Professzionális Mobilszolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság” szövegrész helyébe a „Pro-M Professzionális Mobil és Hálózati Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1267/2025. (VII. 22.) Korm. határozata
a Térségi fejlesztési feladatokhoz szükséges kötelezettségvállalásokról szóló
1023/2022. (I. 27.) Korm. határozat, valamint a Szeged Ipari Park közcélú infrastrukturális fejlesztésének
támogatásáról és a szükséges források biztosításáról szóló 1595/2023. (XII. 21.) Korm. határozat
módosításáról**

1. A Térségi fejlesztési feladatokhoz szükséges kötelezettségvállalásokról szóló 1023/2022. (I. 27.) Korm. határozat [a továbbiakban: 1023/2022. (I. 27.) Korm. határozat] 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
2. A Szeged Ipari Park közcélú infrastrukturális fejlesztésének támogatásáról és a szükséges források biztosításáról szóló 1595/2023. (XII. 21.) Korm. határozat [a továbbiakban: 1595/2023. (XII. 21.) Korm. határozat] 2. pont 2.9. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Kormány)

„2.9. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az energiaügyi miniszter, a külgazdasági és külügyminiszter, valamint a kormánybiztos kezdeményezésére, az 1.6. alpontban meghatározott bel- és csapadékvíz-elvezető hálózat fejlesztésével összefüggő feladatok elvégzése érdekében gondoskodjon 30 260 359 202 forint forrás biztosításáról, az alábbi ütemezés szerint:

- a) a 2024. évben a Kvtv2024. 1. melléklet XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 2. Vízügyi Igazgatóságok cím javára 1 709 865 158 forint,
- b) a 2025. évben a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv2025.) 1. melléklet XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 39. Térségi fejlesztési feladatok alcím javára 5 369 219 600 forint,
- c) a 2026. évben a Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló 2025. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Kvtv2026.) 1. melléklet XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 39. Térségi fejlesztési feladatok alcím, 1. Víziközművekkel és vízgazdálkodással összefüggő térségi fejlesztések jogcímcsoport javára 14 463 788 616 forint, az Energiaügyi Minisztérium meglévő forrásainak terhére,
- d) a 2027. évben a központi költségvetés XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, Víziközművekkel és vízgazdálkodással összefüggő térségi fejlesztéseket finanszírozó előirányzat javára 8 717 485 828 forint;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
energiaügyi miniszter
külgazdasági és külügyminiszter
befektetésosztónézésért és kiemelt magyarországi nagybefektetések megvalósításáért felelős kormánybiztos

Határidő: az a) és a b) alpont tekintetében a felmerülés ütemében
a c) alpont tekintetében a 2026. évi központi költségvetés végrehajtása során, a felmerülés ütemében
a d) alpont tekintetében az adott évi központi költségvetés tervezésekor”

3. Az 1595/2023. (XII. 21.) Korm. határozat 3. pontja a következő 3.12–3.14. alponttal egészül ki:

(A Kormány)

„3.12. az Áht. 36. § (4b) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva jóváhagyja, hogy az energiaügyi miniszter irányítása alá tartozó OVF az 1.6. alpontban meghatározott, ötmilliárd forintot elérő vagy azt meghaladó kötelezettségvállalással járó feladatok végrehajtása érdekében legfeljebb a 3.1. alpont d) pontja szerinti összegben kötelezettséget vállaljon;

3.13. az Áht. 36. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva engedélyezi, hogy az energiaügyi miniszter irányítása alá tartozó OVF az 1.6. alpontban meghatározott feladatok ellátása érdekében a 2025. évben a szabad előirányzatot meghaladó mértékben, legfeljebb 5 366 000 000 forint összegben kötelezettséget vállaljon a Kvtv2025. 1. melléklet XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, 02. Vízügyi Igazgatóságok cím terhére;

3.14. az Áht. 36. § (4c) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörében eljárva a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott XVII. Energiaügyi Minisztérium fejezet, Vízügyi Igazgatóságok feladat ellátását szolgáló előirányzat terhére vállalható kötelezettségek mértékét

a) a 2026. évben 14 455 115 547 forint,

b) a 2027. évben 8 712 258 473 forint

összegben állapítja meg.”

4. Az 1595/2023. (XII. 21.) Korm. határozat a következő 6. ponttal egészül ki:
- „6. A Kormány egyetért azzal, hogy a 2. pont 2.9. alpontja szerinti beruházáshoz a 2026. évi költségvetési törvényben az energiaügyi miniszter irányítása alá tartozó költségvetési fejezetben biztosított forrásokból a Térségi fejlesztési feladatokhoz szükséges kötelezettségvállalásokról szóló 1023/2022. (I. 27.) Korm. határozat, valamint a Szeged Ipari Park közcélú infrastrukturális fejlesztésének támogatásáról és a szükséges források biztosításáról szóló 1595/2023. (XII. 21.) Korm. határozat módosításáról szóló 1267/2025. (VII. 22.) Korm. határozattal történő átütemezés okán felszabaduló összegek felhasználásához a nemzetgazdasági miniszter egyetértése szükséges.”

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1267/2025. (VII. 22.) Korm. határozathoz

Az 1023/2022. (I. 27.) Korm. határozat 1. mellékletében foglalt táblázat 25. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Kapcsolódó kormányhatározat	2021. évi költségvetési év (nettó forint)	2022. évi költségvetési év (nettó forint)	2023. évi költségvetési év (nettó forint)	2024. évi költségvetési év (nettó forint)	2025. évi költségvetési év (nettó forint)	2026. évi költségvetési év (nettó forint)	2027. évi költségvetési év (nettó forint)	2028. évi költségvetési év (nettó forint)	Összesen (nettó forint)]
25.	1595/2023. (XII. 21.) Korm. határozat	0	0	0	0	5 366 000 000	14 455 115 547	8 712 258 473	0	28 533 374 020

**A Kormány 1268/2025. (VII. 22.) Korm. határozata
a hazatelepülő családok gyermekeinek felzárkóztatása és beilleszkedése érdekében szükséges
forrásbiztosításról**

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a felzárkóztatásban és a beilleszkedésben támogatni kell azokat a külföldről hazatelepülő, a köznevelésbe belépő 1–8. évfolyamos tanulókat, akik a hazatelepülésüket megelőző két tanév valamelyikét teljes egészében külföldi nevelési-oktatási intézményben, nem magyar nyelvű képzésben töltötték;
2. egyetért azzal, hogy az 1. pontban foglalt feladat végrehajtása érdekében a köznevelési intézmény fenntartóját megillető kiegészítő támogatás keretösszege a 2026. évtől beépülő jelleggel évente 450 000 000 forint;
3. egyetért azzal, hogy az 1. pontban foglalt feladat végrehajtása érdekében a 2. pontban meghatározott keretösszeg erejéig kiegészítő támogatásként havonta a tanulók havi átlagléttszáma alapján legfeljebb 130 000 forint/tanuló fajlagos összeg kerüljön megállapításra 2025. szeptember 1-jétől, amely abban az esetben illeti meg a fenntartót, ha a tanuló számára az adott hónapban az alapellátáson felüli heti öt óra egyéni felkészítést biztosította, abban az esetben, ha a tanuló számára kevesebb, mint heti öt óra felkészítés szükséges, a kiegészítő támogatás összegét a fenntartó a szükséges óraszámmal részarányos összegben igényelheti;
4. egyetért azzal, hogy a fenntartó egy tanuló után a felkészítéshez szükséges kiegészítő támogatást a tanítási év időszakában, tanulónként legfeljebb 10 hónapig veheti igénybe;
5. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az 1. pontban meghatározott feladat végrehajtása érdekében gondoskodjon 234 000 000 forint forrás rendelkezésre állásáról a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 31. Köznevelési feladatok támogatása alcím, 1. Köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás jogcímcsoport javára történő átcsoportosítással;
Felelős: nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2025. szeptember 1.
6. felhívja a belügyminisztert, hogy az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 33. § (4b) bekezdése szerint a tankerületi központok által fenntartott köznevelési intézmények esetében a Klebelsberg Központ által összesített, oktatási nyilvántartásokkal egyeztetett igénylési adatok alapján tárgyhoz 5. napjáig kezdeményezze a nemzetgazdasági miniszternél a 3. pontban foglalt fajlagos összeggel számított forrás átcsoportosításának engedélyezését a Kvtv. 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 31. Köznevelési feladatok támogatása alcím, 1. Köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás jogcímcsoport terhére, a Kvtv. 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet, 15. Klebelsberg Központ cím javára;
Felelős: belügyminiszter
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2025. szeptember 1-jétől folyamatos
7. felhívja a belügyminisztert, hogy az Áht. 33. § (2) bekezdése szerint – a kultúráért és innovációért felelős miniszter bevonásával – a felsőoktatási intézmények által fenntartott köznevelési intézmények esetében a Kulturális és Innovációs Minisztérium által összesített, oktatási nyilvántartásokkal egyeztetett igénylési adatok alapján tárgyhoz 5. napjáig kezdeményezze a nemzetgazdasági miniszternél a 3. pontban foglalt fajlagos összeggel számított forrás átcsoportosítását a Kvtv. 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 31. Köznevelési feladatok támogatása alcím, 1. Köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás jogcímcsoport terhére, a Kvtv. 1. melléklet XX. Kulturális és Innovációs Minisztérium fejezet, 7. Egyetemek, főiskolák cím javára;
Felelős: belügyminiszter
kultúráért és innovációért felelős miniszter
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: 2025. szeptember 1-jétől folyamatos
8. felhívja a belügyminisztert, hogy az Áht. 33. § (2) bekezdése szerint – a kultúráért és innovációért felelős miniszter bevonásával – az egyházi fenntartású felsőoktatási intézmények, valamint a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány által fenntartott felsőoktatási intézmények köznevelési intézményei esetében a Kulturális és Innovációs Minisztérium által összesített, oktatási nyilvántartásokkal egyeztetett igénylési adatok alapján tárgyhoz 5. napjáig kezdeményezze a nemzetgazdasági miniszternél a 3. pontban foglalt fajlagos összeggel számított forrás átcsoportosítását a Kvtv. 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű

előirányzatok cím, 31. Köznevelési feladatok támogatása alcím, 1. Köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás jogcímcsoport terhére, a Kvtv. 1. melléklet XX. Kulturális és Innovációs Minisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 12. Felsőoktatási feladatok alcím, 1. Nem állami felsőoktatási intézmények támogatása jogcímcsoport javára.

Felelős: belügyminiszter
kultúráért és innovációért felelős miniszter
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2025. szeptember 1-jétől folyamatos

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyar kozlony.hu> honlapon érhető el.